

Dansk udgave

Retsforskrifter

Indhold

I Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk

.....

II Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk

Kommissionen

2003/27/EF:

- ★ **Kommissionens beslutning af 11. juli 2001 om den spanske stats støtteordning til fordel for virksomheder i Vizcaya i form af et nedslag i skatten på 45% af investeringsbeløbet (meddelt under nummer K(2001) 1765) ⁽¹⁾** 1

2003/28/EF:

- ★ **Kommissionens beslutning af 20. december 2001 om den spanske stats støtteordning fra 1993 for nyoprettede virksomheder i Alava (Spanien) (meddelt under nummer K(2001) 4475) ⁽¹⁾** 20

2003/29/EKSF:

- ★ **Kommissionens beslutning af 17. juli 2002 om bemyndigelse af Det Forenede Kongerige til at yde støtte til otte kulproduktionsenheder i 2001 og i perioden 1. januar til 23. juli 2002 (meddelt under nummer K(2002) 2609) ⁽¹⁾** 40

2

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 11. juli 2001

om den spanske stats støtteordning til fordel for virksomheder i Vizcaya i form af et nedslag i skatten på 45 % af investeringsbeløbet*(meddelt under nummer K(2001) 1765)***(Kun den spanske udgave er autentisk)****(EØS-relevant tekst)**

(2003/27/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler ⁽¹⁾, under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

uden modtog den uofficielle oplysninger om, at der skulle være tale om lignende foranstaltninger i Vizcaya, idet dette område har samme grad af selvstyre på skatteområdet som Álava. Derfor sendte Kommissionens tjenestegrene den 15. marts 1999 et brev til Spaniens Faste Repræsentation med en anmodning om oplysninger. Ved brev af 13. april og 17. maj 1999 fra Spaniens Faste Repræsentation anmodede de spanske myndigheder om forlængelser af svarfristen. Ved brev af 25. maj 1999 afviste Kommissionen at give den anden forlængelse under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 ⁽⁴⁾. Endelig fremsendte de spanske myndigheder ved brev af 2. juni 1999 fra Spaniens Faste Repræsentation oplysninger om skattelettelserne.

(2) Ved brev af 17. august 1999, SG(99) D/6871, underrettede Kommissionen de spanske myndigheder om, at den ville indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for denne støtte.

I. SAGSFORLØB

(1) På grundlag af oplysninger indsamlet i forbindelse med de procedurer, der blev indledt som følge af klagerne over statsstøtte til Daewoo Electronics Manufacturing España SA ⁽²⁾ og til Ramondín SA og Ramondín Cápsulas SA ⁽³⁾, fik Kommissionen kendskab til en ikke anmeldt spansk ordning om investeringsstøtte i Álava, der blev ydet i form af et skattnedslag på 45 %. Des-

(3) Ved brev af 9. november 1999 fra Spaniens Faste Repræsentation, registreret den 12. november 1999, fremsatte de spanske myndigheder deres bemærkninger som led i proceduren.

(4) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* ⁽⁵⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til den omhandlede støtte senest en måned efter datoen for offentliggørelsen.

⁽¹⁾ EFT C 351 af 4.12.1999, s. 29.

⁽²⁾ Kommissionens beslutning 1999/718/EF (EFT L 292 af 13.11.1999, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens beslutning 2000/795/EF (EFT L 318 af 1.12.2000, s. 36).

⁽⁴⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT C 71 af 11.3.2000, s. 8.

- (5) Kommissionen modtog bemærkninger fra følgende interesserede parter: den selvstyrende region Castilla y León den 3. januar 2000, den baskiske arbejdsgiverforening, Confederación Empresarial Vasca — Euskal Entrepresariari Konfederakuntza (herefter »Confebask«), den 4. januar 2000 og efter fristens udløb supplerende bemærkninger i brev af 29. december 2000, registreret den 3. januar 2001, lokalregeringen i La Rioja den 5. januar 2000, den baskiske sammenslutning af økonomer, Colegio Vasco de Economistas — Ekonomilariari Euskal Elkargoa den 5. januar 2000, den baskiske erhvervs sammenslutning, Círculo de Empresarios Vascos, den 5. januar 2000 og de baskiske ligningsmænds forening, Asociación Profesional de Asesores Fiscales de la Comunidad del País Vasco, den 7. januar 2000. Ved brev af 1. marts 2000, D/50912, videresendte Kommissionen de pågældende bemærkninger til de spanske myndigheder med anmodning om at kommentere dem, men modtog imidlertid blot en anmodning om en forlængelse af svarfristen med 20 dage.
- (6) Ved regionallov (Norma Foral) nr. 7/2000 af 19. juli 2000 ⁽⁶⁾ blev der indrømmet en fritagelse fra fjerde tillægsbestemmelse i regionallov nr. 7/1996 af 26. december 1996 ⁽⁷⁾, som var retsgrundlaget for nedslaget i skatten på 45 %.

II. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

- (7) Ifølge Kommissionens oplysninger, som ikke er blevet anfægtet hverken af de spanske myndigheder eller af tredjemand, trådte den pågældende støtte i kraft den 1. januar 1997 ved fjerde tillægsbestemmelse til regionallov nr. 7/1996 af 26. december 1996 ⁽⁸⁾. Denne bestemmelse siger, at støtten omhandler investeringer foretaget i 1997. Den blev forlænget uden tidsbegrænsning gennem anden bestemmelse i regionallov nr. 4/1998 af 2. april 1998 ⁽⁹⁾.
- (8) Hvad angår skattnedslaget på 45 %, som trådte i kraft den 1. januar 1997, hedder det i fjerde tillægsbestemmelse til regionallov nr. 7/1996 af 26. december 1996:

»Investeringer i nye materielle anlægsaktiver, som foretages efter den 1. januar 1997, og som overstiger 2,5 mia. ESP ifølge afgørelse truffet af de lokale myndigheder i Vizcaya, indrømmes en skattelettelse på 45 % af det investeringsbeløb, som de regionale myndigheder i Vizcaya fastsætter; skattelettelsen finder anvendelse på det skattepligtige beløb.

⁽⁶⁾ Vizcayas officielle tidende (*Boletín Oficial de Vizcaya*) af 1.8.2000.

⁽⁷⁾ Vizcayas officielle tidende (*Boletín Oficial de Vizcaya*) af 30.12.1996.

⁽⁸⁾ Regionallov (Norma Foral) nr. 7/1996 af 26. december 1996 (tiende tillægsbestemmelse).

⁽⁹⁾ Regionallov (Norma Foral) nr. 4/1998 af 2. december 1998 (tiende tillægsbestemmelse).

Nedsættelser, der på grund af et for lavt skattepligtigt beløb ikke udnyttes, kan anvendes inden for fem år efter det år, hvor truffet den pågældende afgørelse er truffet.

Beregningen af fristen for at udnytte nedsættelsen kan udskydes til det første regnskabsår i den foreskrevne periode, hvor der opnås et positivt resultat.

I den afgørelse, der er nævnt i stk. 1, fastsættes de frister og begrænsninger, der gælder i de enkelte tilfælde.

De fordele, der indrømmes ved denne bestemmelse, er uforenelige med nogen anden form for skattemæssig fordel for samme investering.

De lokale myndigheder i Vizcaya fastsætter ligeledes varigheden af investeringsproceduren, som kan omfatte investeringer, der har fundet sted i forberedelsesfasen for det projekt, der ligger til grund for investeringerne.«

- (9) Det fremgår af disse bestemmelser, at støtten dels tager sigte på investeringer i nye materielle anlægsaktiver foretaget efter den 1. januar 1997 samt investeringer ⁽¹⁰⁾ i forbindelse med forberedelsen af det projekt, investeringen gælder, når disse investeringer overstiger 2,5 mia. ESP.
- (10) Eftersom ordningen ikke omfatter et krav om, at den investering, som giver ret til støtte, foretages i Vizcaya, kunne en virksomhed med skattemæssigt hjemsted i området opnå et skattnedslag på 45 % af investeringer foretaget uden for Vizcaya.
- (11) Ordningen kan desuden anvendes på investeringer foretaget i en hvilken som helst sektor, idet der ikke stilles særlige sektortilknytningskrav som i de sektorspecifikke fællesskabsbestemmelser, der gælder for aktiviteter i forbindelse med produktion, forarbejdning og markedsføring af landbrugs- og fiskeriprodukter i bilag I til traktaten samt for kulindustrien, jern- og stålindustrien, transportsektoren, skibsbygningsindustrien, kunstfiberindustrien og automobilindustrien.
- (12) Dertil kommer, at en hvilken som helst virksomhed kan tildeles skattnedslaget på 45 %, uafhængigt af sin økonomiske og finansielle stilling, og selv hvis virksomheden er i krise.

⁽¹⁰⁾ Der foreligger ikke nogen præcis definition af, hvad de spanske myndigheder forstår ved »investeringer i forberedelsesfasen« i forbindelse med anvendelse af den foreliggende skattemæssige støtte.

- (13) Selv om ovennævnte skattnedslag på 45 % måtte være uforeneligt med en hvilken som helst anden form for skattemæssig fordel som følge af samme investering, udelukker dette ikke, at skattnedslaget på 45 % kumuleres med andre former for støtte, som f.eks. tilskud, lempelige lån, garantier, overtagelse af andele m.m.
- (14) I sin beslutning om at indlede proceduren mindede Kommissionen om, at med hensyn til anvendelsen af fællesskabsreglerne for statsstøtte er de pågældende foranstaltningers fiskale karakter irrelevant, da artikel 87 gælder støtte »under enhver tænkelig form«. Ikke desto mindre understregede Kommissionen, at de pågældende foranstaltninger for at kunne betragtes som statsstøtte skal opfylde alle de fire kriterier, der er opstillet i artikel 87, og som gennemgås nedenfor.
- (15) For det første anførte Kommissionen, at den pågældende skattelettelse gav modtagerne en fordel, som beløb sig til 45 % af investeringsbeløbet, og som mindskede de byrder, der normalt tyngede deres budget, gennem en nedsættelse af det beløb, de normalt ville skulle betale i skat.
- (16) For det andet vurderede foreløbig Kommissionen, at skattnedslaget på 45 % indebar et tab af skatteprovenu og derfor svarede til brug af offentlige midler i form af skatteudgifter.
- (17) For det tredje vurderede Kommissionen på dette tidspunkt, at nedslaget i skatten påvirkede konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne. Eftersom modtagerne udøver økonomiske aktiviteter, der kan være genstand for samhandel mellem medlemsstaterne, styrker støtten disse virksomheders position i forhold til andre, konkurrerende virksomheder i denne samhandel og påvirker den derved. Endvidere forbedres de støttemodtagende virksomheders rentabilitet, idet deres nettoresultat (fortjeneste efter skat) forbedres. De bliver således konkurrencedygtige i forhold til virksomheder, der ikke har adgang til denne form for støtte.
- (18) Endelig var Kommissionen på dette tidspunkt af den opfattelse, at skattnedslaget på 45 % var specifikt eller selektivt, da det begunstigede bestemte virksomheder. Der var udelukkende tale om virksomheder, der foretog investeringer på over 2,5 mia. ESP (15 025 303 EUR). Alle andre virksomheder, herunder dem, som investerede uden at overstige ovennævnte tærskelværdi på 2,5 mia. ESP, var udelukket fra at komme i betragtning til støtten.
- (19) Endvidere mente Kommissionen på daværende tidspunkt, at denne karakter af selektiv udvælgelse af modtagere også skyldtes en skønsbeføjelse hos skattevæsenet. I denne konkrete sag konstaterede Kommissionen, at de regionale myndigheder i Vizcaya havde skønsbeføjelser ved fastsættelsen af investeringsfristen og varigheden af forberedelsesfasen for den støttede investering.
- (20) Kommissionen konkluderede derfor på dette tidspunkt, at skattnedslaget på 45 % udgjorde statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, idet det opfyldte de forskellige betingelser herfor: Nedslaget indebar en begunstiging, det blev ydet af en medlemsstat, det blev ydet ved hjælp af statsmidler, det påvirkede samhandelen mellem medlemsstaterne, og det fordrejede konkurrencevilkårene til fordel for bestemte virksomheder.
- (21) Eftersom den pågældende støtte i form af skattnedslag ikke var underlagt kravet om ikke at måtte overstige 100 000 EUR over en treårig periode, vurderede Kommissionen på dette tidspunkt, at støtten ikke kunne betragtes som støtte, der var omfattet af de minimis-reglen ⁽¹⁾.
- (22) Kommissionen gjorde opmærksom på, at statsstøtte, der ikke er omfattet af de minimis-reglen, skal anmeldes på forhånd, som det fremgår af EF-traktatens artikel 88, stk. 3, og EØS-aftalens artikel 62, stk. 3. De spanske myndigheder overholdt imidlertid ikke denne forpligtelse. Derfor vurderede Kommissionen foreløbig, at støtten måtte betragtes som ulovlig.
- (23) Kommissionen konstaterede på dette tidspunkt, at skattnedslaget på 45 % var en støtteforanstaltning, som var betinget af en investering ⁽²⁾. I mangel af en præcis definition af støtteberettigede udgifter kan Kommissionen imidlertid ikke på dette tidspunkt afvise, at en del af de investeringsudgifter, som kan gøres til genstand for skattnedslaget på 45 %, falder ind under fællesskabsdefinitionen af begrebet initialinvestering ⁽³⁾.
- (24) Hvad angår de investeringsudgifter, som falder ind under fællesskabsdefinitionen, fandt Kommissionen på dette tidspunkt, at skattnedslaget på 45 % helt eller delvis havde karakter af investeringsstøtte. Foranstaltningen bør derfor undersøges i lyset af fællesskabsbestemmelserne om investeringsstøtte. Til gengæld kan støtte til investeringsudgifter, som ikke falder ind under fællesskabsdefinitionen, ikke betragtes som investeringsstøtte, men derimod som støtte med andre formål, som f.eks. drift.

⁽¹⁾ Se punkt 3.2 i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (EFT C 213 af 19.8.1992, s. 2) og Kommissionens meddelelse om de minimis-reglen (EFT C 68 af 6.3.1996, s. 9).

⁽²⁾ Jf. bilaget til Kommissionens meddelelse fra 1979 (EFT C 31 af 3.2.1979, s. 9).

⁽³⁾ Jf. punkt 18 i bilaget til Kommissionens meddelelse fra 1979 (EFT C 31 af 3.2.1979, s. 9) samt punkt 4.4 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (98/C 74/06).

- (25) Skattnedslaget på 45 %, som ikke var begrænset til bestemte sektorer, kunne gives til virksomheder, der var omfattet af sektorale fællesskabsregler. På denne baggrund stillede Kommissionen på dette tidspunkt spørgsmålstegn ved, om støtten var forenelig, når modtageren tilhørte en sektor, der var underlagt specifikke fællesskabsregler.
- (26) Det samme gør sig gældende for det skattnedslag på 45 %, som blev indrømmet virksomheder i krise i henhold til Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder. Indrømmelsen af skattelettelse var imidlertid ikke underlagt de betingelser, der var opstillet heri. Hvis disse betingelser ikke var opfyldt, måtte der stilles spørgsmålstegn ved, om støtteforanstaltningen var forenelig med fællesmarkedet, når den tilgodeså kriseramte virksomheder.
- (27) Hvad angår mulighederne for, at investeringsstøtten i Vizcaya kunne komme i betragtning til en undtagelse i medfør af artikel 87, stk. 3, litra c), mindede Kommissionen om, at den ved sin beslutning af 26. juli 1995 om ændring af regionalstøttekortet over Spanien fastslog, at støtte til regional udvikling i hele Vizcaya kunne betragtes som forenelig med fællesmarkedet i medfør af undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra c), på betingelse af, at store virksomheder ikke overskred tærskelværdien på 25 % i nettosubventionsækvivalent (NS.Æ).
- (28) Kommissionen understregede foreløbig, at ovennævnte lofter kun finder anvendelse på visse støtteberettigede udgifter, som indgår i standardberegningsgrundlaget, og under forudsætning af at de falder ind under ovennævnte fællesskabsdefinition af begrebet initialinvestering, som blandt andet udelukker genanskaffelsesinvesteringer. Kommissionen påpegede desuden, at det var ovennævnte retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte, der fandt anvendelse på støtte iværksat for perioden mellem 1. januar og 31. december 1999. Følgelig var investeringsstøtte, som ikke oversteg ovennævnte lofter, også underlagt visse yderligere betingelser, som er fastsat i disse retningslinjer.
- (29) Kommissionen påpegede imidlertid indledningsvis, at i princippet var den skattemæssige støtte i form af skattnedslag på 45 % ikke begrænset til 25 % NS.Æ for store virksomheder og 30 % NS.Æ for små og mellemstore virksomheder. Kommissionen konstaterede desuden foreløbig, at de støtteberettigede udgifter måske ikke var i overensstemmelse med dem, der indgår i ovennævnte standardberegningsgrundlag. På denne baggrund vurderede Kommissionen foreløbig, at det ikke kunne udelukkes, at støtten havde karakter af driftsstøtte, idet den havde til formål at reducere de løbende udgifter for de virksomheder, der modtog støtten. Derfor fandt Kommissionen på daværende tidspunkt, at det var tvivlsomt, om skattelettelse var forenelig med retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte.
- (30) For så vidt angår perioden efter 1. september 1998, fandt Kommissionen ydermere, at det ikke kunne udelukkes, at den investering, der var genstand for støtten, var omfattet af de multisektorale retningslinjer (98/C 107/05). Skattelettelse var imidlertid ikke underkastet hverken betingelserne vedrørende anmeldelse, for så vidt angår de såkaldt store projekter, eller en begrænsning af støtteintensiteten med udgangspunkt i Kommissionens vurdering. På denne baggrund understregede Kommissionen foreløbig, at den stillede sig tvivlende over for skattelettelsens forenelighed, for så vidt angår store projekter.
- (31) Sammenfattende stillede Kommissionen på dette tidspunkt spørgsmålstegn ved, om de pågældende skattelettelse var forenelige med fællesmarkedet i medfør af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), som omfatter »støtte til fremme af udviklingen af visse [...] økonomiske regioner [...]«. Det samme gør sig gældende for de øvrige undtagelser i traktatens artikel 87, stk. 2 og 3. Foranstaltningerne kan ikke betragtes som støtte af social karakter i henhold til artikel 87, stk. 2, litra a), de har ikke til formål at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder, jf. artikel 87, stk. 2, litra b), og de falder ikke ind under artikel 87, stk. 3, litra c), vedrørende »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner [...]«. Støtten skal heller ikke fremme virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi, som omtales i artikel 87, stk. 3, litra b). Endelig er der heller ikke tale om støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven som omhandlet i artikel 87, stk. 3, litra d).
- (32) Ud over at opfordre de spanske myndigheder til at fremsætte bemærkninger som led i proceduren efter traktatens artikel 88, stk. 2, anmodede Kommissionen også myndighederne om alle oplysninger af relevans for en vurdering af støtten i form af skattnedslag på 45 % i Vizcaya. I denne forbindelse præciserede Kommissionen, at den navnlig var interesseret i oplysninger om investeringsstøtte i form af skattnedslag, som måtte være blevet tildelt i hele eller dele af perioden 1986-1994, kopier af alle beslutninger om at yde denne støtte i perioden 1995-1997 samt kopier (den officielle model) af de interesserede parter meddelelser til de regionale myndigheder i 1998 og 1999, hvori som et minimum er angivet arten af de investeringsudgifter, som kunne gøres til genstand for støtten, størrelsen af skattnedslaget til hver enkelt støttemodtager, støttebeløb udbetalt til hver enkelt støttemodtager og den udestående saldo, eventuelt karakter af kriseramte virksomhed for støttemodtagere, som er omfattet af ovennævnte fællesskabsrammebestemmelser for statsstøtte til redning og

omstrukturering af kriseramte virksomheder, detaljerede oplysninger om eventuel kumulering (beløb, støtteberettigede udgifter, eventuelle anvendte støtteordninger osv.) samt en præcis definition af begreberne »investering« og »investeringer i forberedelsesfasen«.

III. DE SPANSKE MYNDIGHEDERS BEMÆRKNINGER

- (33) Ved brev af 9. november 1999 fra Spaniens Faste Repræsentation fremsatte de spanske myndigheder deres bemærkninger. I hovedtræk mener de spanske myndigheder ikke, at skattelettelsen i den foreliggende sag udgør statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87. Som støtte for deres påstand afviser de spanske myndigheder Kommissionens antagelse af, at ordningen påvirker samhandelen, fordi de virksomheder, der drager fordel af ordningen, udøver økonomiske aktiviteter, der kan være genstand for samhandel mellem medlemsstaterne. De spanske myndigheder er af den opfattelse, at det ikke generelt kan slås fast, sådan som Kommissionen gør det, at samhandelen påvirkes, men at der må tages stilling i hver enkelt sag, idet der vil kunne være visse tilfælde, hvor det ikke gør sig gældende. I disse tilfælde ville én af de nødvendige betingelser for at betragte en officiel foranstaltning som statsstøtte ikke være opfyldt.
- (34) De gør desuden gældende, at foranstaltningen hverken er specifik eller selektiv. De er af den opfattelse, at enhver specifik karakter er fjernet, fordi foranstaltningen er åben for alle sektorer og alle skatteydere, der opfylder de relevante kriterier. Dertil kommer, at i lyset af, at der findes fem beskatningsordninger i Spanien, hvoraf én finder anvendelse i Vizcaya, er der grund til at anføre, at de gældende skatteregler er af generel karakter for de skatteydere, de finder anvendelse på. Reglerne har derfor ikke regional specificitet.
- (35) Indholdet kan heller ikke betegnes som specifikt, eftersom foranstaltningen er åben for alle sektorer og alle skatteydere. De spanske myndigheder bemærker i denne forbindelse, at betingelsen om investering af over 2,5 mia. ESP ikke er diskriminerende, men tværtimod en objektiv betingelse, der er begrundet i behovet for at garantere foranstaltningens effektivitet med henblik på at nå det opstillede mål. Mener Kommissionen imidlertid, at der er tale om en specifik foranstaltning, vil denne være begrundet i systemets karakter eller forvaltning i overensstemmelse med meddelelse 98/C 384/03⁽¹⁴⁾. Faktisk er foranstaltningen begrundet i skattesystemets karakter, eftersom den indgår i det eneste skattesystem, der anvendes i Vizcaya. Den er således affødt af udøvelsen af de lokale myndigheders beføjelser til at træffe dispositioner af skattemæssig art. Den begrundes også i forvaltningen af ovennævnte system, idet målsætningen er at styrke den økonomiske aktivitet. Det forekommer tillige indlysende, at incitamenterne er rettet mod store investeringer, dels fordi det er sådanne investeringer, der virkelig vil gavne Vizcaya på lang sigt og gøre det muligt for skattemyndighederne at inddrive mere i skatter, end de har haft af skatteudgifter ved investeringernes begyndelse, dels fordi investeringstærskelværdien ikke skader de små og mellemstore virksomheder, da disse allerede drager fordel af en lang række fællesskabsfinansieringsprogrammer.
- (36) Endvidere bestrider de spanske myndigheder, at de pågældende foranstaltninger skulle være baseret på et skøn, idet de anfører, at støtten ydes automatisk, når kravet om investering af mindst 2,5 mia. ESP er opfyldt. De regionale myndigheder efterprøver således blot, om alle betingelser er opfyldt, og kan hverken graduere støtten eller stille betingelser for tildelingen heraf. De spanske myndigheder fremhæver desuden, at den spanske skattelovgivning ikke tillader arbitrære beslutninger i forbindelse med fastlæggelsen af centrale elementer i skatteydernes skattemæssige forpligtelser.
- (37) De spanske myndigheder afviser ligeledes, at skattereglerne ikke skulle opfylde betingelserne i de sektorale retningslinjer. De gør gældende, at Kommissionen burde specificere, hvilke betingelser, det er, de nævnte skatteregler er i strid med. Hvad angår anvendelsen af skattereglerne på kriseramte virksomheder, er de spanske myndigheder af den overbevisning, at betingelsen om et investeringsbeløb på mindst 2,5 mia. ESP gør det meget usandsynligt, at sådanne virksomheder skulle drage fordel af støtten. Betingelsen er snarere en garanti for, at skattereglerne ikke vil finde anvendelse på ovennævnte virksomheder. De spanske myndigheder mener endvidere, at anvendelsen af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte er ubegrundet, da der i den konkrete sag ikke er tale om statsstøtte.
- (38) På baggrund af ovenstående mener de spanske myndigheder, at Kommissionen bør afslutte proceduren med en beslutning om, at de pågældende skattemæssige foranstaltninger ikke opfylder betingelserne for at blive betragtet som statsstøtte.
- (39) De spanske myndigheder mener i øvrigt, at det ikke er nødvendigt at imødekomme Kommissionens anmodninger om oplysninger om først og fremmest beslutningerne om indrømmelse af skattelettelsen, da der ikke forekommer statsstøtteelementer. Af samme grund har de ikke givet Kommissionen nogen af de oplysninger, som den anmodede om i sin beslutning om indledning af proceduren.

⁽¹⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen om anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne (EFT C 384 af 10.12.1998, s. 3).

IV. ANDRE BEMÆRKNINGER INDGIVET TIL KOMMISSIONEN

- (40) Kommissionen understreger, at nedenstående bemærkninger ikke berører spørgsmålet om, hvorvidt afsenderne kan betragtes som interesserede parter i henhold til traktatens artikel 88, stk. 2.

Bemærkninger fra den selvstyrende region Castilla y León

- (41) Den selvstyrende region Castilla y León påpeger indledningsvis, at de pågældende skattemæssige foranstaltninger udgør en del af de samlede skattemæssige foranstaltninger, som blev vedtaget af de regionale myndigheder, og som blev anfægtet såvel på medlemsstatsplan som på EF-plan.
- (42) Den selvstyrende region Castilla y León oplyser endvidere, at de skattemæssige foranstaltninger i den foreliggende sag udgør statsstøtte, idet de opfylder de fire betingelser i traktatens artikel 87. Til støtte for denne påstand anvender de argumenter, som grundlæggende er de samme som dem, der er anført i beslutningen om at indlede proceduren.
- (43) Endvidere mener den selvstyrende region Castilla y León, at skattelettelsen ikke kan betragtes som forenelig i medfør af undtagelserne i artikel 87. I øvrigt opfyldte støtten ikke kravet om anmeldelse i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3.
- (44) Derfor mener den selvstyrende region Castilla y León, at de pågældende skatteforanstaltninger må betragtes som statsstøtte, der er ulovlig, fordi kravet om anmeldelse i artikel 88, stk. 3, ikke er overholdt, og at de er uforenelige med fællesmarkedet.

Bemærkninger fra den baskiske arbejdsgiverforening (Confebask)

- (45) Indledningsvis fremhæver Confebask den historiske baggrund for Vizcayas nuværende beføjelser på skatteområdet. Hvad angår indholdet, påpeger Confebask især følgende:
- a) Den formodede nedsættelse af skattegælden: Kommissionen tror fejlagtigt, at der er tale om en skattegæld, som man nedsætter, hvilket fører til tab af skatteprovenu. Hvis dette ræsonnement var korrekt, ville enhver skattelettelse indebære et tab af skatteprovenu i forhold til det beløb, der i princippet skulle betales. Confebask anmoder derfor Kommissionen om at tage sin holdning op til fornyet over-

vejelse, da der ellers kunne blive tale om ulovlig harmonisering af skatterne, ved at der fastsættes et normalbeløb som udgangspunkt for beregning af eventuelle tab af skatteprovenu.

- b) Påvirkning af samhandelen: Kommissionen mener, at når støttemodtagerne deltager i samhandelen, indebærer skatteforanstaltningerne i den foreliggende sag en fordrejning heraf. Samhandelen påvirkes imidlertid altid af forskellene mellem skattesystemerne. Med henblik på at vurdere påvirkningen af samhandelen burde Kommissionen derfor analysere skattesystemet i dets helhed og ikke kun særskilte bestemmelser. I denne forbindelse understreger Confebask, at skattetrykket ifølge en undersøgelse er hårdere i Baskerlandet end i resten af Spanien. Kommissionen bør forklare, hvorfor disse konkrete foranstaltninger og ikke andre skattemæssige forskelle påvirker samhandelen. Hvad enten handelen virkelig påvirkes eller ej, ville midlet til at undgå denne påvirkning være harmonisering frem for statsstøtte.
- c) Støttens selektive karakter: Ifølge Confebask skal skatteforanstaltningernes selektive karakter opfattes enten som en bemyndigelsesbestemmelse, der giver skattevæsenet kompetence til senere at indrømme en konkret skattefordel, eller som en bestemmelse, der indebærer, at skattefordelen indrømmes direkte uden behov for senere konkretisering. Kommissionen benytter imidlertid ét argument, der tager udgangspunkt i første mulighed, og et andet, der tager udgangspunkt i den anden. På grund af forskellene mellem de to muligheder bør Kommissionen forklare, med hvilket udgangspunkt skatteforanstaltningerne skal opfattes, eftersom det ville være selvmodsigende at forsøge at benytte dem begge.

— Confebask er imod at betragte skatteforanstaltningerne som en bemyndigelsesbestemmelse, da skattevæsenet hverken før eller efter 1997 havde skønsbeføjelser, idet tildelingen skete automatisk. Administrationen begrænser sig til at efterprøve, om ansøgeren opfylder betingelserne for at modtage støtten. Dertil kommer, at hvis man betragter skatteforanstaltningerne som en bemyndigelsesbestemmelse, der gør det muligt at tildele støtte senere, indebærer det, at den foreliggende procedure ikke har noget indhold, for så vidt som man anfægter reglerne og ikke de konkrete tilfælde, de er anvendt i. Ydermere anføres det, at i henhold til første afsnit i det brev, som Kommissionen i 1989 sendte til medlemsstaterne ⁽¹⁵⁾, er en generel støtteforanstaltning kun

⁽¹⁵⁾ Kommissionens brev til medlemsstaterne (SG(89) D/5521) af 27.4.1989.

statsstøtte, når der er tale om, at den lovgivningsmekanisme, der giver mulighed for, at støtten tildeles, er indledt uden andre formaliteter. Bemyndigelsesbestemmelsen kan, da den er abstrakt, ikke betragtes som statsstøtte, og dermed kan den heller ikke gøres til genstand for en vurdering af virkninger for konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne.

- Hvad angår opfattelsen af skattelettelsen som en bestemmelse om direkte tildeling af støtten, erindrings Confebask om, at i henhold til punkt 19, 20 og 17 i meddelelse 98/C 384/03 kan en foranstaltning være specifik og dermed udgøre statsstøtte, når den udelukkende begunstiger statslige virksomheder, visse former for virksomheder eller virksomheder i bestemte områder. De foreliggende foranstaltninger har imidlertid ingen af disse specifikke træk, end ikke den områdemæssige specificitet, da de gælder i hele det område, hvor de regionale myndigheder, som har indført dem, har kompetence. Hvad angår specificiteten i kraft af tærskelværdien på 2,5 mia. ESP, mener Confebask, at brug af objektive tærskelværdier er almindelig praksis ved anvendelsen af nationale skatteregler og EF-regler. Endvidere påpeger Confebask under henvisning til forskellige domme afsagt af De Europæiske Fællesskabers Domstol og til Kommissionens beslutninger, at man hidtil aldrig har fundet, at brugen af en tærskelværdi var lig med specificitet. Tillige erkender Kommissionen selv, dels — i punkt 14 i ovennævnte meddelelse — at begunstigelse af bestemte sektorer ikke nødvendigvis er ensbetydende med specificitet, dels — i punkt 207 konkurrenceberetningen for 1998 — at i den situation, hvor de pågældende foranstaltninger har en virkning på tværs af sektorerne og tager sigte på at begunstige hele økonomien, er der ikke tale om statsstøtte, men om generelle foranstaltninger. Alt i alt er de skattemæssige foranstaltninger ikke specifikke, da de ikke begunstiger en bestemt sektor eller bestemte virksomheder. De er tværtimod åbne for alle sektorer og alle virksomheder etableret i det område, der hører under de regionale myndigheders jurisdiktion.
- d) Den ulovlige karakter af skattnedslaget på 45 %: Samtidig med at Confebask fastholder, at der ikke er tale om statsstøtte, hvilket er påkrævet, hvis de pågældende foranstaltninger skal kunne betegnes som ulovlige, anfører arbejdsgiverforeningen, at klassifikationen af foranstaltningerne som ulovlig støtte rejser tvivl om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, forbud mod arbitrære beslutninger truffet af institutionerne, retssikkerhed

og proportionalitet, fordi Kommissionen allerede med sin beslutning 93/337/EØF⁽¹⁶⁾ fandt, at den baskiske skatteordning var forenelig. I yderste instans kan Kommissionen ændre sin holdning til kommende sager, men ikke til tidligere. Dertil kommer, at Confebask er af den opfattelse, at skatteforanstaltningerne har karakter af eksisterende støtte. Faktisk fandtes der allerede i 1983 bestemmelser om muligheden for skattefradrag af samme type (nedsættelse på 65 % af det skattepligtige beløb i forbindelse med nye investeringer). I 1984 indførtes tærskelværdien på 500 mio. ESP som forudsætning for et nedslag i skatten på 50 % af investeringsbeløbet. Ifølge definitionen af eksisterende støtte i artikel 1, litra a), i forordning (EF) nr. 659/1999 forstås ved eksisterende støtte »enhver form for støtte, der eksisterede inden traktatens ikrafttræden i den pågældende medlemsstat, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som var trådt i kraft før og er blevet fortsat efter traktatens ikrafttræden«. I denne sag er støtten derfor lovlig i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3.

- e) Uforeneligheden med fællesmarkedet: Hvis man betragter skatteforanstaltningerne som bemyndigelsesbestemmelser, finder Confebask, at man ikke kan tage stilling til foreneligheden, for så vidt som støtten ikke tildeles ved en administrativ beslutning. Derved bliver proceduren meningsløs og i kraft af sin karakter uanvendelig som middel til at afgøre, om støtten er forenelig. Hvis man betragter skatteforanstaltningerne som en bestemmelse om direkte tildeling af støtten, finder Confebask, at Kommissionens og Domstolens praksis kræver, at foranstaltningerne skal være specifikke for en sektor, for at man kan vurdere foreneligheden. Det vil desuden være nødvendigt at fastslå, på den ene side hvor stort det samlede skattetryk for virksomhederne er, og på den anden side hvad referenceskattetrykket er. Endelig vil denne problemstilling føre til den absurde konklusion, at ethvert skattetryk, der er lavere end det højeste i samtlige medlemsstater, vil udgøre statsstøtte. Confebask anfægter desuden Kommissionens argument om, at skatteforanstaltningerne er uforenelige, fordi de ikke indeholder bestemmelser, der er specifikke for sektorstøtte, regionalstøtte, støtte til større investeringer m.m., idet skattereglerne ikke kan og ikke bør indeholde denne form for detaljer. Ifølge Domstolen⁽¹⁷⁾ bør Kommissionen i sine beslutninger konkretisere de negative virkninger for konkurrencen og fastslå den egentlige virkning af de undersøgte foranstaltninger. Man kan således ikke fastslå, at foranstaltninger er uforenelige i abstrakte situationer, der skyldes et skattesystems indretning, idet

⁽¹⁶⁾ EFT L 134 af 3.6.1993, s. 25.

⁽¹⁷⁾ Domstolens domme af 14. september 1994 i sag C-278/92, C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. 1994 I, s. 4103.

enhver forskel mellem skattesystemerne i så fald nødvendigvis ville være ensbetydende med støtte. Derfor gentager Confebask, at der ikke er tale om almindelig skattegæld, hvorfra man har trukket skatteforanstaltningerne.

- f) Confebask anmoder på dette grundlag Kommissionen om at træffe en endelig beslutning om at afslutte proceduren og erklære de omhandlede skatteforanstaltninger for forenelige med fællesskabsretten.

- (46) De supplerende bemærkninger, som Confebask sendte i en skrivelse af 29. december 2000, der registreredes den 3. januar 2001, er ikke taget i betragtning, da Kommissionen modtog dem efter fristens udløb⁽¹⁸⁾. Endvidere påpeger Kommissionen, at Confebask ikke har anmodet om forlængelse af fristen i henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning (EF) nr. 659/1999.

Bemærkninger fra provinsregeringen i La Rioja

- (47) Provinsregeringen i La Rioja påpeger, at skatteforanstaltningerne udgør statsstøtte, idet de opfylder alle fire betingelser i traktatens artikel 87. Som støtte for denne påstand henviser den især til, at skattenedslaget på 45 % har som formål og virkning at fritage støttemodtagerne fra en del af den skattebyrde, de ellers skulle have båret. Den giver dermed støttemodtagerne en økonomisk fordel, som vil indebære et tab af skatteprovenu, medmindre der er tale om kompensation for administrationen. Desuden vil støttemodtagernes økonomiske aktivitet blive begunstiget. De vil dermed få en konkurrencefordel i forhold til alle øvrige virksomheder. Ud over indholdets specifikke karakter i kraft af investeringen på mindst 2,5 mia. ESP påpeger provinsregeringen i La Rioja, at skattenedslaget på 45 % har karakter af en betinget foranstaltning, dels fordi administrationen har mulighed for at fastlægge, hvilke investeringer der kan komme i betragtning, samt frister og tærskelværdier, dels fordi der ikke automatisk gives et nedslag i skatten på 45 %.
- (48) Dernæst mener provinsregeringen i La Rioja, at skatteforanstaltningen ikke kan være begrundet af, at der findes fem skattesystemer i Spanien. I denne forbindelse minder man om, at generaladvokat Saggio i konklusionerne til anmodningen om præjudiciel afgørelse i de forenede sager C-400/97, C-401/97 og C-402/97 fastslog, at karakteren af de myndigheder, der har skattemæssig kompetence i et område, ikke berettiger diskrimination til fordel for virksomheder etableret i dette område. Ydermere er foranstaltningerne ikke begrundet af Vizcayas skattesystems karakter eller forvaltning, idet de tager sigte på at forbedre støttemodtagernes konkurrenceevne.

- (49) Endvidere mener provinsregeringen i La Rioja, at skattelettelsen ikke kan betragtes som forenelig i medfør af undtagelserne i artikel 87. Desuden overholdt de spanske myndigheder ikke deres forpligtelse til at anmeldte støtten i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3.

- (50) Derfor mener provinsregeringen i La Rioja, at de pågældende skatteforanstaltninger må betragtes som statsstøtte, der er ulovlig, fordi kravet om anmeldelse i traktatens artikel 88, stk. 3, ikke er overholdt, og at den er uforenelig med fællesmarkedet.

Bemærkninger fra den baskiske sammenslutning af økonomer, Colegio Vasco de Economistas — Ekonomilarien Euskal Elkargoa (herefter »CVE«) og handelskammeret i Bilbao, Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Bilbao — Bilboko Erkataritza Ganbera (herefter »CVE-CCB«)

- (51) CVE-CCB mener, at skattesystemet i de enkelte baskiske provinser ikke opfylder kravet om specificitet i traktatens artikel 87, stk. 1, udelukkende fordi det kun gælder for en del af en medlemsstat. Til støtte herfor fremfører CVE-CCB, at Kommissionens praksis med at fortolke det som specificitet, når skatteforanstaltningen gælder en del af en medlemsstat, kan anvendes, når der findes et enkelt skattesystem. Den er imidlertid ikke relevant, når der findes forskellige skattesystemer i samme medlemsstat. Derimod er den i modsætning til sammenhængen i det spanske skattesystem, som er varieret af natur. Faktisk anvendes de enkelte systemer eksklusivt i en del af territoriet. Dermed er de enkelte systemer ikke regionale, men det eneste system, der anvendes i det pågældende område. De tab af skatteprovenu, der kan opstå som følge af visse skatteforanstaltninger, udløser desuden ikke overførsler fra centralregeringen. De skal derimod kompenseres enten gennem en forøgelse af provenuet fra andre skatter eller gennem en begrænsning af de offentlige udgifter. På den anden side bør det spanske skattesystems særlige indretning ikke føre til en straf ved anvendelsen af fællesskabsretten. Endvidere bør den fordrejning af konkurrencen, der kan opstå som følge af fem skattesystemer, afhjælpes gennem EF-regler for skatteharmonisering.
- (52) CVE-CCB udelukker imidlertid ikke, at de regionale myndigheder som led i deres selvstyre på skatteområdet kan indføre skatteforanstaltninger, der kan falde ind under traktatens artikel 87, stk. 1. I den foreliggende sag finder CVE-CCB, at nedslaget i skatten på 45 % ikke falder ind under denne artikel, idet det blot opfylder betingelsen om at skulle ydes ved hjælp af statsmidler. Det fordrejer derimod ikke konkurrencen, idet udbetalingen

⁽¹⁸⁾ Fristen for at fremsætte bemærkninger var på en måned efter offentliggørelsen af opfordringen hertil i EF-Tidende den 26. februar 2000.

indebærer, at der er tale om en fortjeneste. Endvidere kan størrelsen ikke fastslås på forhånd, idet støtten f.eks. ikke ville komme til udbetaling, hvis der ikke var tale om et overskud, og hvis overskuddet ikke var tilstrækkeligt stort, ville støtten være på under 45 %. Det samme gælder virkningerne for samhandelen. Dette bør konstateres i hvert enkelt tilfælde. Mulighed for påvirkning er ikke tilstrækkelig. CVE-CCB analyserer endvidere, om specificiteten skyldes tærskelværdien på 2,5 mia. ESP, eller at de regionale myndigheder skal godkende, at nedslaget gives. CVE-CCB finder, at tærskelværdierne ikke er udtryk for specificitet, idet de er objektive og ikke-diskriminerende. Hvad angår de regionale myndigheders beføjelser til at fastsætte, 1) hvem der skal have skattnedslaget på 45 %, 2) fristerne og begrænsningerne for nedslaget og 3) varigheden af den investeringsprocedure, som kan omfatte investeringer, der fandt sted i forberedelsesfasen for det projekt, der lå til grund for investeringerne, finder CVE-CCB, at der ikke er tale om noget arbitrært eller skønsbestemt, men derimod om en beføjelse, der er underlagt regler og i sidste ende retskontrol.

- (53) CVE-CCB konkluderer, at nedslaget i skatten på 45 %, der er en generel foranstaltning indført på grundlag af provinsens kompetence på skatteområdet, ikke er omfattet af traktatens artikel 87.

Bemærkninger fra sammenslutningen af baskiske virksomheder, Círculo de Empresarios Vascos, og fra de baskiske ligningsmænds forening (Asociación Profesional de Asesores Fiscales de la Comunidad del País Vasco) (herefter »CEV-APCPV«)

- (54) Da disse foreninger hver for sig har fremsat bemærkninger, der er meget lig hinanden eller næsten identiske, gælder nedenstående resumé dem begge.
- (55) CEV-APCPV afviser Kommissionens vurdering af, at nedslaget i skatten på 45 % er udtryk for regional specificitet. Efter deres opfattelse har enhver regel, som de regionale myndigheder har indført på grundlag af deres beføjelser, som nedslaget i skatten på 45 %, karakter af en generel foranstaltning. Nedslaget er desuden ikke specifikt, blot fordi der findes en tærskelværdi på 2,5 mia. ESP, eller fordi de regionale myndigheder skal godkende, at nedslaget gives. Tærskelværdier er et objektive kriterium, der er meget anvendt på skatteområdet og i EF-reglerne om moms og om beskatning af SMV. De regionale myndigheders godkendelse af nedslaget i skatten på 45 % er en rent administrativ forudgående kontrolforanstaltning af hensyn til retssikkerheden og god skatte-

forvaltning. Myndighederne kan hverken afgøre, hvem der skal modtage støtten, hvor stor nedslaget i skatten skal være, eller hvor længe foranstaltningen skal gælde.

- (56) Hvad angår påvirkningen af samhandelen, understreger CEV-APCPV, at der bør foretages en individuel vurdering i modsætning til den generelle analyse, Kommissionen foretager. Der kan f.eks. være tale om produktion, der udelukkende går til de lokale markeder og dermed ikke fordrejer samhandelen mellem medlemsstaterne. Det samme gælder foranstaltningernes konkurrencemæssige virkninger. Endvidere kan nedslaget i skatten på 45 % for støttemodtagere, hvis aktiviteter udføres på markeder, der endnu ikke er liberaliseret, ikke fordreje konkurrencen. Ydermere kan tabet af skatteprovenu ikke beregnes, hvis man kun betragter en enkelt foranstaltning, som i dette tilfælde nedslaget i skatten på 45 %, uden at se på det samlede skattetryk. I denne forbindelse påpeger CEV-APCPV, at det samlede skattetryk i Baskerlandet er højere end i resten af Spanien.
- (57) Imidlertid gjorde Kommissionen i sin beslutning af 10. maj 1993 om regionallov nr. 8 af 5. juli 1988 ikke indsigelse mod støtten, fordi der var tale om en tærskelværdi for investeringerne. Den kan derfor ikke anfægte nedslaget i skatten på 45 % uden at tilsidesætte den berettigede forventning, denne beslutning gav.
- (58) Endvidere finder CEV-APCPV, at Kommissionens mål med at indlede procedure over for nedslaget i skatten på 45 % er skatteharmonisering. Derfor anvender den traktatens artikel 87 og 88, hvilket medfører en fordrejning af konkurrencevilkårene.
- (59) På grundlag af ovenstående konkluderer CEV-APCPV, at nedslaget i skatten på 45 % ikke falder ind under traktatens artikel 87.

V. VIDERESEENDELSE AF DE ØVRIGE INTERESSEREDE PARTERS BEMÆRKNINGER TIL SPANIEN

- (60) Ved brev af 1. marts 2000, D/50912, til Spaniens Faste Repræsentation fremsendte Kommissionen i henhold til artikel 6, stk. 2, i ovennævnte forordning (EF) nr. 659/1999 de omtalte bemærkninger fra tredjepart og opfordrede Spanien til at fremsætte sine bemærkninger senest en måned efter fremsendelsen af brevet. Den modtog ingen bemærkninger, men blot en anmodning om en forlængelse af svarfristen med 20 dage. Spanien afgav således ingen kommentarer til de øvrige bemærkninger.

VI. VURDERING AF STØTTEN

VII. KARAKTEREN AF STATSSTØTTE

- (61) Kommissionen minder om, at den skattemæssige karakter af de undersøgte foranstaltninger er irrelevant for anvendelsen af fællesskabsreglerne for statsstøtte, eftersom traktatens artikel 87 gælder støtteforanstaltninger »under enhver tænkelig form«. Imidlertid understreger Kommissionen, at for at kunne betegnes som statsstøtte skal foranstaltningerne opfylde alle de fire kriterier i traktatens artikel 87, som er beskrevet nedenfor.
- (62) For det første skal foranstaltningen give modtagerne en fordel, som letter de byrder, der normalt tynger deres budget. Denne fordel kan opnås ved på forskellig måde at lette virksomhedens skattebyrde, især ved helt eller delvis at fjerne skattebetalingen. Nedslaget i skatten på 45 % i denne sag opfylder dette kriterium, idet ordningen giver de støttemodtagende virksomheder en nedsættelse af deres skattebyrde på 45 % af den støtteberettigede investering. Uden dette skattnedslag på 45 % ville den støttemodtagende virksomhed skulle betale det fulde skattepligtige beløb. Skattnedslaget på 45 % indebærer således en fritagelse fra det almindeligt gældende skattesystem.
- (63) For det andet finder Kommissionen, at fradraget indebærer et tab af skatteprovenu og derfor svarer til brug af offentlige midler i form af udgifter. Dette kriterium gælder ligeledes støtte tildelt af regionale eller lokale myndigheder i medlemsstaterne⁽¹⁹⁾. Derudover kan den statslige indgriben ske såvel gennem skattemæssige dispositioner i form af love eller administrative bestemmelser som gennem skattevæsenets administrative praksis. I denne konkrete sag foretages det statslige indgreb af de regionale myndigheder i Vizcaya gennem en lovbestemmelse.
- (64) Hvad angår ovennævnte argument, der blev fremført i nogle bemærkninger fra tredjemand, om at skattnedslaget på 45 % ikke er ensbetydende med et tab af skatteprovenu i forhold til et normalbeløb (fastsat af Kommissionen), skal det understreges, at normalbeløbet er fastsat på baggrund af det pågældende skattesystem og ikke i en beslutning, som Kommissionen har truffet med et hemmeligt ønske om at harmonisere. Endvidere skal der mindes om, at i henhold til punkt 9, første afsnit, andet led, i ovennævnte meddelelse (98/C 384/03) skal en foranstaltning for at kunne betragtes som statsstøtte: »for det første [...] give modtagerne en fordel, som mindsker de byrder, der normalt belaster deres budget. En sådan fordel kan bestå i en reduktion af virksomhedens skattebyrde på forskellig vis, herunder navnlig gennem: [...] en fuldstændig eller delvis reducere af skattebeløbet (fritagelse, skattnedslag)«. Det er netop det, der er tilfældet med den skattemæssige fordel, som består i et skattnedslag på 45 %. Derfor kan dette argument, der er fremsat af tredjemand, afvises.
- (65) Foranstaltningen skal for det tredje påvirke konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne. I denne forbindelse mindes der om, at i henhold til en rapport⁽²⁰⁾ om den baskiske økonomis eksterne afhængighed i perioden 1990-1995 steg eksporten til udlandet⁽²¹⁾, ikke blot i absolutte tal, men først og fremmest i modsætning til eksporten til resten af Spanien. Det udenlandske marked erstattede dermed delvis markedet i resten af Spanien. Ifølge en anden statistisk rapport om Baskerlandets udenrigshandel⁽²²⁾ overstiger eksportkvoten (forholdet mellem eksporten og bruttonationalproduktet) for den baskiske økonomi med sine 28,9 % eksportkvoten for Tyskland og de øvrige europæiske lande, der ligger på omkring 20 %. Ifølge denne rapport var der et klart overskud på den baskiske handelsbalance i perioden 1993-1998. Mere specifikt blev der i 1998, hver gang man importerede for 100 ESP, eksporteret for 144. Den baskiske økonomi er altså meget udadrettet med en meget stor eksportkvote. Disse kendetegn ved den baskiske økonomi viser, at de støttemodtagende virksomheder udøver økonomiske aktiviteter, der kan indgå i samhandelen mellem medlemsstaterne. På den måde styrker støtten modtagernes stilling i forhold til konkurrenter i samhandelen med andre medlemsstater og påvirker derved denne samhandel. Endvidere forbedres virksomhedernes rentabilitet, idet deres nettoresultat forbedres (fortjeneste efter skat). Disse virksomheder bliver dermed konkurrencedygtige i forhold til virksomheder, som ikke drager fordel af skattelettelsen, enten fordi de ikke har investeret, eller fordi de beløb, de har investeret for, ikke nåede op på tærskelbeløbet på 2,5 mia. ESP, efter at ordningen med skattnedslaget på 45 % blev indført.
- (66) Eftersom de undersøgte skatteforanstaltninger har generel og abstrakt karakter, påpeger Kommissionen, at undersøgelsen af foranstaltningerne kun kan foretages på et sådant generelt og abstrakt plan. Det er ikke muligt at konkretisere virkningerne for et bestemt marked, en bestemt sektor eller et bestemt produkt, som det

⁽¹⁹⁾ Domstolens dom af 14. oktober 1987 i sag 248/84, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 1987, s. 4013.

⁽²⁰⁾ »La dependencia exterior vasca en el periodo 1990-1995« (Baskerlandets eksterne afhængighed i perioden 1990-1995) af Patxi Garrido Espinosa og María Victoria García Olea, offentliggjort af den baskiske regerings statistiske kontor, Euskal Estatistika-Erakunde/Instituto Vasco de Estadística (Eustat).

⁽²¹⁾ Eksporten til udlandet udgjorde 28,5 % af den samlede eksport (inklusive salg til resten af Spanien) i 1990. Fem år senere, altså i 1995, var tallet 40,8 %.

⁽²²⁾ »Estadística de Comercio Exterior para la Comunidad Autónoma de Euskadi en el año 1998« (Statistik over den selvstyrende region Baskerlandets udenrigshandel i 1998), udarbejdet af Eustat.

hævdes i bemærkningerne fra tredjemand. Denne holdning er stadfæstet af Domstolens retspraksis ved flere lejligheder ⁽²³⁾.

- (67) Hvad angår visse bemærkninger fra tredjemand om, at Kommissionen må vurdere virkningerne for samhandelen på baggrund af alle skattesystemerne, minder Kommissionen om, at den konkurrencefordrejning, som denne procedure efter traktatens artikel 87 og 88 omhandler, er den, som skyldes en konkret fritagelsesbestemmelse, der begunstiger bestemte virksomheder blandt medlemsstatens skatteydere, og ikke den mulige konkurrencefordrejning, der skyldes forskelle mellem medlemsstaternes skattesystemer, som ville falde ind under traktatens artikel 93-97.
- (68) Hvad angår støttens specifikke karakter, mener Kommissionen, at skattenedslaget på 45 % er specifikt eller selektivt, da foranstaltningen begunstiger bestemte virksomheder. Kun virksomheder, som foretager investeringer til en værdi, der overstiger tærskelværdien på 2,5 mia. ESP (15 025 303 EUR), er berettigede til det pågældende skattenedslag på 45 %. Virksomheder, som investerer uden at overstige ovennævnte tærskelværdi på 2,5 mia. ESP, er udelukket fra at komme i betragtning til støtten. Den objektive karakter af ovennævnte tærskelværdi forhindrer ikke, som det hævdes af de spanske myndigheder og i nogle bemærkninger fra tredjemand, at den er selektiv, idet den udelukker virksomheder, som ikke opfylder kriterierne.
- (69) Kommissionen mener subsidiært, at skattenedslaget på 45 % er specifikt på grund af skattevæsenets skønsbeføjelser. I den foreliggende sag påpegede Kommissionen, at de regionale myndigheder i Vizcaya havde skønsbeføjelser til at beslutte først og fremmest, hvilke investeringer der kunne begunstiges med skattenedslaget på 45 %, og til at fastsætte varigheden af investeringsproceduren samt varigheden af forberedelsesfasen for de investeringer, der gav anledning til støtten. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at den regionallov, hvorved begre-

berne »investeringsprocedure« og »forberedelsesfase for investeringen« indførtes, ikke indeholder en definition heraf. I modsætning til begrebet »investeringer i materielle anlægsaktiver«, som der findes definitioner af i gældende bogføringsregler ⁽²⁴⁾ og i andre bestemmelser ⁽²⁵⁾, findes der ikke en præcis og almindelig anerkendt definition af »investeringsproceduren« eller »forberedelsesfase for investeringen«. I mangel af en præcis definition har de regionale myndigheder derfor en skønsmargen i forbindelse med fastsættelsen af den specifikke beløbsstørrelse for »investeringsproceduren« og »forberedelsesfasen for investeringen« for den enkelte støttemodtager.

- (70) Det skal i øvrigt understreges, at selv om Kommissionen i ovennævnte beslutning 93/337/EØF kun henholdt sig til kriteriet om områdemæssig og sektoral specificitet som begrundelse for at betegne støtten under den undersøgte ordning som specifik eller selektiv, så udelukker dette ikke, at den pågældende støtte kan have specifik karakter på andre måder, hvis der anvendes andre kriterier. Faktisk er et enkelt karakteristikum tilstrækkeligt grundlag for at kunne betegne en statslig foranstaltning som selektiv eller specifik i forbindelse med statsstøtte. Det er således ikke nødvendigt, at Kommissionen i hver eneste af sine beslutninger udtømmende beskriver samtlige de elementer af specifik karakter, som de undersøgte statslige foranstaltninger måtte indeholde, for at begrunde den pågældende foranstaltnings selektive karakter. Følgelig er det ikke et holdbart argument, der anføres i nogle af bemærkningerne fra tredjemand, at den manglende omtale af den selektive karakter af den investeringstærskelværdi, der giver adgang til støtten, skulle være ensbetydende med, at Kommissionen ikke betragtede den som selektiv.
- (71) Hvad angår skatteforanstaltninger i andre medlemsstater i form af skattenedslag i forbindelse med investeringer, der overstiger en bestemt tærskelværdi, som Kommissionen ikke har betragtet som specifikke som følge af denne tærskelværdi, og påstanden i nogle af bemærkningerne fra tredjemand om, at dette skulle give anledning til en berettiget forventning om, at alle lignende skattelettelser er legitime, påpeger Kommissionen, at de ordninger, der nævnes af tredjemand, adskiller sig meget fra det undersøgte skattenedslag på 45 %. Desuden ville det, selv hvis nogle ordninger var tilsvarende, og Kommissionen ikke havde reageret, ikke være begrundet at følge denne fejlagtige fremgangsmåde i den foreliggende sag. I denne forbindelse mindes der om, at ifølge Domstolens retspraksis er en medlemsstats manglende overholdelse af en forpligtelse i forbindelse med forbuddet i artikel 92, der i henhold til traktaten hører under dens kompetence, ikke berettiget af, at andre medlemsstater heller ikke overholder forpligtelsen. Virkningerne af forskellige fordejligheder af konkurrencen for samhandelen mellem medlemsstaterne udligner ikke hinanden, men virker

⁽²³⁾ Jf. præmis 48 og 51 i Domstolens dom af 17. juni 1999 i sag C-75/97 (»Maribel«), Belgien mod Kommissionen, præmis 80-82 i Førsteinstansrettens dom af 15. juni 2000 i sag T-298/97, Alzetta, Mauro m.fl. mod Kommissionen, punkt 54 og 55 i generaladvokat Ruiz-Jarabos forslag til afgørelse af 17. maj 2001 i sag C-310/99, Den Italienske Republik mod Kommissionen, og punkt 31 i generaladvokat Saggios forslag til afgørelse af 27. januar 2000 i sag C-156/98, Tyskland mod Kommissionen: »I denne forbindelse er det nødvendigt at bemærke, at for at kunne vurdere en generel støtteordnings virkninger for samhandelen er det tilstrækkeligt, at man efter en forudgående vurdering med rimelighed kan mene, at der kan blive tale om sådanne virkninger. Hvis en virksomheds (eller som i den foreliggende sag et ukendt antal virksomheders) position styrkes af en støtteordning, kan dette forhold i princippet påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne« (uofficiel oversættelse).

⁽²⁴⁾ Som for eksempel i den spanske regnskabsplan (»Plan general de contabilidad«).

⁽²⁵⁾ Som for eksempel i den spanske aktieselskabslov (»Ley de sociedades anónimas«).

derimod kumulativt og skærper de skadelige virkninger for fællesmarkedet ⁽²⁶⁾.

(72) Med hensyn til det spørgsmål, der er rejst i nogle af bemærkningerne fra tredjemand om foranstaltningens karakter af bemyndigelsesbestemmelse eller bestemmelse om direkte tildeling af støtten, påpeger Kommissionen, at bestemmelserne om indførelse af skattnedslaget på 45 % har karakter af en støtteordning. Som støtte for denne fortolkning behøver man blot at minde om, at en støtteordning i artikel 1, litra d), i forordning (EF) nr. 659/1999 er defineret som »enhver retsakt, på grundlag af hvilken der uden yderligere gennemførelsesforanstaltninger kan ydes individuel støtte til virksomheder, som inden for denne retsakt defineres generelt og abstrakt [...]«. Karakteren af støtteordning berører imidlertid ikke, som det hævdes i nogle af bemærkningerne, om der er tale om en skønsbeføjelse ved gennemførelsen af ordningen. Skønsbeføjelsen ved tildelingen af støtten afhænger af ordningens konkrete karakteristika.

(73) Hvad angår de spanske myndigheders påstand om berettigelsen af skattnedslaget på 45 % under henvisning til skattesystemets karakter eller forvaltning, vil Kommissionen gerne understrege, at det drejer sig om at afgøre, om de pågældende skatteforanstaltninger er i overensstemmelse med målsætningerne for selve skattesystemet, eller om de tværtimod skal opfylde andre målsætninger, herunder målsætninger, som er legitime, men skattesystemet uvedkommende. I denne sag synes skattnedslaget på 45 % ikke at stemme overens med målsætningerne for selve det spanske skattesystem. Ud over i lighed med ethvert andet skattesystem at have som væsentligste målsætning at inddrive de midler, der skal finansiere de offentlige udgifter, er det spanske system blandt andet kendetegnet ved principperne om lighed og progressivitet ⁽²⁷⁾. I denne forbindelse skal det påpeges, at skattnedslaget på 45 % indebærer forskelsbehandling ⁽²⁸⁾ til fordel for større økonomiske enheder og til ulempe for andre, mindre enheder med en mere begrænset kapacitet, uden at denne forskelsbehandling er begrundet i skattesystemets interne logik. Skattnedslaget på 45 % er altså ikke begrundet af skattesystemets karakter eller forvaltning, da det ikke er i overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for systemet. Kommissionen fremhæver i denne forbindelse, at heller ikke det forhold, at det er de regionale myndighe-

der med kompetence på dette område, der har været ansvarlige for indførelsen af skattnedslaget er på 45 %, er ensbetydende med, at foranstaltningen er i overensstemmelse med skattesystemets karakter, sådan som de spanske myndigheder ellers hævder i deres bemærkninger.

(74) De spanske myndigheder oplyser i deres bemærkninger, at skattnedslaget på 45 % er i tråd med målsætningen om at fremme den økonomiske aktivitet. Den stemmer dermed overens med den baskiske regerings målsætninger for industripolitikken. I et dokument fra den baskiske regering med titlen »Industripolitik — General aktivitetsramme 1996-1999« hedder det: »[...] skattepolitikken er uundværlig for at styrke den økonomiske udvikling og samtidig favorisere industriprojekter, der satser på at udvikle industrien i Baskerlandet« (side 131); og i kapitlet »Skattepolitiske instrumenter« hedder det: »[...] det skattemæssige selvstyre [for Baskerlandet] kan også føre til søgning efter fantasifulde »skræddersyede skatteordninger«, f.eks. i forbindelse med prioriterede projekter eller endog skattemæssige incitamenter for store virksomheder [side 133]«. Skattnedslaget på 45 % indgår altså i en industripolitik, hvis målsætninger ikke er uløseligt forbundne med selve skattesystemet.

(75) Kommissionen konstaterer således, at skattnedslaget på 45 % i henhold til de spanske myndigheders oplysninger vedrører en målsætning for den økonomiske politik, som ikke er uløseligt forbundet med skattesystemet. Nedsættelsen er altså ikke begrundet af systemets karakter eller forvaltning.

(76) Hvad angår det argument, der er fremført flere steder i bemærkningerne fra tredjemand, om et højere skattetryk i Baskerlandet, gentager Kommissionen, at det ikke er relevant for den konkrete sag, eftersom proceduren blev indledt over for en specifik foranstaltning og ikke over for hele skattesystemet i hver af de tre baskiske provinser.

(77) Kommissionen konkluderer på dette grundlag, at skattnedslaget på 45 % udgør statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, idet det indebærer en begunstiggelse, det ydes af en medlemsstat ved hjælp af statsmidler, det påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, og det fordrejer konkurrencevilkårene til fordel for bestemte virksomheder.

⁽²⁶⁾ Jf. præmis 24 i Domstolens dom af 22. marts 1977 i sag 78/76, Steinike & Weinlig mod Forbundsrepublikken Tyskland. I præmis 45 i domstolens dom af 24. marts 1993 i sag C-313/90, Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques m.fl. mod Kommissionen, hedder det endvidere, at hverken ligebehandlingsprincippet eller princippet om beskyttelse af den berettigede forventning kan bruges som begrundelse for gentagelse af en forkert fortolkning af en retsakt.

⁽²⁷⁾ Artikel 31 i den spanske forfatning.

⁽²⁸⁾ Se sjette begrundelse i Baskerlandets højesterets dom 411/99 af 17. maj 1999 i sag 907/98, den statslige administration mod Juntas Generales de Álava.

VIII. DEN ULOVLIGE KARAKTER AF SKATTENEDSLAGET PÅ 45 %

(78) Da ordningen i den foreliggende sag ikke omfatter et tilsagn fra de spanske myndigheders side om tildeling af

støtten under overholdelse af betingelserne for de minimis-støtte⁽²⁹⁾, finder Kommissionen, at støtten ikke kan betragtes som sådan. I denne forbindelse skal det understreges, at de spanske myndigheder på intet tidspunkt under proceduren har hævdet, at støtten helt eller delvis havde karakter af de minimis-støtte. Desuden opfylder støtten ikke kravene til de minimis-støtte, især fordi der ikke er nogen garanti for, at den ikke vil overstige loftet på 100 000 EUR. Støtten har heller ikke karakter af eksisterende støtte, da den ikke opfylder kriterierne i artikel 1, litra b), i forordning (EF) nr. 659/1999.

(79) Påstanden i nogle af bemærkningerne fra tredjemand om, at skattnedslaget på 45 % har karakter af eksisterende støtte, må afvises. Til støtte for påstanden henvises der i visse af bemærkningerne fra tredjemand til, at to skattelettelsesordninger fandt anvendelse, allerede inden ordningen med skattnedslaget på 45 % blev indført. En undersøgelse af disse to ordninger viser imidlertid, at de adskiller sig væsentligt fra skattnedslaget på 45 % i denne sag. Under den første ordning var der ikke fastsat nogen tærskelværdi, og under den anden var tærskelværdien på 500 mio. ESP og dermed væsentligt lavere end tærskelen på 2,5 mia. ESP. I henhold til artikel 1, litra c), i forordning (EF) nr. 659/1999 forstås ved ny støtte »enhver støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som ikke er eksisterende støtte, herunder ændringer i eksisterende støtte«. Det undersøgte skattnedslag, som indebærer væsentlige ændringer i forhold til ovennævnte ordninger, har derfor karakter af ny støtte og skal anmeldes i overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, i samme forordning, medmindre andet er fastsat i forordninger⁽³⁰⁾ udstedt i medfør af traktatens artikel 89. I øvrigt havde selv ikke ovennævnte ordninger tilsyneladende karakter af eksisterende støtte, idet de tilsyneladende ikke var trådt i kraft den 1. januar 1986, hvor Spanien tiltrådte EF. Ordningerne opfyldte derfor ikke ovennævnte kriterium i artikel 1, litra b), nr. i), i forordning (EF) nr. 659/1999, der siger, at ordninger skal være trådt i kraft før og være blevet fortsat efter tiltrædelsesdatoen.

(80) Kommissionen påpeger, at statsstøtte, der ikke er omfattet af de minimis-reglerne, og som ikke er allerede eksisterende støtte, skal anmeldes forudgående i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, og EØS-aftalens artikel 62, stk. 3. De spanske myndigheder har imidlertid ikke overholdt denne forpligtelse. Derfor vurderer Kommissionen, at støtten må betragtes som ulovlig. Kommissionen

beklager i denne forbindelse, at de spanske myndigheder ikke har opfyldt deres forpligtelse til at anmelde støtten på forhånd.

(81) Kommissionen må afvise det argument, som er anført i nogle bemærkninger fra tredjemand, og som grundlæggende går på, at der skulle være tale om en overtrædelse af den berettigede forventning og krænkelse af retssikkerheden, for det første fordi skattnedslaget på 45 % ikke har karakter af eksisterende støtte, og for det andet fordi Kommissionen, da ordningen ikke er anmeldt i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, ikke har kunnet tage stilling til, om den er forenelig med fællesmarkedet. Kommissionen er desuden af den opfattelse, at der ikke er belæg for en begrundet forventning om, at skattnedslaget på 45 % vil blive erklæret foreneligt, fordi — som det hævdes i nogle bemærkninger fra tredjemand — Kommissionen allerede med ovennævnte beslutning 93/337/EØF betegnede den baskiske investeringsstøtteordning i form af skattelettelse som forenelig. Faktisk fandt Kommissionen i ovennævnte beslutning netop, at de pågældende skattemæssige foranstaltninger havde karakter af statsstøtte og derfor faldt ind under fællesskabsreglerne om statsstøtte (reglerne om støtte med regionalt sigte eller små og mellemstore virksomheder, kumuleringsreglerne og de sektorale retningslinjer). Såfremt skattnedslaget på 45 % svarede til den ordning, der var genstand for beslutningen i 1993, sådan som det hævdes i nogle af bemærkningerne fra tredjemand, skulle foranstaltningen på den ene side have været anmeldt som ny statsstøtte og på den anden side være i overensstemmelse med navnlig reglerne om støtte med regionalt sigte eller små og mellemstore virksomheder, kumuleringsreglerne og sektorale retningslinjer. Støttemodtagerne har således intet grundlag for at påberåbe sig princippet om den berettigede forventning eller retssikkerhed i forbindelse med skattnedslaget på 45 %.

Sammenfattende skal det med hensyn til bemærkningerne fra tredjemand om den berettigede forventning og retssikkerheden påpeges, at Kommissionen ikke gav hverken de spanske myndigheder eller de øvrige interesserede parter præcise løfter. De kunne af samme grund ikke nære begrundet håb om, at støtten ville blive erklæret lovlig og forenelig. I denne forbindelse mindes der om, at »efter fast praksis står adgangen til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning åben for enhver i forbindelse med begrundede forventninger, som en fællesskabsinstitution har givet anledning til [...]»⁽³¹⁾. Omvendt kan ingen påberåbe sig tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, såfremt administrationen ikke har afgivet præcise løfter. Derfor kan man afvise påstanden om tilsidesættelse af princippet om den berettigede forventning eller retssikkerheden i den foreliggende sag.

⁽²⁹⁾ Resultatet af vurderingen af støtten er det samme, uanset om man tager udgangspunkt i Kommissionens meddelelse om de minimis-støtteordninger (EFT C 68 af 6.3.1996) eller Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (EFT L 10 af 13.1.2001, s. 30).

⁽³⁰⁾ Der blev ikke vedtaget nogen forordninger om fritagelse for anmeldelsespligten i medfør af traktatens artikel 89 i den periode, hvor den undersøgte ordning fandt anvendelse.

⁽³¹⁾ Præmis 300 i Førsteinstansrettens dom af 15. december 1999 i de forenede sager T-132/96 og T-143/96, Freistaat Sachsen m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1999 II, s. 3663.

- (82) Kommissionen minder i øvrigt om, at den i sin beslutning 93/337/EØF betegnede nogle skattegodtgørelser, der blev indført af provinserne Álava, Guipúzcoa og Vizcaya i 1988, som statsstøtte.

IX. VURDERING AF FORENELIGHEDEN MED FÆLLESMARKEDET

- (83) Kommissionen gentager indledningsvis, at skattnedslaget på 45 % har karakter af en støtteordning. Da støtteordninger er kendetegnet ved at være generelle og abstrakte, ved Kommissionen ikke, hvilke typer virksomheder der har været eller vil blive støttemodtagere. Den kan derfor ikke vurdere de nøjagtige virkninger for de konkrete virksomheders konkurrenceevne. Det er på denne baggrund tilstrækkeligt at konstatere, at potentielle støttemodtagere kan modtage støtte, der ikke er forenelig med de fællesskabsdirektiver, -retningslinjer og -rammebestemmelser, der gælder på dette område. Endvidere understreger Kommissionen, at den i sin beslutning om at indlede proceduren anmodede om alle relevante oplysninger om støtten og de særlige forhold for hver enkelt støttemodtager. De spanske myndigheder har imidlertid overhovedet ikke fremlagt sådanne oplysninger. Det virker derfor selvmodsigende at bebrejde Kommissionen, at dens vurdering ikke er tilstrækkeligt detaljeret, som nogle iagttagere gør, når de samtidig undlader at udlevere de ønskede detaljerede oplysninger.

- (84) Statsstøtten i form af skattnedslag på 45 % ydes til fremme af store investeringer, der overstiger 2,5 mia. ESP. I denne forbindelse minder Kommissionen om, at det i bilag I til retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (98/C 74/06) hedder: »Den skattemæssige støtte kan betragtes som støtte i forbindelse med investeringen, når støtten har investeringen som beregningsgrundlag. Enhver skattemæssig støtte kan desuden indgå i denne kategori, hvis den betales op til et loft udtrykt i procent af investeringen.« I denne sag synes skattnedslaget på 45 % at kunne opfylde disse kriterier, i det mindste delvis, dels fordi ordningens beregningsgrundlag udgøres af investeringsudgifter, dels fordi nedslaget tildeles op til et loft på 45 % af investeringsbeløbet. Kommissionen finder derfor, at skattnedslaget på 45 % synes at have karakter af investeringsstøtte, for så vidt som det opfylder de nævnte kriterier. Foranstaltningen bør derfor undersøges i lyset af fællesskabsbestemmelserne om investeringsstøtte.

- (85) For at statslig investeringsstøtte kan være omfattet af de regionale undtagelser i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) eller c), skal den region, hvori støtten ydes, være blevet erklæret for berettiget til en af disse undtagelser ifølge regionalstøttekortet. Hvad angår Vizcayas status,

minder Kommissionen om, at området aldrig har været berettiget til undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra a), idet BNP pr. indbygger ⁽³²⁾ i NUTS II ⁽³³⁾-området Baskerlandet, som Vizcaya er en del af, altid har ligget på over 75 % af EF-gennemsnittet. I henhold til de regionale retningslinjer ⁽³⁴⁾ ⁽³⁵⁾ er vilkårene for anvendelse af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), kun opfyldt, når NUTS II-regionen har et BNP pr. indbygger, der ikke overstiger 75 % af EF-gennemsnittet.

- (86) Med hensyn til Vizcayas mulighed for at anvende undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), minder Kommissionen om, at i perioden fra 1. januar 1997 til 18. marts 2000 gjaldt to på hinanden følgende regionalstøttekort. Det første kort blev vedtaget ved Kommissionens beslutning af 26. juli 1995 ⁽³⁶⁾ og gjaldt fra den 26. september 1995 til den 31. december 1999. Ifølge dette kort anses hele Vizcaya som et område, hvor støtte til den regionale udvikling kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet i medfør af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), når den blot ikke overstiger tærskelværdien på 25 % i NSÆ for store virksomheders vedkommende. Hvad angår den efterfølgende periode, minder Kommissionen om, at den ved sin beslutning af 11. april 2000 godkendte det spanske regionalstøttekort for perioden 2000-2006. Ifølge dette kort betragtes Vizcaya fortsat som et område, hvor støtte til den regionale udvikling kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet i medfør af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), når den blot ikke overstiger en tærskelværdi på 20 % i NSÆ for store virksomheders vedkommende i stedet for tærskelværdien på 25 % i NSÆ i henhold til det foregående kort.

- (87) Kommissionen minder også, med hensyn til støtteintensiteten for små og mellemstore virksomheder ⁽³⁷⁾, om, at investeringsstøtte til SMV i henhold til Fællesskabets

⁽³²⁾ Bruttonationalprodukt pr. indbygger udtrykt i købekraftstandarder (KKS).

⁽³³⁾ Nomenklaturen for statistiske territoriale enheder.

⁽³⁴⁾ Henvisningerne til regionalstøttereglerne nedenfor er begrænset til retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (98/C 74/06) og ovennævnte regionale regler. Vurderingen af støtten i denne sag er under alle omstændigheder den samme i alle tilfældene.

⁽³⁵⁾ Se punkt 1 i Kommissionens meddelelse vedrørende metoden for anvendelse af EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) og c), på regionalstøtte (EFT C 212 af 12.8.1988, s. 2) og punkt 3.5 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (98/C 74/06).

⁽³⁶⁾ EFT C 25 af 31.1.1996, s. 3.

⁽³⁷⁾ Jf. Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (SMV) (EFT C 213 af 19.8.1992, s. 2) eller Kommissionens henstilling 96/280/EF af 3. april 1996 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder (SMV) (EFT L 107 af 30.4.1996, s. 4).

rammebestemmelser for støtte til små og mellemstore virksomheder⁽³⁸⁾ kan overstige det maksimale regionale støtteniveau, der er godkendt for store virksomheder, med 10 procentpoint, forudsat at den samlede støtte ikke overstiger 30 % NSÆ.

- (88) Der mindes om, at materielle investeringsudgifter, som er i overensstemmelse med først og fremmest fællesskabsdefinitionerne af begreberne initialinvestering og standardberegningsgrundlag⁽³⁹⁾, betragtes som støtteberettigede udgifter i forbindelse med statslig investeringsstøtte. Derimod kommer alle andre investeringsudgifter, som ikke er i overensstemmelse med disse definitioner, såsom genanskaffelsesinvesteringer og udgifter til investeringer i andet end grunde, bygninger og udstyr, ikke i betragtning. Selv om skattnedslaget på 45 % er en støtteforanstaltning, som er betinget af, at der foretages en materiel⁽⁴⁰⁾ investering i nye materielle anlægsaktiver, udelukker foranstaltningen ikke genanskaffelsesinvesteringer⁽⁴¹⁾ eller udgifter i forbindelse med »investeringsprocedurer« og »investeringer i forberedelsesfasen«. I mangel af en præcis definition af disse begreber kan det imidlertid ikke afvises, at genstanden for skattnedslaget på 45 % omfatter ikke blot udgifter, som indgår i standardberegningsgrundlaget, men også udgifter i forbindelse med genanskaffelsesinvesteringer eller andre udgifter, som ikke indgår i dette beregningsgrundlag. Derfor finder Kommissionen, at formålet med støtten kan være initialinvesteringer, men også andre udgifter, der ikke kan betragtes som støtteberettigede i henhold til fællesskabsreglerne, som f.eks. investeringsudgifter.
- (89) Kommissionen minder desuden om, at siden ovennævnte retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (98/C 74/06) trådte i kraft, har støtteordninger i

⁽³⁸⁾ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (SMV) (EFT C 213 af 19.8.1992, s. 2) eller Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (EFT C 213 af 23.7.1996, s. 4).

⁽³⁹⁾ Se punkt 5, litra c), i bilaget til Rådets resolution af 20. oktober 1971 (EFT C 111 af 4.11.1971, s. 1), punkt 18 i bilaget til Kommissionens meddelelse fra 1979 (EFT C 31 af 3.2.1979, s. 9), punkt 4.2.1 i ovennævnte fællesskabsrammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder eller punkt 4.4 (»Ved initialinvestering forstås investering i fast kapital i forbindelse med oprettelse af en ny virksomhed, udvidelse af en eksisterende virksomhed eller iværksættelse af en aktivitet, der indebærer en fundamental ændring af en eksisterende virksomheds produkt eller produktionsmetode (gennem rationalisering, diversificering eller modernisering«), 4.5 (»Støtte til initialinvestering beregnes på grundlag af dens procentvise andel af investeringens værdi. Denne værdi opgøres efter en ensartet udgiftsmodel (standardberegningsgrundlag) for følgende investeringslementer: grund, bygninger og udstyr«) i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9) samt fodnote 23 (»I transportsektoren kan udgifterne til køb af transportmateriel ikke indgå i standardberegningsgrundlaget. Disse udgifter er således ikke støtteberettigede i forbindelse med støtte til initialinvesteringer«).

⁽⁴⁰⁾ Jf. bilaget til Kommissionens meddelelse fra 1979 (EFT C 31 af 3.2.1979, s. 9).

⁽⁴¹⁾ I fodnote 21 i retningslinjerne (EFT C 74 af 10.3.1998) fastsættes følgende: »Erstatningsinvesteringer er dermed ikke omfattet af dette begreb. Støtte til denne form for investering falder ind under driftsstøtte, der er omfattet af reglerne i punkt 4.15-4.17.«

Vizcaya, som kan godkendes efter undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), ud over at skulle være i overensstemmelse med ovennævnte fællesskabsdefinitioner af initialinvesteringer og standardberegningsgrundlag samt ovennævnte grænseværdier også skullet opfylde andre betingelser. I dette tilfælde skal støtten være underlagt visse krav: Støttemodtagerens bidrag til investeringernes finansiering skal udgøre mindst 25 % (punkt 4.2), anmodningen om støtte skal indgives, inden gennemførelsen af investeringsprojekterne påbegyndes (punkt 4.2), investeringen skal oprettholdes i mindst fem år (punkt 4.10), og de relevante støtteløfter skal overholdes i tilfælde af kumulering (punkt 4.18-4.21).

- (90) I den foreliggende sag påpeger Kommissionen, at den skattemæssige støtte i form af skattnedslag på 45 % (i perioden 1. januar 1997 til 31. december 1999) ikke er begrænset til 25 % NSÆ for store virksomheder og 30 % NSÆ for små og mellemstore virksomheder. I perioden efter den 1. januar 2000 er støtten heller ikke begrænset til 20 % NSÆ for store virksomheder og 30 % NSÆ for små og mellemstore. Kommissionen konstaterer derudover, at de støtteberettigede udgifter sandsynligvis ikke er fuldstændig i overensstemmelse med dem, der indgår i ovennævnte standardberegningsgrundlag, dels fordi genanskaffelsesinvesteringer ikke udelukkes, dels fordi andre udgifter kunne være støtteberettigede. På dette grundlag er Kommissionen af den opfattelse, at et skattnedslag, hvis værdi andrager 45 % af investeringsbeløbet, og som ikke tildeles i overensstemmelse med Fællesskabets regionale retningslinjer, ikke kan betragtes som foreneligt med fællesmarkedet i henhold til den regionale undtagelse i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

- (91) Støtte til investeringsudgifter⁽⁴²⁾, som ikke falder ind under fællesskabsdefinitionen, kan ikke betragtes som investeringsstøtte. Faktisk kan enhver skattemæssig støtte i henhold til bilag I til ovennævnte retningslinjer (98/C 74/06) indgå i kategorien investeringsstøtte, hvis den betales op til et loft udtrykt i procent af investeringsudgifter, som er i overensstemmelse med fællesskabsreglerne. Støttebeløbet i denne sag tildeles imidlertid som en procentdel af investeringsudgifterne, som ikke er i overensstemmelse med fællesskabsreglerne. Af samme grund kan denne støtte i henhold til ovennævnte bestemmelser ikke betragtes som investeringsstøtte. Støtten kan derimod finansiere periodiske, nødvendige udgifter såsom udgifter i forbindelse med genanskaffelsesinvesteringer. Sådanne løbende eller periodiske udgifter hører til den type udgifter, som en virksomhed må afholde som led i sin drift eller sine almindelige aktiviteter. Støtte til denne type investeringer indgår således i

⁽⁴²⁾ Det skal understreges, at hverken de spanske myndigheder eller andre har anfægtet eksistensen af denne type investeringsudgifter.

kategorien driftsstøtte, for hvilken der gælder særlige regler.

- (92) Kommissionen minder i denne forbindelse om, at i henhold til meddelelsen fra 1988⁽⁴³⁾ og ovennævnte retningslinjer (98/C 74/06) er regionalstøtte, der har karakter af driftsstøtte, i princippet forbudt. Den kan dog helt undtagelsesvist tillades i områder, der er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i artikel 87, stk. 3, litra a), når visse betingelser, der er anført i punkt 6 i ovennævnte meddelelse samt i punkt 4.15-4.17 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte, er opfyldt, eller i regioner i EF's yderste periferi eller tyndtbefolkede regioner, når formålet er at kompensere for supplerende transportomkostninger. NUTS III-området Vizcaya er ikke støtteberettiget efter traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og desuden opfylder tildelingen af driftsstøtte ikke ovennævnte betingelser. Endvidere er NUTS III-området Vizcaya ikke nogen region i den yderste periferi⁽⁴⁴⁾ eller en tyndtbefolket region⁽⁴⁵⁾. Derfor er de elementer af driftsstøtte, der indgår i skattnedslaget på 45 %, forbudt, især fordi de ikke gives til en region, der er omfattet af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), eller en region i den yderste periferi eller en tyndtbefolket region. I den foreliggende sag er støtten dermed uforenelig.
- (93) Kommissionen finder således, at den skattemæssige støtteordning i denne sag ikke kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet i medfør af undtagelserne i artikel 87, stk. 3, litra a) og c), idet den ikke er i overensstemmelse med retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte.
- (94) Kommissionen minder om, at støtte i forbindelse med investeringer, som er foretaget af små og mellemstore virksomheder uden for Vizcaya, ikke kan betragtes som støtte med regionalt sigte. Den regionale undtagelse i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), kan derfor ikke finde anvendelse på denne støtte. Dette princip omfatter investeringer foretaget af store virksomheder. Til gengæld kan den anden undtagelse i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), om fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner finde anvendelse, når støttemodtageren er en SMV, jf. Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder. I denne forbindelse mindes der om, at retningslinjerne og rammebestemmelserne ud over at fastsætte kriterierne for, hvornår der er overensstemmelse med definitionen af initialinvestering og de støtteberettigede udgifter, der indgår som en del af standardberegningsgrundlaget, også foreskriver, at

undtagelsesbestemmelsen kan anvendes på støtte til materielle investeringer, når støtteintensiteten ikke overstiger 15 % for små virksomheder og 7,5 % for mellemstore virksomheder. Kommissionen påpeger imidlertid, at den skattemæssige støtte i form af skattnedslag på 45 % ikke er begrænset til 15 % BSÆ for små virksomheder og 7,5 % BSÆ for mellemstore virksomheder. Kommissionen bemærker endvidere, at de støtteberettigede investeringer ikke er fuldstændig i overensstemmelse med definitionen af initialinvestering i punkt 4.2.1 i ovennævnte rammebestemmelser (96/C 213/04), ligesom de støtteberettigede udgifter ikke er i overensstemmelse med det i samme punkt (4.2.1) beskrevne beregningsgrundlag, eftersom hverken udgifter i forbindelse med genanskaffelsesinvesteringer eller andre udgifter, som ikke indgår i beregningsgrundlaget, ikke er udelukket. Kommissionen mener derfor, at den skattemæssige støtte i denne sag ikke kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet i medfør af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), om fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner.

- (95) Der skal i øvrigt mindes om, at anvendelsesområdet for ovennævnte retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (98/C 74/06) ikke omfatter sektorerne for produktion, forarbejdning og markedsføring af landbrugs- og fiskeriprodukterne i bilag I til traktaten eller kulindustrien. For transportsektoren, jern- og stålindustrien, skibsbygningsindustrien, kunstfiberindustrien og automobilindustrien gælder der særlige regler ud over bestemmelserne i ovennævnte retningslinjer. Der gælder desuden særlige regler for de investeringer, der er omhandlet i Fællesskabets multisektorale retningslinjer (98/C 107/05). Disse regler skal derfor indgå i grundlaget for vurderingen af, hvorvidt støtten i denne sag er forenelig, når den støttemodtagende virksomhed tilhører en af disse sektorer, eller når den pågældende investering er omfattet af de multisektorale retningslinjer.
- (96) Ud over anvendelsen af undtagelsen af hensyn til udviklingen af visse erhvervsgrøner i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), skal det undersøges, om undtagelsen kan anvendes til andre formål. Kommissionen påpeger, at skattnedslaget på 45 % ikke har til formål at fremme udviklingen af en erhvervsgrøn i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), især foranstaltninger for små og mellemstore virksomheder, forskning og udvikling, miljøbeskyttelse, beskæftigelsesfremme eller uddannelse i overensstemmelse med fællesskabsreglerne. Derfor kan den skattemæssige støtte i denne sag ikke komme i betragtning til undtagelsen om fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), under påberøbelse af de nævnte målsætninger.
- (97) Da der ikke er tale om sektorale begrænsninger, kan skattnedslaget på 45 % uden begrænsninger indrømmes enhver virksomhed i en følsom sektor, der er underlagt

⁽⁴³⁾ Kommissionens meddelelse vedrørende metoden for anvendelse af EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) og c), på regionalstøtte (EFT C 212 af 12.8.1988, s. 2).

⁽⁴⁴⁾ Det er ikke opført på listen over regioner i den yderste periferi i traktatens artikel 299.

⁽⁴⁵⁾ Se punkt 3.10.4 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (98/C 74/06).

specifikke fællesskabsregler som dem, der gælder for aktiviteter i forbindelse med produktion, forarbejdning og markedsføring af landbrugsprodukterne i bilag I til traktaten, samt for fiskeriet, kulindustrien, jern- og stålindustrien, skibsbygningsindustrien, kunstfiberindustrien og automobilindustrien⁽⁴⁶⁾. Derfor finder Kommissionen, at den skattemæssige støtte i form af skattnedslag på 45 % må formodes ikke at overholde disse sektorale regler. I den konkrete sag opfylder skattnedslaget på 45 % ikke betingelsen om ikke at fremme ny produktionskapacitet for ikke at forværre de problemer med overkapacitet, der traditionelt plager disse sektorer. Når støttemodtageren tilhører en af ovennævnte sektorer, finder Kommissionen derfor, at støtten er uforenelig med fællesmarkedet og ikke kan opnå en undtagelse i medfør af artikel 87, stk. 3, litra c), om fremme af visse erhvervsgrøner, da den ikke er omfattet af ovennævnte sektorale regler.

- (98) For så vidt angår perioden efter 1. september 1998, finder Kommissionen ydermere, at det ikke kan udelukkes, at den investering, der var genstand for støtten, er omfattet af de multisektorale retningslinjer (98/C 107/05)⁽⁴⁷⁾. Faktisk er alle investeringsprojekter til en værdi af over 50 mio. EUR (15 mio. EUR for så vidt angår tekstil- og beklædningssektoren) med en støtteintensitet på over 50 % af det regionale støtteloft og med en støtte pr. arbejdsplads på over 40 000 EUR (30 000 EUR pr. arbejdsplads, når der er tale om tekstil- eller beklædningssektoren) samt investeringsprojekter, hvortil der ydes støtte til en samlet værdi af over 50 mio. EUR, underlagt betingelserne i disse retningslinjer. I dette tilfælde skal ethvert investeringsprojekt i medfør af traktatens artikel 88, stk. 3, anmeldes i god tid, så Kommissionen kan fastsætte en maksimumsgrænse for støtteintensiteten, som er forenelig med fællesmarkedet. Skattelettelse i den foreliggende sag er imidlertid ikke underkastet hverken betingelserne for anmeldelse, for så vidt angår de såkaldte store projekter, eller en begrænsning af støtteintensiteten på grundlag af Kommissionens vurdering. Kommissionen finder således, at den skattemæssige støtteordning i den foreliggende sag er uforenelig med fællesmarkedet efter bestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), for så vidt som Vizcaya ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

- (99) Eftersom der ved indrømmelsen af skattnedslaget i denne sag ikke tages hensyn til de støttemodtagende virksomheders økonomiske og finansielle situation, finder Kommissionen, at det ikke kan udelukkes, at støtte-

modtageren er en kriseramte virksomhed i henhold til rammebestemmelserne (1999/C 288/02)⁽⁴⁸⁾, selv om det ifølge de spanske myndigheder er lidet sandsynligt, at skattelettelsen, med de karakteristika, den nu engang har fået, finder anvendelse på kriseramte virksomheder. Kommissionen bemærker i denne forbindelse, at indrømmelsen af skattnedslaget i denne sag ikke opfylder betingelserne⁽⁴⁹⁾ i disse rammebestemmelser. I punkt 20 i rammebestemmelserne (1999/C 288/02) hedder det: »Kommissionen mener, at støtte til redning og omstrukturering kan bidrage til at fremme udviklingen af økonomiske aktiviteter uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, hvis betingelserne i nærværende rammebestemmelser er opfyldt.« Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, er støtten uforenelig med fællesmarkedet, når den ydes til kriseramte virksomheder. Kommissionen mener derfor, at den skattemæssige støtte til kriseramte virksomheder i denne sag ikke kan være forenelig med fællesmarkedet efter undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), om fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner.

Anvendelse af andre undtagelsesbestemmelser

- (100) Den undersøgte støtte, der ikke kan komme i betragtning til en undtagelse efter traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) eller c), kan heller ikke falde ind under de øvrige undtagelser i artikel 87, stk. 2 og 3, da den ikke kan betragtes som støtte af social karakter i henhold til artikel 87, stk. 2, litra a), og dens formål ikke er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder i henhold til artikel 87, stk. 2, litra b). Støtten skal heller ikke fremme virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi, som omtales i artikel 87, stk. 3, litra b). Endelig er der heller ikke tale om støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven som omhandlet i artikel 87, stk. 3, litra d).

Resumé

- (101) Kommissionen finder, at den undersøgte statsstøtte i form af skattnedslag på 45 % ikke kan komme i betragtning til undtagelsen efter traktatens artikel 87,

⁽⁴⁶⁾ De nugældende sektorale regler kan findes *De Europæiske Fællesskabers Tidende* eller på Generaldirektoratet for Konkurrencens netsted: http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/legislation/.

⁽⁴⁷⁾ Fællesskabets multisektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter (EFT C 107 af 7.4.1998, s. 7).

⁽⁴⁸⁾ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (94/C 368/05) (EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12), i 1999 erstattet af rammebestemmelserne 1999/C 288/02 (EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2).

⁽⁴⁹⁾ Disse krav omfatter navnlig forpligtelsen til at gøre støtten betinget af, at der iværksættes en omstruktureringsplan, som skal kunne gøre virksomheden rentabel på længere sigt.

stk. 3, litra a), eftersom Vizcaya ikke er berettiget til denne undtagelse og heller til undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), som omfatter »støtte til fremme af udviklingen af visse [...] økonomiske regioner [...]«, idet den ikke opfylder Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte. Støtten kan heller ikke komme i betragtning til den undtagelse i artikel 87, stk. 3, litra c), som omfatter »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner [...]«, dels fordi den ikke er i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne vedrørende SMV på dette område, dels fordi ordningen ikke omfatter visse aktiviteter, for så vidt angår store virksomheder. Den kan heller ikke falde ind under de øvrige undtagelser i artikel 87, stk. 2 og 3, da den ikke kan betragtes som støtte af social karakter efter artikel 87, stk. 2, litra a), og dens formål ikke er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder i henhold til artikel 87, stk. 2, litra b). Støtten har heller ikke til formål at fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælles-europæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi i overensstemmelse med artikel 87, stk. 3, litra b). Endelig kan den ikke falde ind under undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra d), da den ikke skal fremme kulturen eller bevarelsen af kulturarven. Støtten er derfor uforenelig med fællesmarkedet.

(102) Eftersom et fradrag, der på grund af et for lavt skattepligtigt beløb ikke udnyttes, kan anvendes i årene efter vedtagelsen af beslutningen om indrømmelsen⁽⁵⁰⁾, er det sandsynligt, at en del af den skattemæssige støtte stadig ikke er blevet udbetalt. Denne støtte udgør imidlertid ulovlig og uforenelig statsstøtte. De spanske myndigheder skal derfor indstille udbetalingen af de beløb, som nogle støttemodtagere måtte have til gode i medfør af skattnedslaget på 45 %.

(103) Hvad angår den allerede udbetalte uforenelige støtte, mindes der om, at i henhold til de ovenfor beskrevne argumenter kan støttemodtagerne ikke påberåbe sig generelle fællesskabsretlige principper som princippet om berettiget forventning eller retssikkerhed. Der er derfor intet til hinder for at anvende artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 659/1999, hvori det hedder: »I negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren.« Derfor bør de spanske myndigheder i denne sag træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at inddrive den støtte, der allerede er

udbetalt, med henblik på at genoprette den økonomiske situation, som støttemodtagerne ville have befundet sig i uden den ulovlige tildeling af støtten. Tilbagebetalingen af støtten skal ske efter de procedurer og bestemmelser, der er fastsat i spansk lov, og omfatte alle forfaldne renter beregnet fra den dato, hvor støtten blev tildelt, til den faktiske tilbagebetalingsdato på grundlag af den referencerentesats, der blev brugt på denne dato til at beregne nettosubventionsækvivalenten for regionalstøtte i Spanien⁽⁵¹⁾.

(104) Støtten kan hverken komme i betragtning til ovennævnte undtagelse eller falde ind under artikel 87, stk. 3, litra c), der handler om støtte til »fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner«, da den ikke overholder retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte. Støtten kan heller ikke komme i betragtning til den undtagelse i artikel 87, stk. 3, litra c), som omfatter »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner [...]«, dels fordi den ikke er i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne vedrørende SMV på dette område, dels fordi ordningen ikke omfatter visse aktiviteter, for så vidt angår store virksomheder. Den kan heller ikke falde ind under de øvrige undtagelser i artikel 87, stk. 2 og 3, da den ikke kan betragtes som støtte af social karakter efter artikel 87, stk. 2, litra a), og dens formål ikke er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder i henhold til artikel 87, stk. 2, litra b). Støtten skal heller ikke fremme virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælles-europæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi, som omtales i artikel 87, stk. 3, litra b). Endelig kan den ikke falde ind under undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra d), da den ikke skal fremme kulturen eller bevarelsen af kulturarven. Støtten er derfor uforenelig med fællesmarkedet.

(105) Denne beslutning omhandler ordningen og skal efterkommes øjeblikkeligt, blandt andet skal enhver individuel støtte, der er tildelt under ordningen, tilbagebetales. Kommissionen minder ligeledes om, at denne beslutning ikke udelukker, at individuelle støttetildelinger kan betragtes helt eller delvis som forenelige med fællesmarkedet i kraft af deres egne karakteristika, enten i medfør af en tidligere kommissionsbeslutning eller en gruppefritagelsesforordning.

⁽⁵⁰⁾ Hvad angår skattnedslag, som er indrømmet i medfør af regionallov nr. 22/1994 af 20. december 1994, er anvendelsestidsrummet begrænset til ni år. Denne begrænsning bortfaldt imidlertid for skattnedslag ydet i medfør af de efterfølgende regionallove.

⁽⁵¹⁾ Kommissionens brev til medlemsstaterne SG(91) D/4577 af 4. marts 1991. Se ligeledes Domstolens dom af 21. marts 1990 i sag 142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 950.

X. KONKLUSIONER

Artikel 3

(106) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen:

- at Spanien ulovligt gav et nedslag i skatten på 45 % af investeringsbeløbet i forbindelse med investeringer i Vizcaya i strid med traktatens artikel 88, stk. 3
- at skattnedslaget på 45 % af investeringsbeløbet er uforeneligt med fællesmarkedet
- at de spanske myndigheder skal indstille udbetalingen af de beløb, som nogle støttemodtagere måtte have til gode i medfør af skattnedslaget; de spanske myndigheder skal træffe alle nødvendige forholdsregler for at sikre, at den uforenelige støtte, der allerede er udbetalt, tilbagebetales for at genoprette den økonomiske situation, som støttemodtageren ville have befundet sig i uden den ulovlige støtte —

1. Spanien træffer alle nødvendige foranstaltninger til at tilbagebøge den i artikel 1 omhandlede støtte, som allerede ulovligt er udbetalt til støttemodtagerne.

Spanien indstiller al udbetaling af udestående støtte.

2. Tilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af den referencesats, der anvendes til at beregne subventionsækvivalenten for regionalstøtte.

Artikel 4

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den statsstøtte i form af et nedslag i skatten på 45 % af investeringsbeløbet, som Spanien ulovligt tildelte provinsen Territorio Histórico de Vizcaya i strid med traktatens artikel 88, stk. 3, ved fjerde tillægsbestemmelse til Norma Foral (regionallov) nr. 7/1996 af 26. december 1996, og som blev forlænget uden tidsbegrænsning ved anden tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 4/1998 af 2. april 1998 ⁽⁵²⁾, er uforenelig med fællesmarkedet.

Spanien underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Spanien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. juli 2001.

Artikel 2

Spanien skal ophæve den i artikel 1 omhandlede støtteordning, hvis den fortsat har virkninger.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen

⁽⁵²⁾ Regionallov (Norma Foral) nr. 4/1998 af 2. april 1998 (anden tillægsbestemmelse).

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. december 2001

om den spanske stats støtteordning fra 1993 for nyoprettede virksomheder i Álava (Spanien)

(meddelt under nummer K(2001) 4475)

(Kun den spanske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2003/28/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i henhold til ovennævnte artikel ⁽¹⁾, og under hensyn til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) Efter at have modtaget to klager, den første fra en række organisationer i den tilstødende selvstyrende region La Rioja over de presserende midlertidige skatteforanstaltninger, de regionale myndigheder (diputaciones forales) i de tre baskiske provinser vedtog i 1993, den anden fra en konkurrerende virksomhed over en tiårig fritagelse for selskabsskatten, som blev indrømmet virksomheden Depósitos Tubos Reunidos Lentz TR Lentz, SA (herefter benævnt »Detursa«), der har hjemme i Lantarón i Álava, blev Kommissionen opmærksom på, at nyoprettede virksomheder i Álava modtog skattemæssig støtte i form af fritagelse for selskabsbeskatningen.
- (2) Ved brev af 28. november 2000, SG(2000) D/108806, underrettede Kommissionen de spanske myndigheder om, at den ville indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for denne støtte.

(3) Ved brev af 14. december 2000, registreret den 19. december 2000, fra Spaniens Faste Repræsentation anmodede de spanske myndigheder om en forlængelse af fristen for at fremsætte bemærkninger. Ved brev af 5. februar 2001, registreret den 8. februar 2001, fra Spaniens Faste Repræsentation fremsatte de spanske myndigheder deres bemærkninger (formuleret af de regionale myndigheder i Álava) som led i proceduren.

(4) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* ⁽²⁾. Kommissionen opfordrede heri interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til støtten senest en måned efter offentliggørelsen.

(5) Kommissionen modtog bemærkninger fra lokalregeringen i La Rioja den 1. marts 2001, fra den baskiske arbejdsgiverforening, Confederación Empresarial Vasca — Euskal Entrepresarien Konfederakuntza (herefter benævnt »Confebask«) den 2. marts 2001, fra fagforeningen Unión General de Trabajadores de la Rioja, den 2. marts 2001, og fra virksomheden Schütz Ibérica S.L. Ved brev D/52703 af 2. juli 2001 sendte Kommissionen disse bemærkninger til de spanske myndigheder og gav dem mulighed for at kommentere dem. Ved brev af 26. juli 2001 fra Spaniens Faste Repræsentation anmodede de spanske myndigheder om en forlængelse af fristen for at fremsætte bemærkninger. Ved brev af 17. september 2001 fra Spaniens Faste Repræsentation fremsatte de spanske myndigheder deres kommentarer (formuleret af de regionale myndigheder i Álava) til tredjemands bemærkninger som led i proceduren.

2. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

(6) Kommissionen bemærker, at denne støtteordning blev indført ved artikel 14 i regionallov (Norma Foral) nr. 18 af 5. juli 1993 om presserende skatteforanstaltninger til

⁽¹⁾ EFT C 37 af 3.2.2001, s. 38.

⁽²⁾ Se fodnote 1.

stærkelse af investeringer og de økonomiske aktiviteter ⁽³⁾. Denne artikel har følgende ordlyd ⁽⁴⁾:

»1. Virksomheder, som er oprettet i perioden mellem denne lovs ikrafttræden og den 31. december 1994, fritages for selskabsbeskatning i en periode på 10 skatteår efter deres oprettelse, inklusive oprettelsesåret, hvis de opfylder nedenstående betingelser.

2. For at opnå fritagelse i henhold til denne artikel kræves følgende:

a) Virksomhederne skal have indskudt en startkapital på mindst 20 mio. ESP, som er udbetalt fuldt ud.

[...]

f) De skal foretage investeringer på mindst 80 mio. ESP i perioden mellem virksomhedens oprettelse og den 31. december 1995. Alle investeringerne skal foretages i aktiver, der vedrører driften, og aktiverne må ikke udlejes eller overdrages til tredjemand.

g) Der skal oprettes mindst 10 arbejdspladser i de første seks måneder efter starten, og det årlige gennemsnit af arbejdsstyrken må ikke være lavere end dette antal i fritagelsesperioden.

[...]

i) De skal have udarbejdet en forretningsplan, der omfatter en periode på mindst fem år. [...].

[...]

6. Denne artikel er uforenelig med alle andre former for skattelettelse.

7. Der indsendes en ansøgning til den regionale skatteforvaltning i [...] om at få den midlertidige fritagelse. Når skattevæsenet har sikret sig, at ansøgeren opfylder de primære krav, meddeler de vedkommende, at ansøgningen er foreløbigt godkendt, denne godkendelse skal stadfæstes af de regionale myndigheder (Consejo de Diputados).«

(7) Kommissionen bemærker, at i henhold til præambelen til den nævnte regionallov er formålet med den pågældende

støtte at styrke de økonomiske aktiviteter gennem incitamenter til nye initiativer og investeringer.

(8) Kommissionen bemærker endvidere, at udgangspunktet for denne skattelettelse er det positive resultat af virksomhedens økonomiske aktiviteter inden kompensationsperioden for negative resultater i de foregående regnskabsår. I dette tilfælde er støttemodtagerne virksomheder, som er startet efter de nævnte regionalloves ikrafttræden, og som har investeret mindst 80 mio. ESP (480 810 EUR) i materielle anlægsaktiver og skabt mindst ti arbejdspladser. Desuden bemærker Kommissionen, at støttemodtagerne skal have udarbejdet en forretningsplan, der omfatter mindst fem år og indskudt en startkapital på mindst 20 mio. ESP (120 202 EUR).

(9) Kommissionen understreger, at støtten består i en fritagelse for selskabsbeskatning i en periode på ti skatteår efter virksomhedernes oprettelse, inklusive oprettelsesåret.

(10) Kommissionen konstaterer, at skattelettelsen ikke er rettet mod virksomheder, der beskæftiger sig med bestemte aktiviteter, eller som tilhører bestemte sektorer, men at den kan gives til en hvilken som helst aktivitet eller sektor. Den er heller ikke beregnet for bestemte kategorier af virksomheder, f.eks. små og mellemstore, da alle virksomheder kan få den, hvis de opfylder de nævnte betingelser.

(11) Hvad angår kumulering med anden støtte, bemærker Kommissionen, at det tydeligt fremgår, at denne skattelettelse ikke kan kumuleres med andre lempelser, der kan indrømmes for minimumsinvesteringer eller oprettelse af et vist antal arbejdspladser. Man kan imidlertid ikke udelukke, at denne støtte kan kumuleres med andre former for skattelettelser, f.eks. tilskud, rentetilskud, garantier, overtagelse af andele m.m., der indrømmes for de samme investeringer. Man kan heller ikke udelukke, at den kan kumuleres med andre former for skattelettelser, der er udløst af anden årsag, dvs. med andre begrundelser for at yde støtte. Det ville f.eks. være tilfældet med skattelettelser i form af skattenedslag ⁽⁵⁾.

(12) I sin beslutning om at indlede proceduren mindede Kommissionen om, at anvendelsen af EU-reglerne for statsstøtte ikke berører den skattemæssige karakter af de foreliggende foranstaltninger, eftersom traktatens artikel 87 gælder støtteforanstaltninger »under enhver tænkelig form«. Ikke desto mindre understregede Kommissionen på daværende tidspunkt, at de pågældende foranstaltning-

⁽³⁾ Álavas officielle tidende (*Boletín Oficial de Álava*) nr. 79 af 16.7.1993.

⁽⁴⁾ Kun de passager, der er nødvendige for at vurdere støtten, er citeret.

⁽⁵⁾ Se Kommissionens beslutning 1999/718/EF af 24. februar 1999 om den spanske stats støtte til Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) (EFT L 292 af 13.11.1999, s. 1).

ger for at kunne betragtes som statsstøtte skal opfylde alle de fire kriterier, der er opstillet i artikel 87, og som gennemgås nedenfor.

- (13) Den bemærkede dengang for det første, at fritagelsen for selskabsskatten skulle give modtagerne en fordel, som mindskede de byrder, der normalt tyngede deres budget.
- (14) For det andet fandt Kommissionen, at fradraget indebar et tab af skatteprovenu og derfor svarede til brug af offentlige midler i form af udgifter.
- (15) For det tredje mente Kommissionen, at fritagelsen for selskabsskatten påvirkede konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne. Eftersom modtagerne udøver økonomiske aktiviteter, der kan være genstand for kommerciel samhandel mellem medlemsstaterne, styrker støtten faktisk deres position i forhold til andre konkurrerende virksomheder i denne samhandel. Det står dermed klart, at støtten påvirker samhandelen. Endvidere forbedres virksomhedernes rentabilitet, idet deres nettoresultat forbedres (fortjeneste efter skat). De er således bedre i stand til at konkurrere med virksomheder, der ikke har adgang til støtte.
- (16) Endelig fandt Kommissionen, at fritagelsen for selskabsskatten var specifik eller selektiv, da den favoriserede bestemte virksomheder. Betingelserne for tildeling af støtten udelukker eksplicit virksomheder, der er oprettet inden den nævnte regionallovs ikrafttrædelsesdato (dvs. i midten af 1993), virksomheder, der opretter mindre end ti arbejdspladser, virksomheder, hvis investeringer ikke beløber sig til 80 mio. ESP (480 810 EUR), og dem, der har en startkapital på under 20 mio. ESP (120 202 EUR). Endvidere fandt Kommissionen, at denne skattelettelse ikke var begrundet af systemets karakter eller forvaltning.
- (17) Det kan konkluderes, at Kommissionen på daværende tidspunkt fandt, at fritagelsen for selskabsskatten udgjorde statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, idet den gav en konkurrencemæssig fordel, blev ydet af en medlemsstat ved hjælp af statsmidler, påvirkede samhandelen mellem medlemsstaterne og fordrejede konkurrencen til fordel for bestemte virksomheder.
- (18) Eftersom skattelettelserne ikke er underlagt kravet om ikke at måtte overstige det maksimumsbeløb, der er fastsat i de minimis-reglerne ⁽⁶⁾, fandt Kommissionen på daværende tidspunkt, at støtten ikke kunne betragtes som de minimis-støtte ⁽⁷⁾.
- (19) Kommissionen gjorde opmærksom på, at statsstøtte, der ikke er omfattet af de minimis-reglen, skal anmeldes på forhånd, som det fremgår af EF-traktatens artikel 88, stk. 3. De spanske myndigheder overholdt imidlertid ikke denne forpligtelse. Derfor fandt Kommissionen foreløbig, at støtten måtte betragtes som ulovlig.
- (20) Kommissionen påpegede desuden, at selv om støtten blev givet på betingelse af, at der blev foretaget en mindsteinvestering eller oprettet et vist antal arbejdspladser, garanterede de pågældende skatteordninger ikke, at retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte blev overholdt. Derfor fandt Kommissionen på daværende tidspunkt, at støtten ikke havde karakter af investerings- eller beskæftigelsesstøtte.
- (21) Tværtimod fandt Kommissionen, at støtten havde karakter af driftsstøtte, idet dens formål var at fritage en virksomhed for omkostninger i forbindelse med dens normale aktiviteter eller løbende drift.
- (22) Kommissionen mindede om, at driftsstøtte med regionalt sigte i princippet er forbudt. Den kan dog i exceptionelle tilfælde accepteres i områder, der opfylder visse betingelser. Det er imidlertid ikke tilfældet for denne støttes vedkommende. Derfor fandt Kommissionen på daværende tidspunkt, at det var tvivlsomt, om skattelettelserne var forenelige med retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte.
- (23) Nedsættelsen af beskatningsgrundlaget, der ikke er begrænset til bestemte sektorer, kan gives til virksomheder, der er omfattet af sektorale fællesskabsbestemmelser. Derfor stillede Kommissionen spørgsmålstejn ved, om støtten var forenelig, når modtageren tilhørte en sektor, der var underlagt særlige fællesskabsbestemmelser.

⁽⁶⁾ Se punkt 3.2 i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (EFT C 213 af 19.8.1992, s. 2), Kommissionens meddelelse om de minimis-støtteordninger (EFT C 68 af 6.3.1996, s. 9) eller Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12.1.2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (EFT L 10 af 13.1.2001, s. 30).

⁽⁷⁾ Se punkt 3.2 i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, (jf. fodnote 6) og Kommissionens meddelelse om de minimis-reglen (jf. fodnote 6).

(24) Endvidere stillede Kommissionen på daværende tidspunkt spørgsmålstegn ved, om støtten var forenelig med fællesmarkedet i medfør af undtagelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3. Støtten kan ikke betragtes som støtte af social karakter i henhold til artikel 87, stk. 2, litra a), dens formål er ikke at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder i henhold til artikel 87, stk. 2, litra b), og den er ikke omfattet af artikel 87, stk. 2, litra c), der omhandler visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder. Hvad angår de øvrige undtagelser i artikel 87, stk. 3, ud over litra a) og c), fandt Kommissionen, at der ikke var tale om støtte, der kunne fremme virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse af en medlemsstats økonomi, jf. artikel 87, stk. 3, litra b). Støtten kan ikke falde ind under artikel 87, stk. 3, litra c), der handler om støtte til »fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner«, da det ikke er specificeret, hvilke aktiviteter støttemodtagerne skal udføre. Endelig er der heller ikke tale om støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, som omhandlet i artikel 87, stk. 3, litra d).

(25) Ud over opfordringen til at fremsætte bemærkninger som led i proceduren efter traktatens artikel 88, stk. 2, bad Kommissionen de spanske myndigheder om at skaffe alle de oplysninger, der var nødvendige for at vurdere støtten i form af en fritagelse for selskabsbeskatningen for nyoprettede virksomheder i Álava.

3. DE SPANSKE MYNDIGHEDERS BEMÆRKNINGER

(26) Ved brev af 5. februar 2001 fra Spaniens Faste Repræsentation fremsatte de spanske myndigheder deres bemærkninger (formuleret af Diputación Foral de Álava). De spanske myndigheder mener kort sagt, at beslutningen om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for fritagelsen fra selskabsskatten er uden retsvirkning, fordi den tog udgangspunkt i en fejlagtig klassificering af regionallov nr. 18/1993 som ny støtte i stedet for allerede eksisterende og dermed blev vedtaget i strid med den procedure, der er fastlagt herfor i traktaten.

(27) For det første understreger de spanske myndigheder, at skatteforanstaltningen ikke udgjorde støtte på ikrafttrædelsestidspunktet. Til underbygning af denne påstand fremfører de, at Kommissionen i flere år har kendt til den pågældende regionallov, idet den ved brev af 25. maj 1994 underrettede Spaniens Faste Repræsentation om indholdet af en klage over denne lov. De hævder, at det tydeligt fremgår af dette brev, at Kommissionen

absolut ikke betragtede denne foranstaltning som statsstøtte og heller ikke mente, at man burde indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2 (nu artikel 88, stk. 2). Ved brev af 30. september 1994 fra Spaniens Faste Repræsentation underrettede de spanske myndigheder Kommissionen om, at de foreliggende skatteforanstaltninger efter deres opfattelse ikke udgjorde statsstøtte, der er forbudt i henhold til traktatens artikel 92, fordi der var tale om generelle foranstaltninger. Ved brev af 19. januar 1996 til Spaniens Faste Repræsentation udbad Kommissionen sig detaljerede oplysninger om, hvem foranstaltningerne eventuelt kunne gavne. Senere gentog Órgano de coordinación fiscal (det fiskale koordineringsorgan) ⁽⁸⁾ i brev af 6. februar 1996 over for Kommissionen, at »de baskiske skatteforanstaltninger har generel karakter og udgør ikke statsstøtte«. De spanske myndigheder oplyser endvidere, at hvis Kommissionen havde næret den mindste mistanke om, at den pågældende regionallov udgjorde statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, ville den have været nødsaget til straks at indlede proceduren efter traktatens artikel 88, stk. 2 (i overensstemmelse med Domstolens retspraksis ⁽⁹⁾).

(28) For det andet mener de spanske myndigheder, at når Kommissionen i november 2000 betegnede regionallov nr. 18/1993 som statsstøtte, skyldes det en ændring af EU's holdning til statsstøttepolitikken (hvilket også fremgår af beslutningen om at indlede procedure med udgangspunkt i meddelelsen). Da Rådet den 1. december 1997 vedtog en resolution om en adfærdskodeks for erhvervsbeskatning ⁽¹⁰⁾ (herefter benævnt »adfærdskodeksen«), vedgik det, at der senere kunne blive tale om en ændring af de kriterier, Kommissionen anvender ved undersøgelsen af gældende skatteordninger — og ikke blot de eksisterende — i forbindelse med anvendelsen af fællesskabsreglerne for statsstøtte. I sin første årlige rapport om gennemførelsen af adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning og statsstøtte af skattemæssig karakter ⁽¹¹⁾ erkender Kommissionen udtrykkeligt, at målet med dens aktion er at »afklare anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte erhvervsbeskatning« ⁽¹²⁾. Senere vedtog Kommissionen sin meddelelse om anvendelsen af statsstøttereglerne på

⁽⁸⁾ Som dokumentation for dette brevs eksistens vedlagde de regionale myndigheder i Álava ved fremsendelse af deres bemærkninger en kopi af et dokument med det baskiske skattevæsens brevhoved og ikke med det fiskale koordineringsorgans. Dokumentet var desuden hverken dateret eller stemplet. Dette dokument blev aldrig registreret af Kommissionen.

⁽⁹⁾ Præmis 12 i Domstolens dom af 20. marts 1984 i sag C-84/82, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 1984, s. 457.

⁽¹⁰⁾ Bilag I til konklusionerne fra Økofin-Rådets møde den 1.12.1997, EFT C 2 af 6.1.1998, s. 1.

⁽¹¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet, KOM(98) 595 endelig udg. af 25. november 1998.

⁽¹²⁾ Punkt 14 i ovennævnte meddelelse.

foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne ⁽¹³⁾. I henhold til beslutningen om at indlede proceduren undersøger Kommissionen ordningerne for skattemæssig støtte, herunder regionallov nr. 18/1993, på grundlag af de retningslinjer, der er opstillet i meddelelsens punkt 37. Desuden hedder det i meddelelsens punkt 36: »I henhold til artikel 93, stk. 1, foretager Kommissionen sammen med medlemsstaterne en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater.« Det fremgår af meddelelsen, at alle de gældende skatteordninger i medlemsstaterne og i det mindste alle ordninger, som er iværksat inden datoen for meddelelsen, kun kan undersøges af Kommissionen efter proceduren i traktatens artikel 88, stk. 1 (»løbende undersøgelse«), hvilket i øvrigt udelukker, at man betragter »støtten« som ulovlig. Det drejer sig altså om de skatteforanstaltninger, der blev anvendt i medlemsstaterne — deraf udtrykket »gældende« — og som indtil dette tidspunkt (december 1997) ikke var blevet betragtet som statsstøtte.

(29) For det tredje fremfører de spanske myndigheder, at regionallov nr. 18/1993 aldrig blev ændret. Dermed opfylder den betingelsen om, at en foranstaltning ikke må ændres, hvis den skal betragtes som eksisterende støtte, jf. Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 ⁽¹⁴⁾.

(30) De spanske myndigheder mener altså, at selv om regionallov nr. 18/1993 ifølge Kommissionen skal kategoriseres som statsstøtte, er der tale om en eksisterende støtteordning. Følgende er påvist: at Kommissionen senest i 1994 havde kendskab til anvendelsen af regionallov nr. 18/1993, og at den ikke betragtede den som statsstøtte, at der er sket en ændring af statsstøttepolitikken med hensyn til gældende skatteforanstaltninger i medlemsstaterne, og at denne regionallov ikke er ændret, siden den trådte i kraft. Traktatens artikel 88, stk. 1, fastslår klart, hvilken procedure der skal følges i forbindelse med eksisterende støtte, nemlig løbende undersøgelser sammen med medlemsstaterne og ikke proceduren i samme artikels stk. 2. I forordningen er det ligeledes fastslået, hvilken procedure der skal følges i forbindelse med eksisterende støtteordninger, nemlig samarbejde i henhold til traktatens artikel 93, stk. 1 (nu artikel 88, stk. 1) og forslag om passende foranstaltninger. Derfor bør Kommissionen ophæve sin beslutning om at indlede proceduren,

og hvis den efter en foreløbig undersøgelse finder, at regionalloven udgør statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, bør den foreslå den pågældende medlemsstat sådanne foranstaltninger, som fællesmarkedets funktion eller gradvise udvikling kræver.

(31) Hvad angår karakteren af de pågældende foranstaltninger, mener de spanske myndigheder, at da foranstaltningerne ikke opfylder kravet om selektivitet i artikel 87, stk. 1, kan de ikke betragtes som statsstøtte. De er ikke selektive, især fordi de gælder uafhængigt af, hvilken økonomisk sektor virksomhederne er aktive i, og da deres formål er at styrke den samlede økonomi, mangler de den selektive karakter, som Kommissionen tillægger dem, idet de objektive og ikke-diskriminerende anvendelseskriterier betyder, at de virksomheder, der opfylder kriterierne, ikke er »visse virksomheder«, som det hedder i traktatens artikel 87. Til underbygning for deres konklusion peger de spanske myndigheder især på, at da de pågældende foranstaltninger, som betegnelsen antyder, har til formål at styrke de økonomiske aktiviteter, medvirker de kun til at opfylde en legitim målsætning for den økonomiske politik ved hjælp af alle de instrumenter, en stat råder over. De mener desuden, at den kendsgerning, at skattelettelserne ikke gælder for hverken eksisterende virksomheder eller for virksomheder oprettet efter den 31. december 1994, ikke er udtryk for selektivitet, idet målet dels er at skabe nye aktiviteter, dels at sørge for, at virksomheder oprettet efter denne dato ikke stilles dårligere end de virksomheder, der har modtaget støtte. De spanske myndigheder mener, at de kvantitative betingelser for investeringer, oprettelse af arbejdspladser og egenkapital ikke indebærer, at foranstaltningerne er selektive, idet betingelserne er horisontale og objektive og dermed ikke diskriminerende. Da betingelsen om selektivitet ikke er opfyldt, konkluderer de spanske myndigheder, at foranstaltningerne ikke kan betragtes som statsstøtte, men som generelle foranstaltninger.

(32) I øvrigt mener de spanske myndigheder, at da foranstaltningerne ikke fordrejer konkurrencevilkårene og ikke påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, kan de ikke betragtes som statsstøtte. I denne forbindelse minder de spanske myndigheder om, at regionallov nr. 18/1993 blev undersøgt på baggrund af ovennævnte adfærdskodeks ⁽¹⁵⁾, og man konkluderede, at den absolut ingen betydning havde for placeringen af økonomiske aktiviteter i EU. Endvidere styrker regionallov nr. 18/1993 ikke nogen virksomheds position og vil heller ikke kunne gøre det. Da nyoprettede virksomheder end

⁽¹³⁾ Meddelelse fra Kommissionen om anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne, EFT C 384 af 10.12.1998, s. 3.

⁽¹⁴⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Rapport fra »adfærdskodeksgruppen« forelagt Økofin-Rådet den 29.11.1999, punkt D009: »Baskerlandet — Skattelettelser ved virksomhedsstart«.

ikke indtager en særlig veldefineret position på markedet, kan den dårligt styrkes.

- (33) Ydermere anfægter de spanske myndigheder, at de skatteforanstaltninger, der blev indført ved regionallov nr. 18/1993, skulle have karakter af driftsstøtte, eftersom driftsstøtte pr. definition gives til allerede eksisterende virksomheder, men aldrig til nye. De mener derimod, at foranstaltningerne på grund af kravene om mindsteinvesteringer og oprettelse af et vist antal arbejdspladser har karakter af foranstaltninger til fremme af nyinvesteringer, som defineret i Kommissionens meddelelse om ordninger for statsstøtte med regionalt sigte⁽¹⁶⁾. I denne forbindelse fremfører de, at det i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte⁽¹⁷⁾ hedder, at den skattemæssige støtte »kan« betragtes som støtte i forbindelse med investeringen, når støtten har investeringen som beregningsgrundlag, men at det ikke betyder, at den kun i dette tilfælde »bør« betragtes som investeringsstøtte.

4. ANDRE BEMÆRKNINGER INDGIVET TIL KOMMISSIONEN

- (34) Kommissionen understreger, at nedenstående bemærkninger ikke berører spørgsmålet om, hvorvidt afsenderne kan betragtes som interesserede parter i henhold til traktatens artikel 88, stk. 2.

4.1. Bemærkninger fra provinsregeringen i La Rioja

- (35) Provinsregeringen i La Rioja påpeger, at skatteforanstaltningerne udgør statsstøtte, idet de opfylder alle fire betingelser i traktatens artikel 87. Som begrundelse for denne påstand, fremfører de, at ordet »stats-« i traktatens artikel 87 omfatter alle offentlige organer, der har bemyndigelse over hele deres territorium, og dermed blandt andet omfatter provinsregeringerne. De påpeger desuden, at betegnelsen som støtte er uafhængig af den pågældende foranstaltnings form. I denne forbindelse påpeger de, at statsstøttebegrebet i artikel 87 dækker over mere end blot tilskud og dermed kan omfatte skatteforanstaltninger. Endvidere påpeger de, at de pågældende skatteforanstaltninger giver støttemod-

tagerne en fordel, idet fritagelsen for selskabsbeskatning i ti år i træk har som formål og virkning at fritage støttemodtagerne fra en del af den skattebyrde, de ellers skulle have båret. I det omfang støttemodtagerne udøver økonomiske aktiviteter, der kan indgå i samhandelen mellem medlemsstaterne, fordrer skatteforanstaltningerne i øvrigt konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen. Ud over indholdets specifikke karakter i kraft af en indskudt kapital på mindst 20 mio. ESP (120 202 EUR), investeringen på mindst 80 mio. ESP (480 810 EUR) og kravet om oprettelse af mindst ti arbejdspladser påpeger provinsregeringen i La Rioja, at skatteforanstaltningen har karakter af en specifik foranstaltning, fordi allerede eksisterende virksomheder er udelukket, og foranstaltningen kun omfatter bestemte regioner i den pågældende medlemsstat.

- (36) Endvidere minder provinsregeringen i La Rioja om, at i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, skal statsstøtte anmeldes til Kommissionen. Desuden kan støtte ikke gennemføres, før Kommissionen har afgjort, om den er forenelig med fællesmarkedet.

- (37) Endvidere mener lokalregeringen i La Rioja, at skatteforanstaltningerne ikke kan betragtes som investeringsstøtte, når de ikke opfylder betingelserne i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte⁽¹⁸⁾. Imidlertid bemærker de, at den pågældende skatteforanstaltning på trods af kravet om mindsteinvestering og oprettelse af et vist antal arbejdspladser ikke afhænger af, hvor mange arbejdspladser der oprettes. Tværtimod finder provinsregeringen i La Rioja, at støttemodtagerne har karakter af driftsstøtte, idet den fritager en virksomhed for omkostninger i forbindelse med dens løbende drift. Desuden kan støtten ikke komme i betragtning til nogen af undtagelserne i traktatens artikel 87, stk. 2 eller 3.

- (38) Provinsregeringen i La Rioja mener, at skatteforanstaltningerne ikke kan være begrundet af, at der findes fem skattesystemer i Spanien. I denne forbindelse minder man om, at generaladvokat Saggio har fastslået⁽¹⁹⁾, at karakteren af de myndigheder, der har skattemæssig kompetence i et område, ikke berettiger diskrimination til fordel for virksomheder etableret i dette område. Ydermere er foranstaltningerne ikke begrundet af Álavas skattesystems karakter eller forvaltning, idet de tager sigte på at forbedre støttemodtagernes konkurrenceevne.

⁽¹⁶⁾ EFT C 31 af 3.2.1979, s. 9. Ifølge denne meddelelse forstås ved »støtte ved nyinvestering« støtte, der fastsættes i direkte forhold til investeringen, eller som gives til oprettelse af arbejdspladser og fastsættes i direkte forhold til antallet af oprettede arbejdspladser.

⁽¹⁷⁾ EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9. Se note 46 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (bilag I): »Den skattemæssige støtte kan betragtes som støtte i forbindelse med investeringen, når støtten har investeringen som beregningsgrundlag.«

⁽¹⁸⁾ Se foregående fodnote.

⁽¹⁹⁾ Konklusioner i de forenede sager C-400/97, C-401/97 og C-402/97 (Anmodning om præjudiciel afgørelse: Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco).

Ydermere erindrer provinsregeringen i La Rioja om, at den spanske højesteret har fastslået ⁽²⁰⁾, at andre skatteforanstaltninger, der svarer til de foreliggende, fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker den frie bevægelighed for kapital og arbejdskraft. Den baskiske højesteret har fulgt samme linje ⁽²¹⁾.

- (39) Derfor mener provinsregeringen i La Rioja, at skatteforanstaltningen må betragtes som statsstøtte, der er ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet, fordi kravet om anmeldelse i artikel 88, stk. 3, ikke er overholdt.

**4.2. Bemærkninger fra den baskiske
arbejdsgiverforening (Confederación Empresarial
Vasca — Euskal Entrepresarien Konfederakuntza)
(herefter benævnt »Confebask«)**

- (40) Indledningsvis fremhæver Confebask den historiske baggrund for Álavas nuværende beføjelser på skatteområdet.
- (41) Hvad angår den formodede nedsættelse af skattegælden, mener Confebask, at Kommissionen tager fejl, når den tror, at der er tale om en skattegæld, som man nedsætter, hvilket fører til tab af skatteprovenu. Hvis dette ræsonnement var korrekt, ville enhver skattelettelse indebære et tab af skatteprovenu i forhold til det beløb, der normalt skulle betales. Confebask anmoder derfor Kommissionen om at tage sin holdning op til fornyet overvejelse, da der ellers kunne blive tale om ulovlig harmonisering af skatterne ved at fastsætte et referencebeløb som udgangspunkt for beregning af eventuelle tab af skatteprovenu.
- (42) Hvad angår påvirkning af samhandelen, påpeger Confebask, at Kommissionen mener, at når støttemodtagerne deltager i samhandelen, indebærer skatteforanstaltningerne en fordrejning heraf. Imidlertid påvirker forskellene mellem skattesystemerne altid samhandelen. For at efterprøve om skatteforanstaltningerne har virkninger for samhandelen, burde Kommissionen derfor analysere hele skattesystemet og ikke konkrete bestemmelser. I denne forbindelse understreger Confebask, at skattetrykket ifølge en undersøgelse er hårdere i Baskerlandet end i resten af Spanien. Kommissionen bør forklare, hvorfor disse konkrete foranstaltninger og ikke andre påvirker samhandelen. Selv hvis der var tale om påvirkning af

samhandelen, ville den under alle omstændigheder skulle fjernes gennem harmonisering og ikke gennem statsstøtte.

- (43) Hvad angår skatteforanstaltningens selektive karakter, påpeger Confebask, at der efter Kommissionens opfattelse er tale om regler for direkte tildeling af støtten. I denne forbindelse minder Confebask om, at i henhold til punkt 17, 19 og 20 i ovennævnte meddelelse om anvendelsen af statsstøtteregeleer på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne, kan en skatteforanstaltning være specifik og dermed udgøre statsstøtte, når den udelukkende begunstiger offentlige virksomheder, visse former for virksomheder samt virksomheder i en bestemt region. De foreliggende foranstaltninger har imidlertid ingen af disse karakteristika, end ikke den områdemæssige specificitet, da de gælder i hele det område, hvor de regionale myndigheder, som har indført dem, har kompetence. Hvad angår specificiteten af tærskelværdierne på 20 mio. ESP i startkapital, 80 mio. ESP i investeringer og ti oprettede arbejdspladser, mener Confebask, at brug af tærskelværdier er almindelig praksis ved anvendelsen af nationale skatte-regler og EU-regler. Endvidere påpeger Confebask under henvisning til forskellige domme afsagt af Domstolen og til Kommissionens beslutninger, at man hidtil aldrig har fundet, at brugen af tærskelværdier var lig med specificitet. Tillige erkender Kommissionen selv i punkt 14 i ovennævnte meddelelse, at begunstigelse af bestemte sektorer ikke nødvendigvis er ensbetydende med specificitet.
- (44) Hvad angår den specificitet, der ifølge Kommissionen ligger i, at skatteforanstaltningerne kun gælder en del af en medlemsstats område, minder Confebask om, at der med budgetloven fra 1994 ⁽²²⁾ blev indført tilsvarende foranstaltninger i resten af området. Foranstaltningerne bestod i en nedsættelse af beskatningsgrundlaget for nyoprettede virksomheder med 95 % i regnskabsårene 1994-1996, hvis de investerede mindst 15 mio. ESP (90 152 EUR) og oprettede mellem 3 og 20 arbejdspladser. Samtidig skulle disse foranstaltninger fremme oprettelsen af nye virksomheder. Dermed ophæves virkningen af fritagelsen for selskabsbeskatningen i Álava, idet alle de områder, der grænser op til de baskiske provinser, også tilbyder skattelettelser for nye virksomheder. Hvis konkurrencen påvirkes af skatteforanstaltninger, må det skyldes de centrale spanske myndigheders foranstaltninger, eftersom de kan anvendes på et større antal støttemodtagere.
- (45) Desuden understreger Confebask, at der findes tilsvarende foranstaltninger i andre medlemsstater, som Kommissionen ikke har indledt procedure over for, og som end ikke er blevet klassificeret som skadelige foranstalt-

⁽²⁰⁾ Dom af 7.2.1998.

⁽²¹⁾ Dom af 30.9.1999 og af 7.10.1999 vedrørende skattelempelser i form af nedsættelse af beskatningsgrundlaget på 99, 75, 50 og 25 %.

⁽²²⁾ »Lov nr. 22 af 29. december 1993 om skatteforanstaltninger, reform af reglerne for offentligt ansatte og arbejdsløshedsbeskyttelse«.

ninger af Primarolo-gruppen. I denne forbindelse påpeger Confebask, at der i Frankrig siden 1994 er indrømmet fritagelser og nedsættelser af selskabsskatten for nye virksomheder i en periode på fem år, eller ti år i nogle områder. På Korsika har man endnu mere fordelagtig ordning. I Luxembourg er selskabsskatten nedsat med 25 % i en periode på otte år. I Syditalien gives fritagelse fra skatterne IRPEG og ILOR i ti år. Endelig gives der i Portugal en nedsættelse på 25 % af selskabsskatten i en periode på syv til ti år. Derfor tyder alt på, at fritagelsen for selskabsbeskatningen i Álava ikke er en exceptionel ordning og ikke er kendetegnet ved nogen form for specificitet. Der er tværtimod tale om et system, som er udbredt i medlemsstaterne. På baggrund af alle disse betragtninger konkluderer Confebask, at foranstaltningerne ikke kan betragtes som statsstøtte, men som generelle foranstaltninger.

- (46) Confebask fremfører, at Kommissionens klassifikation af skattelettelsen som ulovlig støtte stiller spørgsmålstegn ved principperne om berettiget forventning, forbud mod arbitrære beslutninger truffet af institutionerne, retssikkerhed og proportionalitet. Kommissionen fastslog allerede i sin beslutning 93/337/EØF, at den baskiske ordning var forenelig med fællesskabsretten⁽²³⁾. Under alle omstændigheder kan Kommissionen ændre sin holdning til kommende sager i forbindelse med sin »løbende undersøgelse«, men ikke til tidligere.

- (47) Der kan ifølge Confebask ikke blive tale om tilbagebetaling, da skatteforanstaltningerne var omfattet af berettigede forventninger, især på grund af brev nr. 4555 af 22. maj 1994, som Kommissionen sendte til Spaniens Faste Repræsentation for at indsamle oplysninger. Dette brev viser for det første, at Kommissionen kendte til foranstaltningerne allerede i 1994, og for det andet, at klageren betegnede dem som statsstøtte. Imidlertid indledte Kommissionen ikke procedure i sagen, idet den tilsyneladende affandt sig med de spanske myndigheders svar, hvori man afviste, at foranstaltningerne havde karakter af statsstøtte. Denne situation minder om den, Domstolen behandlede i RSV-sagen⁽²⁴⁾. I denne sag fandt Domstolen, at det tidsrum på 26 måneder, der gik mellem beslutningen om at indlede proceduren og den endelige beslutning, havde givet støttemodtageren en berettiget forventning, der var til hinder for, at Kommissionen pålagde de nederlandske myndigheder at kræve støtten tilbagebetalt. Confebask mener, at hvis et tidsrum på 26 måneder mellem indledningen og afslutningen af proceduren skaber en berettiget forventning, der er til hinder for at kræve støtten tilbagebetalt, er en situation,

hvor Kommissionen end ikke har indledt procedure efter seks et halvt år, langt mere ligetil, idet den overhovedet ikke har taget stilling til, om der er tale om støtte, som er uforenelig med fællesmarkedet. De virksomheder og myndigheder, som havde kendskab til Kommissionens spørgsmål, havde afgjort en berettiget forventning om, at nedsættelsen af beskatningsgrundlaget ikke var i strid med statsstøttere reglerne, da Kommissionen ikke reagerede på svaret fra de spanske myndigheder. Endvidere henviser Confebask også til andre faktorer, som forhindrede en erfaren økonomisk aktør i at se nogen form for problemer i at få de pågældende skattelettelser. I denne forbindelse mindes der om, at den fælles skattelovgivning (lovgivningen i resten af Spanien) i hvert fald siden 1993 har indeholdt bestemmelser om nedsættelse af beskatningsgrundlaget for nyoprettede virksomheder. Indholdet af disse ordninger adskiller sig ikke væsentligt fra de dele af den baskiske lovgivning, som de foreliggende anbringender omhandler. Under sådanne omstændigheder kunne ingen støttemodtager forudse, at Kommissionen flere år efter at have stiftet bekendtskab med reglerne, som svarer til dem, der gælder i resten af landet, ville kræve støtten tilbagebetalt under henvisning til fællesskabsretten. Som nævnt ville en sådan tilbagebetaling indebære beregning af skattegæld for regnskabsår, der er afsluttet for år tilbage, hvilket ville være et alvorligt angreb på retssikkerheden.

- (48) Hvad angår vurderingen af foreneligheden med fællesmarkedet, minder Confebask om, at i henhold til Domstolens retspraksis⁽²⁵⁾ skal Kommissionen ved indledningen af proceduren nære alvorlig tvivl om støtten forenelighed. Da Kommissionen ikke reagerede gennem flere år, må man antage, at den ikke nærrede tvivl.
- (49) Hvis man betragter skatteforanstaltningerne som en bestemmelse, der tildeler støtten direkte, finder Confebask, at Kommissionens og Domstolens praksis kræver, at foranstaltningerne skal være specifikke for en sektor, for at man kan vurdere foreneligheden. Det vil desuden være nødvendigt at fastslå, hvor stort det samlede skatte tryk for virksomhederne er, og hvad referenceskattetrykket er. Endelig vil denne problemstilling føre til den absurde konklusion, at ethvert skattetryk, der er lavere end det højeste i samtlige medlemsstater, vil udgøre statsstøtte. Confebask anfægter desuden Kommissionens argument om, at skatteforanstaltningerne er uforenelige, fordi de ikke indeholder bestemmelser, der er specifikke for sektorstøtte, regionalstøtte, støtte til større investere-

⁽²³⁾ EFT L 134 af 3.6.1993, s. 25.

⁽²⁴⁾ Domstolens dom af 24. november 1987 i sag C-223/85, RSV mod Kommissionen, Sml. 1987, s. 4617.

⁽²⁵⁾ Domstolens dom af 19. maj 1993 i sag C-198/91, William Cook plc mod Kommissionen, Sml. 1993 I, s. 2487.

ringer m.m., idet skattereglerne ikke kan og ikke bør indeholde denne form for detaljer. Ifølge Domstolen ⁽²⁶⁾ bør Kommissionen i sine beslutninger konkretisere de negative virkninger for konkurrencen og fastslå den egentlig virkning af de undersøgte foranstaltninger. Man kan ikke fastslå, at foranstaltninger er uforenelige i abstrakte situationer, der skyldes et skattesystem, idet forskellene mellem skattesystemerne i så fald nødvendigvis ville være ensbetydende med støtte. Derfor gentager Confebask, at der ikke er tale om almindelig skattegæld, der er nedbragt på grund af skatteforanstaltningerne.

- (50) Confebask anmoder derfor Kommissionen om at afslutte proceduren endeligt og erklære de omhandlede skatteforanstaltninger for forenelige med fællesskabsretten.

4.3. Bemærkninger fra fagforeningen UGT i La Rioja (Unión General de Trabajadores de la Rioja)

- (51) Indledningsvis fremfører UGT, at arbejdstagerne i La Rioja lider under virkningerne af skatteforanstaltningerne, fordi de betyder, at virksomheder flytter. Denne virkning er stærkere for de arbejdstagende i dette område, fordi La Rioja grænser op til Baskerlandet.
- (52) Foranstaltningen i Álava, der svarer til foranstaltningerne i de øvrige baskiske provinser, tilsigter at omdanne Baskerlandet til et skatteparadis, der kan tiltrække økonomiske aktiviteter fra hele EU og mere konkret fra grænseregionen La Rioja. På denne måde fordrejer foranstaltningerne konkurrencen, idet beslutningen om placeringen af en virksomhed ikke er resultatet af markedskræfternes frie spil, men skyldes de skattefordele, der opstår som følge af en skattepolitik med andre mål for øje end de skattemæssige. Desuden er der tale om en hindring for den ønskværdige skattemæssige harmonisering i EU.
- (53) Endvidere finder UGT, at skatteforanstaltningerne har karakter af statsstøtte. I denne forbindelse minder UGT om, at Kommissionen har betegnet andre baskiske skatteforanstaltninger ⁽²⁷⁾ som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet. I øvrigt minder man om, at genera-

ladvokat Saggio i sine konklusioner af 1. juli 1999 i forbindelse med præjudicielle spørgsmål vedrørende skatteforanstaltninger, der lignede de baskiske, fastslog, at disse foranstaltninger indeholdt statsstøtte og var i strid med traktaten.

- (54) Desuden tilslutter UGT sig Kommissionens konsekvente vurdering af sådanne foranstaltninger som statsstøtte, der er ulovlig og uforenelig. Derfor mener UGT, at skatteforanstaltningerne må betragtes som ulovlig statsstøtte, fordi kravet om anmeldelse i artikel 88, stk. 3, ikke er overholdt, og at de er uforenelige med fællesmarkedet. Endvidere bør Kommissionen kræve, at støttemodtagerne tilbagebetaler den ulovlige statsstøtte, de har fået.

4.4. Bemærkninger fra virksomheden Schütz Ibérica, SL (herefter benævnt »Schütz«)

- (55) Indledningsvis påpeger Schütz, at en af konkurrenterne er Depósitos Tubos Reunidos Lentz, TR Lentz, SA, som har hjemme i Álava (herefter benævnt »Detursa«). Derefter oplyses det, at Detursa har været fritaget for selskabsskat siden 1996, hvilket indebærer, at fritagelsen fortsætter indtil 2006. I denne forbindelse minder Schütz om, at de regionale myndigheder i Álava den 1. marts 2000 fremsendte dokumentation for, at Detursa havde fået indrømmet denne fritagelse i medfør af regionallov (Norma Foral) nr. 18 af 5. juli 1993.
- (56) Schütz mener, at Detursas skattefritagelse skader virksomheden. Faktisk forbedrer fritagelsen Detursas konkurrencemæssige stilling på markedet, f.eks. med hensyn til reklamekampagner, de ansattes økonomiske og sociale vilkår, forskning og udvikling, fremme af industrien og e-handel. I denne forbindelse påpeger Schütz, at selv om Detursa ikke har haft fordel af at modtage støtten, har virksomheden under alle omstændigheder haft fordel af tildelingen af fritagelsen, da den kan handle i bevidstheden om, at den ikke skal betale selskabsskab i ti år.
- (57) Desuden tilslutter Schütz sig Kommissionens konsekvente vurdering af sådanne foranstaltninger som statsstøtte, der er ulovlig og uforenelig. Det påpeges i denne forbindelse, at den foreliggende foranstaltning ikke er begrundet af skattesystemets karakter eller forvaltning, idet dens formål er at styrke oprettelsen af nye virksomheder, som nyder konkurrencemæssige fordele på bekostning af andre virksomheder, som Schütz, der ikke nyder disse fordele. Endvidere finder Schütz, at denne skattefritagelse har karakter af driftsstøtte, idet den fritager Detursa for omkostninger i forbindelse med virksomhedens normale aktiviteter.

⁽²⁶⁾ Domstolens domme af 14. september 1994 i sag C-278/92, C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. 1994 I, s. 4103.

⁽²⁷⁾ Beslutning af 10. maj 1993 om Álavas regionallov nr. 28/88, Vizcayas regionallov nr. 8/88 og Guipúzcoas regionallov nr. 6/88, beslutning 1999/718/EF (Daewoo) (se fodnote 5), og beslutning 2000/795/EF (Ramondín SA y Ramondín Cápsulas SA) (EFT L 318 af 16.12.2000, s. 36).

**5. DE SPANSKE MYNDIGHEDERS KOMMENTARER TIL
DE ØVRIGE INTERESSEREDE PARTERS
BEMÆRKNINGER**

- (58) Ved brev af 17. september 2001 fra Spaniens Faste Repræsentation fremsatte de spanske myndigheder deres kommentarer (formuleret af de regionale myndigheder i Álava) til tredjemands bemærkninger, som var afgivet i henhold til artikel 6, stk. 2, i forordning (EF) nr. 659/1999. Kort sagt mener de regionale myndigheder i Álava, at ingen af bemærkningerne rækker ved de bemærkninger, de selv har fremsat⁽²⁸⁾. De regionale myndigheder i Álava påpeger, at Kommissionen ikke vil finde noget element i disse bemærkninger, som kan hjælpe den med at afgøre, om den pågældende foranstaltning udgør eksisterende eller ny støtte.
- (59) De regionale myndigheder i Álava benyttede i øvrigt svaret på bemærkningerne fra andre interesserede parter til at fremsætte supplerende bemærkninger til dem, de fremsatte den 5. februar 2001 i ovennævnte brev fra Spaniens Faste Repræsentation i henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning (EF) nr. 659/1999. Den frist på en måned fra og med den 28. november 2000, hvor Kommissionen afsendte det brev, hvori den dels meddelte de spanske myndigheder, at den havde besluttet at indlede proceduren, dels opfordrede dem til at fremsætte deres bemærkninger i henhold til ovennævnte artikel, udløb den 29. december 2001. De supplerende kommentarer vil der derfor ikke blive taget hensyn til. I denne forbindelse oplyser Kommissionen, at den mulighed, den pågældende medlemsstats myndigheder har for at afgive kommentarer til tredjemands bemærkninger i henhold til artikel 6, stk. 2, absolut ikke betyder, at de får en forlængelse af fristen til at fremsætte bemærkninger i henhold til artikel 6, stk. 1.

6. VURDERING AF STØTTEN

6.1. Karakteren af statsstøtte

- (60) Kommissionen minder om, at anvendelsen af EU-reglerne for statsstøtte ikke berører den skattemæssige karakter af de foreliggende foranstaltninger, eftersom traktatens artikel 87 gælder støtteforanstaltninger »under enhver tænkelig form«. Imidlertid understreger Kommissionen, at for at kunne betegnes som statsstøtte skal foranstaltningerne opfylde alle fire kriterier i artikel 87, som er beskrevet nedenfor.

- (61) For det første skal foranstaltningen give modtagerne en fordel, som mindsker de byrder, der normalt tynger deres budget. Denne fordel kan opnås ved på forskellig måde at lette virksomhedens skattebyrde. Fritagelsen for selskabsbeskatningen opfylder dette kriterium, da den letter de begunstigede virksomheders skattebyrde. Uden denne fritagelse skulle støttemodtageren betale den fulde selskabsskat i ti år. Fritagelsen for selskabsskatten indebærer således en undtagelse fra det almindeligt gældende skattesystem.
- (62) For det andet mener Kommissionen, at fritagelsen for selskabsskatten indebærer et tab af skatteprovenu og derfor svarer til brug af offentlige midler i form af udgifter. Dette kriterium gælder ligeledes støtte tildelt af regionale eller lokale myndigheder i medlemsstaterne⁽²⁹⁾. Endvidere kan den statslige indgriben foretages såvel gennem skattemæssige dispositioner i form af love eller administrative bestemmelser som gennem skattevæsenets administrative praksis. I denne konkrete sag foretages det statslige indgreb af de regionale myndigheder i Álava gennem en lovbestemmelse.
- (63) I henhold til ovenstående argument fra tredjemand tager Kommissionen fejl, når den antager, at fritagelsen for selskabsskatten fører til tab af skatteprovenu. I henhold til dette argument må Kommissionen fastsætte en normal skattesats eller et normalt skattebeløb for at kunne beregne, hvor stort tabet af skatteprovenu har været. Det skal understreges, at normalbeløbet stammer fra det pågældende skattesystem og ikke fra en kommissionsbeslutning. Endvidere skal der mindes om, at i henhold til punkt 9, hovedet samt første og andet led, i meddelelse 98/C 384/03 om anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne, skal en foranstaltning for at kunne betragtes som statsstøtte: »for det første ... give modtagerne en fordel, som mindsker de byrder, der normalt belaster deres budget. Denne fordel kan opnås ved på forskellig måde at lette virksomhedens skattebyrde, konkret ... ved en fuldstændig eller delvis reducere af skattebeløbet (fritagelse, skattnedslag)«. I denne forbindelse mindes der om, at Domstolens retspraksis siger: »at en foranstaltning, hvorved offentlige myndigheder indrømmer visse virksomheder en afgiftsfritagelse, der, selv om den ikke indebærer en overførsel af statslige midler, giver de fritagne virksomheder en gunstigere økonomisk stilling end andre afgiftspligtige, udgør en statsstøtte som omhandlet i traktatens artikel 92, stk. 1«⁽³⁰⁾. Det er tilfældet for en skattelettelse i form af en

⁽²⁹⁾ Domstolens dom af 14. oktober 1987 i sag 248/84, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 1987, s. 4013.

⁽³⁰⁾ Se præmis 14 i Domstolens dom af 15. marts 1994 i sag 387/92, Banco de Crédito Industrial, nu Banco Exterior de España SA mod Ayuntamiento de Valencia, anmodning om præjudiciel afgørelse: Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana, Spanien, Sml. 1994 I, s. 877.

⁽²⁸⁾ Se afsnit III: De spanske myndigheders bemærkninger.

frigagelse for selskabsbeskatningen. Derfor kan denne bemærkning afvises.

- (64) Foranstaltningen skal for det tredje påvirke konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne. I denne forbindelse skal det påpeges, at i henhold til en rapport om den baskiske økonomis eksterne afhængighed i perioden 1990-1995⁽³¹⁾ steg eksporten til andre lande⁽³²⁾, ikke blot i absolutte tal, men også forholdsmæssigt, i modsætning til eksporten til resten af Spanien. Det udenlandske marked har dermed delvis erstattet markedet i resten af Spanien. Ifølge en anden statistisk rapport⁽³³⁾ om Baskerlandets udenrigshandel overstiger eksportkvoten (forholdet mellem eksporten og bruttonationalproduktet) for den baskiske økonomi med sine 28,9 % eksportkvoten for Tyskland og de øvrige europæiske lande, der ligger omkring 20 %. Ifølge denne rapport var der et stort overskud på den baskiske handelsbalance i perioden 1993-1998. I 1998 blev der, hver gang man importerede for 100 ESP, eksporteret for 144. Den baskiske økonomi er altså meget udadrettet med en meget stor eksportkvote. Disse kendetegn ved den baskiske økonomi viser, at virksomhederne udøver økonomiske aktiviteter, der kan indgå i samhandelen mellem medlemsstaterne. Derfor styrker støtten modtagernes stilling i forhold til konkurrenter i samhandelen med andre medlemsstater. Det står dermed klart, at støtten påvirker samhandelen. Endvidere forbedres virksomhedernes rentabilitet, idet deres nettoresultat forbedres (fortjeneste efter skat). Dermed kan de konkurrere med virksomheder, der ikke har adgang til skattelettelse.

- (65) Eftersom de undersøgte skatteforanstaltninger har generel og abstrakt karakter, påpeger Kommissionen, at undersøgelsen af tildelingen kun kan foretages på dette generelle og abstrakte plan. Det er ikke muligt at konkretisere virkningerne for et konkret marked, en sektor eller et produkt, som det fremgår af bemærkningerne fra tredjemand. Denne holdning er stadfæstet af Domstolens

⁽³¹⁾ »Baskerlandets eksterne afhængighed i perioden 1990-1999« (*La dependencia exterior vasca en el periodo 1990-1995*) af Patxi Garrido Espinosa og María Victoria García Olea offentliggjort af den baskiske regerings statistiske kontor (Eustat).

⁽³²⁾ Udlandseksporten udgjorde 28,5 % af den samlede eksport (inklusive salg til resten af Spanien) i 1990. Fem år senere, altså i 1995, var den på 40,8 %.

⁽³³⁾ »Statistik over den selvstyrende region Baskerlandets udenrigshandel i 1998« (*Estadística de Comercio Exterior para la Comunidad Autónoma de Euskadi en el año 1998*) udarbejdet af Eustat (Euskal Estatistika-Erakunde/Instituto Vasco de Estadística).

retspraksis ved flere lejligheder⁽³⁴⁾. Endvidere understreger Kommissionen, at den i sin beslutning om at indlede proceduren anmodede om alle relevante oplysninger for at kunne vurdere den pågældende skattelettelse. Formålet med denne anmodning var naturligvis at give Kommissionen mulighed for at danne sig et generelt overblik over ordningens egentlige virkninger, og man ønskede ikke at indsamle oplysninger nok til at foretage individuelle undersøgelser. Imidlertid afgav de spanske myndigheder ingen oplysninger⁽³⁵⁾ om anvendelsen af de pågældende skattelettelser. Derfor virker det selvmodsige at bebrejde Kommissionen, at dens vurdering ikke er tilstrækkeligt detaljeret, som nogle iagttagere gør, når de samtidig selv undlader at udlevere de ønskede oplysninger.

- (66) Selv om vurderingen af ordningen ikke krævede det, foretog Kommissionen til orientering en undersøgelse af den eneste begunstigede virksomhed, der var udpeget, nemlig Detursa (gennem den klage, der blev indgivet af Schütz Ibérica SL, eftersom de spanske myndigheder ikke afgav de oplysninger, Kommissionen udbad sig, om hvilke virksomheder skattefrigagelsen kunne gavne). Ifølge de oplysninger, Kommissionen har adgang til⁽³⁶⁾, er denne virksomhed et datterselskab af koncernen Sotralentz, der har hovedsæde i Drulingen i Frankrig. Ifølge disse oplysninger har Sotralentz-koncernen to fabrikker, nemlig det spanske datterselskabs i Comunion i Álava, og det britiske datterselskabs i Peterlee i Det Forenede Kongerige, der producerer plastprodukter, især industriemballage. På dette marked konkurrerer Sotralentz-koncernen og dermed datterselskabet Detursa med de tyske koncerner Schütz (som ejer det spanske selskab Schütz Ibérica SL og har to fabrikker i Tyskland foruden datterselskaber i Frankrig, Italien, Det Forenede Kongerige, Norge og Polen) og Werit, den italienske koncern Mamor og den finske koncern Van Leer. Tilsyneladende

⁽³⁴⁾ Se præmis 48 og 51 i Domstolens dom af 17. juni 1999 i sag C-75/97 (»Maribel«), Belgien mod Kommissionen, Sml. 1999 I, s. 3691; præmis 80-82 i Førsteinstansrettens dom af 15. juni 2000 i de forenede sager T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97-T-607/97, T-1/98, T-3/98-T-6/98 og T-23/98, Alzetta, Mauro m.fl. mod Kommissionen, Sml. 2000 II, s. 2319; punkt 54 og 55 i generaladvokat Ruiz-Jarabos konklusioner af 17. maj 2001 i sag C-310/99, Den Italienske Republik mod Kommissionen og punkt 31 i generaladvokat Saggios konklusioner af 27. januar 2000 i sag C-156/98, Tyskland mod Kommissionen: »I denne forbindelse er det nødvendigt at bemærke, at for at kunne vurdere en generel støtteordnings virkninger for samhandelen er det tilstrækkeligt, at man efter en forudgående vurdering med rimelighed kan mene, at der kan blive tale om sådanne virkninger. Hvis en virksomheds (eller som i den foreliggende sag et ukendt antal virksomheders) position styrkes af en støtteordning, kan dette forhold i princippet påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne« (uofficiel oversættelse).

⁽³⁵⁾ I forbindelse med den klage, der blev indgivet af Schütz Ibérica SA, oplyste de spanske myndigheder Kommissionen, at de på dette tidspunkt ikke havde udbetalt støtte til Detursa.

⁽³⁶⁾ Se især Sotralentz SA's hjemmeside: <http://www.sotralentz.com> og artiklen »La «guerre du nucléaire» du conteneur de 1 000 litres« af 15.5.2000 i »Emballages magazine«: <http://www.emballagesmagazine.com/site/index.cfm>.

er konkurrencen på markedet for IBC-beholdere (Intermediate Bulk Container) behård, fordi den europæiske produktionskapacitet ligger langt over efterspørgslen. Konkurrencen på markedet for industriemballage er ikke blot europæisk, men global: Sotralentz-koncernen har udstedt en licens til koncernen Greif Bros Corporation i USA, mens Schültz har fem fabrikker på den anden side af Atlanten. Under disse omstændigheder mener Kommissionen, at statsstøtte til Detursa kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencevilkårene og dermed styrke Deturas position i forhold til konkurrenter som Schütz Ibérica SL.

drejer den derimod konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(67) Hvad angår de spanske myndigheders argument om, at skatteforanstaltningerne ikke fordrejer konkurrencevilkårene eller påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, eftersom man i rapporten fra »adfærdskodeksgruppen« konkluderede, at de ikke havde betydning for placeringen af økonomiske aktiviteter i EU, finder Kommissionen, at analysen på grundlag af adfærdskodeksen ikke kan erstatte en vurdering på baggrund af statsstøttereglerne. De kriterier, der fastsættes i adfærdskodeksens litra B ⁽³⁷⁾ for, hvornår en skatteforanstaltning er skadelig, er forskellige fra de kriterier, der bruges til at afgøre, om en foranstaltning fordrejer konkurrencen eller påvirker samhandelen. Derfor er det muligt, at en foranstaltning ikke betragtes som skadelig, fordi den ikke opfylder kriterierne i litra B, selv om den fordrejer og påvirker samhandelen. I den foreliggende sag opfylder skattelettelsen ikke kriterierne i litra B, blandt andet fordi den ikke kun indrømmes ikke-bosiddende eller med hensyn til transaktioner, der foretages med ikke-bosiddende, den er ikke fuldstændig adskilt fra medlemsstatens økonomi, den indrømmes ikke uden nogen realøkonomisk aktivitet eller egentlig økonomisk tilstedeværelse i den pågældende medlemsstat, den gælder ikke overskudsbestemmelsen med hensyn til aktiviteter inden for en multinational gruppe af selskaber uden at overholde internationalt godkendte principper, og den mangler ikke gennemsigthed. Som det allerede er påvist, for-

(68) Hvad angår bemærkningen fra tredjemand om, at Kommissionen burde vurdere virkningerne for samhandelen på baggrund af alle skattesystemerne, minder Kommissionen om, at den konkurrencefordrejning, denne procedure efter EF-traktatens artikel 87 og 88 omhandler, skyldes en fritagelsesbestemmelse, der favoriserer bestemte virksomheder (i dette tilfælde nyoprettede) i forhold til andre virksomheder i medlemsstaten, og ikke den mulige konkurrencefordrejning, der skyldes forskelle mellem medlemsstaternes skattesystemer, som ville falde ind under traktatens artikel 93-97.

(69) Hvad angår støttens specifikke karakter, mener Kommissionen, at fritagelsen for selskabsskatten er specifik eller selektiv, da den favoriserer bestemte virksomheder. Betingelserne for tildeling af støtten udelukker konkret virksomheder, der er oprettet inden den nævnte regionallovs ikrafttrædelsesdato, dvs. i midten af 1996, virksomheder, der opretter færre end ti arbejdspladser, virksomheder, hvis investeringer ikke beløber sig til 80 mio. ESP (480 810 EUR), og dem, der har en startkapital på under 20 mio. ESP (120 202 EUR). Kommissionen minder om, at i henhold til den fjerde rapport om virksomheder i Europa ⁽³⁸⁾ var der i 1992 i EU 14 629 000 virksomheder med under ti ansatte eller helt uden ansatte, hvilket udgør 92,72 % af det samlede antal ⁽³⁹⁾. I Spaniens tilfælde var procentsatsen endnu højere i 1991, nemlig ca. 95,11 % ⁽⁴⁰⁾. Kommissionen minder om, at i henhold til den femte rapport om virksomheder i Europa ⁽⁴¹⁾ var der i 1995 i EU 16 767 000 virksomheder med under ti ansatte eller helt uden ansatte, hvilket udgør 92,89 % ⁽⁴²⁾ af det samlede antal. I Spaniens tilfælde var procentsatsen endnu højere, nemlig ca. 95 % ⁽⁴³⁾. Det er sandsynligt, at disse procentsatser er endnu højere for nye virksomheders vedkommende, eftersom en virksomhed ofte begynder med et begrænset personale, der udvides i takt med, at virksomheden konsolideres og kommer rigtigt i gang. Det er tilfældet i Spanien, hvor procentsatsen i 1995 var endnu højere, nemlig ca. 98 % ⁽⁴⁴⁾. Alt tyder således på, at en af betin-

⁽³⁷⁾ Ovennævnte adfærdskodeks, litra B: »[...] I vurderingen af sådanne foranstaltningers skadelige karakter tages der bl.a. hensyn til: 1) om fordelene kun indrømmes ikke-bosiddende, eller om de indrømmes med hensyn til transaktioner, der foretages med ikke-bosiddende, eller 2) om fordelene er fuldstændig adskilt fra en medlemsstats egen økonomi, således at de ikke påvirker det nationale skattegrundlag, eller 3) om fordelene kan indrømmes uden nogen realøkonomisk aktivitet eller egentlig økonomisk tilstedeværelse i den pågældende medlemsstat, der tilbyder disse skattefordele, eller 4) om grundlaget for overskudsbestemmelsen med hensyn til aktiviteter inden for en multinational gruppe af selskaber afviger fra internationalt godkendte principper, specielt de principper, der er aftalt inden for rammerne af OECD, eller 5) om skatteforanstaltningerne mangler gennemsigthed, herunder den situation, hvor lovgiver lempes på administrativt niveau på en uigenomsigtig måde.«

⁽³⁸⁾ Enterprises in Europe, Fourth Report, Eurostat.

⁽³⁹⁾ Udregnet på grundlag af oplysningerne i tabellen på side 27 i rapporten.

⁽⁴⁰⁾ Udregnet på grundlag af oplysningerne i tabellen på side 152 i rapporten.

⁽⁴¹⁾ Enterprises in Europe, Fifth Report, Eurostat.

⁽⁴²⁾ Udregnet på grundlag af oplysningerne i tabellen på side 31 i rapporten.

⁽⁴³⁾ Udregnet på grundlag af oplysningerne i tabellen på side 224 i rapporten.

⁽⁴⁴⁾ Udregnet på grundlag af oplysningerne i tabellen på side 73 i rapporten.

gelse for at opnå støtten i sig selv udelukker flertallet af virksomheder.

(70) Endvidere påpeger Kommissionen, at selve skattelettelsens specifikke karakter ikke udelukker, at der er andre karakteristika ved skatteforanstaltningerne, der gør, at de må betragtes som specifikke. Der kan f.eks. være tale om regional specificitet. Når det er påvist, at skattefritagelsen begunstiger bestemte virksomheder som følge af sin indholdsmæssige specificitet, finder Kommissionen, at det ikke er påkrævet at foretage en tilbunds-gående analyse af alle de øvrige karakteristika ved de pågældende foranstaltninger. Derfor vil den i den foreliggende sag ikke foretage en undersøgelse af, om der er tale om regional specificitet.

(71) Endvidere forhindrer den objektive karakter af ovennævnte tærskelværdier ikke, at de er selektive og udelukker virksomheder, der ikke opfylder kriterierne, hvilket hævdes i nogle af bemærkningerne. I denne forbindelse mindes der om, at retspraksis siger følgende ⁽⁴⁵⁾. »Den omstændighed, at støtteforanstaltningen ikke er rettet mod en eller flere bestemte støttemodtagere, som er afgrænset på forhånd, men at den er betinget af en række objektive kriterier [...] giver ikke i sig selv grundlag for at afvise, at foranstaltningen er selektiv og derved udgør statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1 (...) men [dette] udelukker ikke, at den offentlige intervention må anses for en støtteforanstaltning med en selektiv karakter, der som følge heraf er specifik, hvis den, som følge af kriterierne for sin anvendelse, indebærer fordele for visse virksomheder eller produktioner og ikke for andre«.

(72) Hvad angår berettigelsen af fritagelsen for selskabsskatten under henvisning til skattesystemets karakter eller forvaltning, understreger Kommissionen, at det drejer sig om at afgøre, om de pågældende skatteforanstaltninger stemmer overens med målsætningerne for selve skattesystemet, eller om de tværtimod skal opfylde andre målsætninger, herunder målsætninger, som er legitime, men skattesystemet uvedkommende. Det er op til den pågældende medlemsstat at fastslå, hvilken intern logik i skattesystemet de pågældende skatteforanstaltninger følger ⁽⁴⁶⁾. I den foreliggende sag har de spanske myndigheder ikke fremlagt nogen form for oplysninger om den

interne logik i skattesystemet, som de pågældende skatteforanstaltninger skulle følge. Kommissionen bemærker derimod, at ifølge den regionallov, hvorved skattefritagelserne indførtes, er det udtrykkelige formål at genaktivere økonomien i Álava, der på dette tidspunkt gennemgik en alvorlig økonomisk krise. Formålet skyldes altså ikke primære skattemæssige krav, men den økonomiske politik, der ikke er direkte forbundet med det pågældende skattesystem. Denne karakter af noget, der ligger uden for skattesystemet, understreges af skatteforanstaltningernes midlertidige karakter. Kommissionen drager ikke legitimiteten af de mål, man søger at nå, i tvivl, men gør opmærksom på, at den ikke er tilstrækkelig til, at en foranstaltning kan slippe uden om statsstøttekontrollen, da retspraksis siger følgende ⁽⁴⁷⁾: »Såfremt man fulgte denne opfattelse, kunne de offentlige myndigheder nøjes med at påberåbe sig lovligheden af de formål, som tilstræbes med vedtagelse af en støtteforanstaltning, for at dette kunne anses for en generel foranstaltning, der falder uden for traktatens artikel 92, stk. 1. Denne traktatbestemmelse sonderer imidlertid ikke efter grundene til eller hensigten med de statslige interventioner, men definerer dem i kraft af deres virkning.«

(73) Hvad angår skatteforanstaltninger i andre medlemsstater i form af fritagelse for selskabsskatten, som Kommissionen ikke har betragtet som specifikke, fordi de er rettet mod nye virksomheder, hvilket ifølge nogle af bemærkningerne fra tredjemand skulle ligge til grund for en berettiget forventning om, at skattelettelser for nye virksomheder kan opfattes som legitime, bemærker Kommissionen, at de foreløbige resultater af undersøgelsen rejser tvivl om disse bemærkninger. Faktisk betragtes de pågældende medlemsstaters skattelettelser som statsstøtteordninger ⁽⁴⁸⁾, som er anmeldt i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, og forenelige med fællesmarkedet. Selv hvis Kommissionen ikke havde reageret, ville det desuden ikke have været begrundet at påberåbe sig en fejlagtig fremgangsmåde i den foreliggende sag. I denne forbindelse mindes der om, at ifølge Dømsstolens retspraksis

⁽⁴⁷⁾ Præmis 53 i den dom, der er nævnt i fodnote 45.

⁽⁴⁸⁾ Frankrig: skattestøtteordninger i virksomhedsudviklingsområder N 155/86, godkendt ved Kommissionens beslutning af 21. januar 1987, punkt 245 i den XVII beretning om konkurrencepolitikken, støtteordningen »loi pour l'orientation de l'aménagement du territoire« N 493/95, godkendt ved Kommissionens beslutning af 29. november 1995, meddelelse i EFT C 53 af 22.2.1996; Italien: støtteordning i forbindelse med lov nr. 64 af 1. marts 1986 om reglerne for ekstraordinær støtte til Mezzogiorno, godkendt ved Kommissionens beslutning af 2. marts 1988, offentliggjort i EFT L 143 af 10.6.1988; Luxembourg: støtteordningen »loi de développement économique« N 607/92, godkendt ved Kommissionens beslutning af 9. december 1992, meddelelse i EFT C 39 af 13.2.1993; støtteordningen »carte régionale« N 72/96, godkendt ved Kommissionens beslutning af 20. september 1996, meddelelse i EFT C 51 af 21.2.1997; støtteordning med regionalt sigte til fremme af den økonomiske udvikling N 793/B/99, godkendt ved Kommissionens beslutning af 19. juli 2000, meddelelse i EFT C 278 af 30.9.2000.

⁽⁴⁵⁾ Præmis 40 i Førsteinstansrettens dom af 29. september 2000 i sag T-55/99, Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) mod Kommissionen, Sml. 2000 II, s. 3207.

⁽⁴⁶⁾ Se punkt 27 i generaladvokat Ruíz-Jarabos konklusioner i sag C-6/97.

er »en medlemsstats manglende overholdelse af en forpligtelse i forbindelse med forbuddet i artikel 92, der i henhold til traktaten hører under dens kompetence, ikke berettiget af, at andre medlemsstater heller ikke overholder forpligtelsen. Virkningerne af forskellige fordrejninger af konkurrencen for samhandelen mellem medlemsstaterne udligner ikke hinanden, men virker derimod kumulativt og skærper de skadelige virkninger for fællesmarkedet«⁽⁴⁹⁾.

(74) Hvad angår tredjemands bemærkninger om, at der i Spanien findes andre skatteforanstaltninger, som Kommissionen ikke har betegnet som statsstøtte, fordi de er rettet mod nye virksomheder, skal det understreges, at de pågældende foranstaltninger er meget forskellige fra de foreliggende skattelettelser. Man kan ikke sammenligne det at være nødt til at oprette tre arbejdspladser for at få støtten med det at skulle oprette ti, eller en støtte bestående i en nedsættelse af beskatningsgrundlaget med 95 % i tre år med en fritagelse, der gælder i ti år. Endvidere mener Kommissionen, at de beslutninger, der er vedtaget vedrørende disse skattelettelser, ikke berører de beslutninger, den eventuelt skal vedtage i forbindelse med andre skatteforanstaltninger.

(75) Hvad angår det argument, der er fremført i nogle bemærkninger fra tredjemand om et højere skattetryk i Baskerlandet, gentager Kommissionen, at det ikke er relevant for den konkrete sag, eftersom proceduren blev indledt over for en specifik foranstaltning og ikke over for hele skattesystemet i hver af de tre baskiske provinser.

(76) Det kan konkluderes, at Kommissionen finder, at fritagelsen for selskabsskatten har karakter af statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, idet den giver en konkurrencemæssig fordel, ydes af en medlemsstat ved hjælp af statsmidler, påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne og fordrejer konkurrencen til fordel for bestemte virksomheder.

6.2. Skattefritagelsens karakter af ny støtte

(77) Kommissionen finder, at støtten heller ikke har karakter af eksisterende støtte, da den ikke opfylder kriterierne i

artikel 1, litra b), i forordning (EF) nr. 659/1999. Den opfylder ikke kriterierne i) til iv)⁽⁵⁰⁾, fordi den ikke var indført inden Spaniens tiltrædelse den 1. januar 1986, den er ikke godkendt af Kommissionen eller Rådet, den kan ikke betragtes som godkendt, da den aldrig er anmeldt, og den blev tildelt for mindre end ti år siden.

(78) Kommissionen finder, at skattefritagelsen ikke opfylder betingelserne i underpunkt v) i artikel 1, litra b)⁽⁵¹⁾. Kommissionen minder om, at den aldrig, hverken i sin korrespondance eller i noget andet dokument, direkte eller indirekte har antydnet, at de pågældende skattelettelser ikke skulle udgøre statsstøtte. Tværtimod fastslog den i sin beslutning 98/C 103/03 af 18. november 1997⁽⁵²⁾, at de nye skattelettelser, som provinsen Álava indførte i 1996 til fordel for blandt andre virksomheden Demesa, kunne indeholde elementer af statsstøtte og muligvis var uforenelige. Senere fastslog Kommissionen i sin beslutning 1999/718/EF, der afsluttede proceduren, at skattelettelserne fra 1996 udgjorde statsstøtte og var uforenelige med fællesmarkedet. Kommissionen har fulgt samme fremgangsmåde og betegnet skattelettelser i forbindelse med andre foranstaltninger i andre medlemsstater som statsstøtte, f.eks. i Frankrig (beslutning af 21. januar 1987 om ordning N 155/86 og af 29. november 1995 om ordning N 493/95), Italien (beslutning af 2. marts 1988) og Luxembourg (beslutning af 9. december 1992 om ordning N 607/92 og af 20. september 1996 om ordning N 72/96). Eftersom alle disse beslutninger

⁽⁵⁰⁾ Underpunkt i) til iv) i artikel 1, litra b), i ovennævnte forordning (EF) nr. 659/1999 har følgende ordlyd:

»b) »eksisterende støtte«:

- i) med forbehold af artikel 144 og 172 i akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse, enhver form for støtte, der eksisterede inden traktatens ikrafttræden i den pågældende medlemsstat, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som var trådt i kraft før og er blevet fortsat efter traktatens ikrafttræden
- ii) godkendt støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som er godkendt af Kommissionen eller Rådet
- iii) støtte, som anses for at være godkendt i henhold til artikel 4, stk. 6, i nærværende forordning eller før forordningen, men efter denne procedure
- iv) støtte, som anses for eksisterende støtte i henhold til artikel 15«.

⁽⁵¹⁾ Underpunkt v) i artikel 1, litra b), i ovennævnte forordning (EF) nr. 659/1999 har følgende ordlyd:

»b) »eksisterende støtte«:

(...)

- v) støtte, som anses for at være en eksisterende støtte, fordi det kan godtgøres, at der ikke var tale om støtte, da den blev indført, men at den blev en støtte på grund af udviklingen på fællesmarkedet, uden at medlemsstaten havde foretaget nogen ændringer. Når visse foranstaltninger bliver en støtte som følge af en liberalisering af en aktivitet ved fællesskabslovgivning, betragtes sådanne foranstaltninger ikke som eksisterende støtte efter den dato, der er fastsat for liberaliseringen«.

⁽⁵²⁾ Beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 93, stk. 2, over for støtte til virksomheden Demesa i Álava (EFT C 103 af 4.4.1998, s. 3).

⁽⁴⁹⁾ Se præmis 24 i Domstolens dom af 22. marts 1977 i sag C-78/76, Steinike & Weinlig mod Forbundsrepublikken Tyskland, Sml. 1997, s. 141. I præmis 45 i Domstolens dom af 24. marts 1993 i sag C-313/90, Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1993 I, s. 1125, hedder det endvidere, at hverken »ligebehandlingsprincippet eller princippet om beskyttelse af den berettigede forventning kan bruges som begrundelse for gentagelse af en forkert fortolkning af en retsakt«.

med undtagelse af 1999/718/EF blev vedtaget ikke blot inden den 10. december 1998, hvor meddelelsen om anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne blev offentliggjort, men også inden den 1. december 1997, hvor resolutionen om en adfærdskodeks for erhvervsbeskatning blev vedtaget, ønsker Kommissionen at understrege, at beslutningen om at betragte de skattelettelser, der blev indført i 1993, som statsstøtte ikke skyldes, at Kommissionen har ændret sine kriterier for behandling af gældende skatteordninger som følge af meddelelsen eller adfærdskodeksen, hvilket de regionale myndigheder i Álava hævder i deres bemærkninger.

(79) Hvad angår de spanske myndigheders argument om, at hvis Kommissionen mente, at skattelettelserne indeholdt statsstøtte, skulle den straks have indledt procedure, jf. præmis 12 i Domstolens dom i sag C-84/82, der er nævnt i fodnote 9, minder Kommissionen om, at denne retspraksis ikke er relevant, fordi den kun gælder anmeldt støtte. I denne forbindelse minder Kommissionen endvidere om, at i henhold til artikel 13, stk. 2, i forordning (EF) nr. 659/1999 er ulovlig støtte ikke bundet af de frister, der gælder for anmeldt støtte. Endvidere udbad Kommissionen sig ved brev af 19. januar 1996 til Spaniens Faste Repræsentation detaljerede oplysninger om, hvem foranstaltningerne eventuelt kunne gavne. Ved fax af 16. februar 1996, bekræftet ved brev af 19. februar 1996, anmodede Spaniens Faste Repræsentation om en forlængelse af fristen på to uger. Ved brev af 21. marts 1996 anmodede Spaniens Faste Repræsentation om en ny forlængelse af fristen på 30 dage. Selv om de spanske myndigheder havde anmodet om disse forlængelser, hvilket gav anledning til at formode, at de havde tænkt sig at svare, modtog Kommissionen aldrig svar på sin anmodning fra de spanske myndigheder. Kommissionen minder i øvrigt om, at den indledte procedure over for nogle lignende skatteforanstaltninger i form af en nedsættelse af beskatningsgrundlaget for visse nye virksomheder i Álava den 29. september 1999 (C 49/99). I sin endelige beslutning af 12. juli 2001 fastslog den, at denne støtte var uforenelig.

(80) Eftersom skatteforanstaltningerne ikke opfylder kriterierne i artikel 1, litra b), i forordning (EF) nr. 659/1999, kan de ikke betragtes som eksisterende støtte. Kommissionen mener derimod, at støtten kan betragtes som ny

støtte i henhold til artikel 1, litra c), i forordning (EF) nr. 659/1999 ⁽⁵³⁾ ⁽⁵⁴⁾.

6.3. Den ulovlige karakter af skattefritagelsen

(81) Da ordningen ikke omfatter et tilsagn fra de spanske myndigheders side om at tildele støtten under overholdelse af betingelserne for de minimis-støtte ⁽⁵⁵⁾, finder Kommissionen, at støtten ikke kan betragtes som sådan. I denne forbindelse skal det understreges, at de spanske myndigheder på intet tidspunkt under proceduren har hævdet, at støtten helt eller delvis havde karakter af de minimis-støtte. Desuden overholder støtten ikke kravene til de minimis-støtte, fordi der ikke er nogen garanti for, at den ikke vil overskride de minimis-loftet.

(82) Kommissionen gør opmærksom på, at statsstøtte, der ikke er omfattet af de minimis-reglen, skal anmeldes på forhånd, som det fremgår af EF-traktatens artikel 88, stk. 3. De spanske myndigheder har imidlertid ikke overholdt denne forpligtelse. Derfor finder Kommissionen, at støtten må betragtes som ulovlig.

(83) Det argument, der er anført i nogle bemærkninger fra tredjemand, om at skatteforanstaltningerne ikke kan betegnes som ulovlige, fordi der skulle være tale om berettiget forventning som følge af Kommissionens godkendelse af det baskiske skattesystem, må Kommissionen klart afvise, eftersom støtte for det første i henhold til artikel 1, litra f), i forordning (EF) nr. 659/1999 er ulovlig, når den — som i den foreliggende sag — ikke er anmeldt i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3. Da den ikke er anmeldt, har Kommissionen desuden ikke kunnet afgøre, om den er forenelig med fællesmarkedet ⁽⁵⁶⁾. Hvad angår Kommissionens påståede godkendelse af »det baskiske skattesystem«, som ifølge bemærk-

⁽⁵³⁾ Artikel 1, litra c), i forordning (EF) nr. 659/1999 har følgende ordlyd: »c) »ny støtte«: enhver støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som ikke er eksisterende støtte, herunder ændringer i eksisterende støtte«.

⁽⁵⁴⁾ Brev D/10687 af 19. januar 1996 til Spaniens Faste Repræsentation.

⁽⁵⁵⁾ Resultatet af vurderingen af støtten er det samme, uanset om man tager udgangspunkt i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, Kommissionens meddelelse om de minimis-støtteordninger eller Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (jf. fodnote 6).

⁽⁵⁶⁾ Præmis 300 i Førsteinstansrettens dom af 15. december 1999 i de forenede sager T-132/96 og T-143/96, Freistaat Sachsen m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1999 II, s. 3663.

ningerne fra tredjemand følger af beslutning 93/337/EØF, minder Kommissionen for det første om, at denne beslutning ikke henviste til noget »baskisk skattesystem«, men derimod en række konkrete skatteforanstaltninger⁽⁵⁷⁾, som blev indført af Álava, Guipúzcoa og Vizcaya i 1988, og for det andet, at man i denne beslutning betegnede foranstaltningerne som statsstøtte. I artikel 1, stk. 4, i sin beslutning⁽⁵⁸⁾ fastslog Kommissionen endvidere, at støtten skulle tildeles på en række betingelser, som f.eks. overholdelse af lofterne for regionalstøtte, reglerne for SMV, for følsomme sektorer og bestemmelserne om kumulering af støtte. Der var således ikke tale om en godkendelse af det baskiske skattesystem, men om at fastslå, at visse skatteforanstaltninger indeholdt statsstøtte, og at stille betingelser for tildeling af støtten. Derfor berørte beslutningen på ingen måde Kommissionens muligheder for at vedtage en positiv beslutning om en hvilken som helst anden ny skatteforanstaltning, der indføres i Baskerlandet. I modsætning til hvad tredjemand hævder i sine bemærkninger, har Kommissionen således aldrig vedtaget nogen beslutning om en generel godkendelse af »det baskiske skattesystem« og dermed af enhver ny skatteforanstaltning som den foreliggende skattefritagelse eller blot en beslutning om gøre den lovlig⁽⁵⁹⁾.

6.4. Vurdering af foreneligheden med fællesmarkedet

- (84) Kommissionen gentager indledningsvis, at fritagelsen for selskabsskatten har karakter af en støtteordning. Da en støtteordning er kendetegnet ved at være generel og abstrakt, er Kommissionen ikke forpligtet til at foretage en individuel analyse af situationen for hver enkelt potentiel støttemodtager. Under alle omstændigheder ved Kommissionen ikke, hvilke typer virksomheder der har været eller vil blive støttemodtagere, og den kan derfor i princippet ikke undersøge konkurrencevirkningerne for bestemte virksomheder. Det er tilstrækkeligt at konstatere, at potentielle støttemodtagere kan modtage støtte, der ikke er forenelig med de fællesskabsdirektiver, -retningslinjer og -rammebestemmelser, der gælder på

dette område. Endvidere gentager Kommissionen, at den i sin beslutning om at indlede proceduren anmodede om alle relevante oplysninger for at kunne vurdere den pågældende skattelettelse. Formålet med denne anmodning var naturligvis at give Kommissionen mulighed for at danne sig et generelt overblik over ordningens egentlige virkninger og ikke at indsamle oplysninger nok til at foretage individuelle undersøgelser. Imidlertid afgav de spanske myndigheder ingen oplysninger om anvendelsen af de pågældende skattelettelser. Derfor virker det selvmodsigende at bebrejde Kommissionen, at dens vurdering ikke er tilstrækkeligt detaljeret, som nogle iagttagere gør, når de samtidig selv undlader at udlevere de ønskede oplysninger.

- (85) Da den pågældende ordning kun gælder NUTS⁽⁶⁰⁾ III-området Álava, skal det undersøges, om støtte til dette område kan komme i betragtning til de regionale undtagelser i artikel 87, stk. 3, litra a) eller c). I denne forbindelse minder Kommissionen om, at Álava aldrig har været berettiget til undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra a), idet BNP pr. indbygger⁽⁶¹⁾ i NUTS II-området Baskerlandet, som provinsen er en del af, altid har ligget over 75 % af EU-gennemsnittet. I henhold til de regionale retningslinjer⁽⁶²⁾ ⁽⁶³⁾ er vilkårene for anvendelse af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), kun opfyldt, når NUTS II-regionen har et BNP pr. indbygger, der ikke overstiger 75 % af EU-gennemsnittet. Derimod minder Kommissionen om, at ifølge det regionale støttekort⁽⁶⁴⁾ var Álava indtil den 26. september 1995⁽⁶⁵⁾ et af de områder, hvor støtte til den regionale udvikling kunne betragtes som delvis forenelig⁽⁶⁶⁾ med fællesmarkedet i medfør af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk.

⁽⁶⁰⁾ Nomenklaturen for statistiske territoriale enheder.

⁽⁶¹⁾ Bruttonationalprodukt pr. indbygger udtrykt i købekraftsstandarder (KKS).

⁽⁶²⁾ Henvisningerne til regionalstøttereglerne nedenfor er begrænset til retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (se fodnote 17). Når der er tale om støtte, der blev tildelt, inden retningslinjerne trådte i kraft, er Kommissionens vurdering baseret på de regler, der gjaldt på tildelingstidspunktet. Eftersom de relevante afsnit af reglerne imidlertid ikke har ændret sig, er det tilstrækkeligt at henvise til den seneste udgave.

⁽⁶³⁾ Se punkt 3.5 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (fodnote 17).

⁽⁶⁴⁾ De forskellige kort over regionalstøtteområder, der er anvendt siden Spaniens tiltrædelse, er det kort, der blev vedtaget i 1988 ved Kommissionens beslutning 88/C 351/04, kort ændret ved beslutning af 26. juli 1995 (se meddelelse 96/C 25/03) og kortet for 2000-2006, der blev vedtaget ved beslutning af 11. april 2000.

⁽⁶⁵⁾ Ikrafttrædelsesdatoen for ændringen af det tidligere kort, der blev vedtaget i 1988.

⁽⁶⁶⁾ De områder i Álava, hvor støtten kunne gives i medfør af den regionale undtagelse i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), var udelukkende industriområdet i Nervión-dalen og områder i Pyrenæerne. De øvrige områder i Álava opfyldte ikke betingelserne.

⁽⁵⁷⁾ Foranstaltningerne bestod som udgangspunkt i en nedsættelse på 95 % af stempelafgiften ved ejerskifte og for dokumentation af retsdokumenter, en skattekredit på 20 % af investeringerne, total frihed ved afskrivningen af aktiver, der udgjorde nye investeringer, en forøgelse af skatte kreditten med op til 5 % af investeringerne afhængigt af antallet af oprettede arbejdspladser og en forøgelse af skatte kreditten med 20 % af investeringerne i forbindelse med investeringer af særlig teknologisk interesse.

⁽⁵⁸⁾ Se artikel 1, stk. 4, i beslutning 93/337/EØF: »De spanske myndigheder skal inden to måneder efter meddelelsen af denne beslutning sikre, at støtten ydes inden for rammerne af de områder og lofter, der gælder for national regionalstøtte, eller på de betingelser, der er fastsat i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til SMV under overholdelse af fællesskabsreglerne for tilfælde med kumulering af støtte med forskelligt sigte samt de grænser, der er fastsat i visse sektorer inden for industri, landbrug og fiskeri.«

⁽⁵⁹⁾ Se fodnote 23.

3, litra c) ⁽⁶⁷⁾, og efter denne dato var støtte fuldstændig forenelig.

(86) Statsstøtten i form af fritagelsen for selskabsskatten skal styrke oprettelsen af nye virksomheder i Álava med bestemte krav til initialinvesteringer og antal ansatte. Imidlertid har skatteforanstaltningerne på trods af opfyldelsen af kravet om denne mindsteinvestering og oprettelse af et vist antal arbejdspladser ikke karakter af investerings- eller beskæftigelsesstøtte. Udgangspunktet for støtten er faktisk hverken investeringsbeløbet, antallet af arbejdspladser eller de dertil hørende lønomkostninger, men beskatningsgrundlaget. Støttebeløbet afhænger desuden hverken af størrelsen af investeringen, antallet af arbejdspladser eller de dertil hørende lønomkostninger, men af beskatningsgrundlaget. I denne forbindelse minder Kommissionen om, at det i bilag I til retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte hedder, at »Den skattemæssige støtte kan betragtes som støtte i forbindelse med investeringen, når støtten har investeringen som beregningsgrundlag. Enhver skattemæssig støtte kan desuden indgå i denne kategori, hvis den betales op til et loft udtrykt i procent af investeringen«. Derfor kan støtte, der som i det foreliggende tilfælde ikke opfylder disse kriterier, ikke betragtes som investeringsstøtte.

(87) Da støtten derimod delvis fjerner støttemodtagernes skat af deres overskud, har den karakter af driftsstøtte. Selskabsskatten er en udgift, som de pågældende virksomheder er forpligtet til at betale regelmæssigt som led i deres løbende drift. Den skattemæssige støtte skal derfor undersøges i lyset af de undtagelser, der måtte gælde for driftsstøtte.

(88) Kommissionen minder i denne forbindelse om, at i henhold til ovennævnte retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte er regionalstøtte, der har karakter af driftsstøtte, i princippet forbudt. Den kan dog tillades i exceptionelle tilfælde i områder, der er omfattet af artikel 87, stk. 3, litra a), når visse betingelser, der er anført i punkt 4.15 til 4.17 i ovennævnte retningslinjer, er opfyldt, eller i regioner i EU's yderste periferi eller områder med lav befolkningstæthed, når der er tale om at kompensere for supplerende transportomkostninger. NUTS III-området Álava er ikke støtteberettiget efter traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og desuden opfylder tildelingen af driftsstøtte ikke ovennævnte betingelser. Endvidere er NUTS III-området Álava ikke nogen region

i den yderste periferi ⁽⁶⁸⁾ eller en tyndtbefolket region ⁽⁶⁹⁾. Derfor er de elementer af driftsstøtte, der indgår i fritagelsen for selskabsskatten, forbudt, især fordi de ikke gives til en region, der er omfattet af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), eller en region i den yderste periferi eller en tyndtbefolket region. I den foreliggende sag er støtten dermed uforenelig.

(89) Kommissionen finder således, at den skattemæssige støtteordning ikke kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet i medfør af de regionale undtagelser i artikel 87, stk. 3, litra a) og c), idet den ikke er i overensstemmelse med retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte.

(90) Ud over anvendelsen af undtagelsen af hensyn til udviklingen af visse erhvervsgrene i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), skal det undersøges, om undtagelsen kan anvendes til andre formål. Det skal bemærkes, at fritagelsen for selskabsskatten ikke har til formål at fremme udviklingen af en erhvervsgren i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), eller foranstaltninger for små og mellemstore virksomheder, forskning og udvikling, miljøbeskyttelse, beskæftigelsesfremme eller uddannelse i overensstemmelse med EU-reglerne. Derfor kan støtten ikke komme i betragtning til en undtagelse med henblik på at fremme udviklingen af visse erhvervsgrene i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), under påberøbelse af de nævnte målsætninger.

(91) Da der ikke er tale om sektorale begrænsninger, kan fritagelsen for selskabsskatten uden begrænsninger indrømmes enhver virksomhed i en følsom sektor, der er underlagt specifikke EU-regler, som dem, der gælder for aktiviteter i forbindelse med produktion, forarbejdning og markedsføring af landbrugsprodukter i bilag I til traktaten, samt for fiskeriet, kulindustrien, stålindustrien, transportsektoren, skibsbygningsindustrien, kunstfiberindustrien og automobilindustrien ⁽⁷⁰⁾. Derfor finder Kommissionen, at den skattemæssige støtte i form af en fritagelse for selskabsskatten ikke overholder disse sektorale regler. I den konkrete sag opfylder fritagelsen for selskabsskatten ikke betingelsen om ikke at fremme ny produktionskapacitet for ikke at forværre de problemer med overkapacitet, der traditionelt plager disse sektorer.

⁽⁶⁸⁾ Det er ikke opført på listen over regioner i den yderste periferi i traktatens artikel 299.

⁽⁶⁹⁾ I overensstemmelse med punkt 3.10.4 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (se fodnote 17).

⁽⁷⁰⁾ De nugældende sektorale regler kan findes i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* eller på Generaldirektoratet for Konkurrencens netsted http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/legislation/.

⁽⁶⁷⁾ EFT C 25 af 31.1.1996, s. 3

Når støttemodtageren tilhører en af ovennævnte sektorer, finder Kommissionen derfor, at støtten er uforenelig med fællesmarkedet og ikke kan opnå en undtagelse i medfør af artikel 87, stk. 3, litra c), med henblik på at fremme visse erhvervsgrøner, da den ikke er omfattet af ovennævnte sektorale regler.

- (92) Den undersøgte støtte, der ikke kan komme i betragtning til en undtagelse efter traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) eller c), kan heller ikke falde ind under de øvrige undtagelser i artikel 87, stk. 2 og 3, da den ikke kan betragtes som støtte af social karakter i henhold til artikel 87, stk. 2, litra a), og dens formål er ikke at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder i henhold til artikel 87, stk. 2, litra b). Støtten skal heller ikke fremme virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi, som omtales i traktatens artikel 87, stk. 3, litra b). Endelig kan den ikke falde ind under undtagelsen i stk. 3, litra d), da den ikke skal fremme kulturen eller bevarelsen af kulturarven. Støtten er derfor uforenelig med fællesmarkedet.
- (93) Da fritagelsen for selskabsskatten omfatter flere regnskabsår, kan der stadig være en del af skattelettelsen, som endnu ikke er udbetalt. Da dette beløb udgør ulovlig og uforenelig statsstøtte, bør de spanske myndigheder standse udbetalingen af en eventuel saldo som følge af fritagelsen for selskabsskatten.

6.5. Tilbagebetaling af udbetalt støtte

- (94) Ifølge nogle af bemærkningerne fra Confebask bør støtten ikke tilbagebetales, idet der er tale om en berettiget forventning, der dels skyldes, at Kommissionen i en periode på flere år ikke har betragtet foranstaltningerne som statsstøtte, og dels, at der findes andre former for skattelettelser i resten af Spanien, som Kommissionen ikke har stillet spørgsmålstegn ved.
- (95) For det første skal det bemærkes, at Confebask ikke hævder, at de baskiske virksomheder, sammenslutningen repræsenterer, ikke har troet, at den fritagelse for selskabsskatten, der indrømmes nyoprettede virksomheder på visse betingelser, ikke ville indebære en fordel. Man

må derfor antage, at disse virksomheder har kendskab til den fordel, fritagelsen indebærer.

- (96) Desuden skal det erindres, at skattefritagelsen ikke blev indført under overholdelse af den procedure, der er beskrevet i traktatens artikel 88, stk. 3. Det er fast retspraksis⁽⁷¹⁾, at støttemodtagere i princippet kun kan have en berettiget forventning til gyldigheden af den støtte, de har modtaget, når den tildeles under overholdelse af den procedure, der er beskrevet i denne artikel. En omhyggelig økonomisk aktør bør normalt kunne sikre sig, at denne procedure er fulgt. I den foreliggende sag kan Confebask, som vedlagde sine bemærkninger kopier af korrespondancen mellem Kommissionen og de spanske myndigheder, ikke foregive, at man ikke var klar over, at foranstaltningerne var ulovlige.
- (97) Retspraksis⁽⁷²⁾ udelukker bestemt ikke muligheden for, at modtagere af ulovlig støtte påberåber sig exceptionelle omstændigheder, som legitimt kan have givet dem en berettiget forventning om, at støtten var gyldig, som argument mod tilbagebetalingen, men i den foreliggende sag er der ingen af de omstændigheder, der er påpeget i bemærkningerne fra tredjemand, som kan komme i betragtning. Hvad angår spørgsmålet om en berettiget forventning, fordi Kommissionen i et meget langt tidsrum ikke betegnede de pågældende foranstaltninger som statsstøtte, minder Kommissionen i denne forbindelse foreløbig om, at i henhold til artikel 13, stk. 2, i forordning (EF) nr. 659/1999 er ulovlig støtte ikke bundet af de frister, der gælder for anmeldt støtte. Derfor er Kommissionen ikke forpligtet til at vedtage beslutninger om ulovlig støtte som i det foreliggende tilfælde inden for en frist på to måneder⁽⁷³⁾ (jf. artikel 4, stk. 5), eller inden for en frist på 18 måneder⁽⁷⁴⁾ (jf. artikel 7, stk. 6). Der mindes desuden om, at Kommissionen den 25. maj 1994 i et brev til Spaniens Faste Repræsentation, der indeholdt bemærkningerne fra Confebask, gjorde de spanske myndigheder opmærksom på det brev, der blev sendt til samtlige medlemsstater den 3. november 1983, og som omhandler deres forpligtelser i henhold til traktatens artikel 93, stk. 3, og på den meddelelse, der blev offentliggjort i EFT C 318 af 24.11.1983, hvori man gentog, at al ulovligt tildelt støtte kunne kræves tilbagebetalt. Derfor oplyste Kommissionen i det første brev, den sendte til Spaniens Faste Repræsentation efter i

⁽⁷¹⁾ Se præmis 14 i Domstolens dom af 20. september 1990 i sag C-5/89, Kommissionen mod Tyskland, Sml. 1990 I, s. 3437; præmis 51 i Domstolens dom af 20. marts 1997 i sag C-169/95, Spanien mod Kommissionen, Sml. 1997 I, s. 135, og præmis 25 i dom af 20. marts 1997 i sag C-24/95, Rheinland-Pfalz mod Alcan Deutschland GmbH, anmodning om præjudiciel afgørelse: Bundesverwaltungsgericht, Tyskland, Sml. 1997 I, s. 1591.

⁽⁷²⁾ Se præmis 16 i Domstolens dom af 20. september 1990, der er nævnt i fodnote 71, og præmis 18 i Domstolens dom af 10. juni 1993 i sag C-183/91, Kommissionen mod Grækenland, Sml. 1993 I, s. 3131.

⁽⁷³⁾ Beslutning om ikke at gøre indsigelse og om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure.

⁽⁷⁴⁾ Beslutning om at afslutte den formelle undersøgelsesprocedure.

1994 at have modtaget klagen, ikke blot de spanske myndigheder om, at skattefritagelsen muligvis indeholdt statsstøtte, men også, at der kunne være tale om ulovlig støtte, som i givet fald skulle tilbagebetales. Endvidere betegnede Kommissionen aldrig i sin korrespondance med de spanske myndigheder direkte eller indirekte skattefritagelsen som forenelig med fællesmarkedet.

(98) Hvad angår den berettigede forventning, fordi der fandtes andre skattelettelser i andre dele af Spanien, skal det gentages, at de adskiller sig tydeligt fra de foreliggende foranstaltninger, som allerede beskrevet. Under disse betingelser er det vanskeligt at begrunde, at så forskellige foranstaltninger skal behandles ens. Der mindes i øvrigt om, at Kommissionen på grund af manglende anmeldelse eller klage ikke har kunnet udtale sig om de øvrige skattelettelsers forenelighed. Den har heller ikke udtalt sig hverken direkte eller indirekte om disse foranstaltninger.

(99) Hvad angår RSV-dommens præcedens⁽⁷⁵⁾, som tredje mand henviser til som grundlag for en berettiget forventning som følge af det lange tidsrum mellem Kommissionens første brev af 25. maj 1994 og beslutningen om at indlede proceduren over for skattefritagelsen, er det vigtigt at holde sig denne sags særlige omstændigheder for øje. I RSV-sagen blev støtten anmeldt formelt til Kommissionen, dog med en vis forsinkelse. Desuden vedrørte den en række supplerende omkostninger i forbindelse med en transaktion, som allerede havde modtaget støtte godkendt af Kommissionen. Der var tale om en sektor, som i en årrække havde modtaget støtte, som Kommissionen havde godkendt. Derfor var der ikke behov for en tilbundsående undersøgelse for at afgøre, om støtten var forenelig. I den foreliggende sag er støtten derimod ikke blevet anmeldt, der er ikke forbindelse til støtte godkendt af Kommissionen, og der er ikke tale om en sektor, der allerede har modtaget støtte. Derfor finder Kommissionen, at RSV-dommen ikke kan danne præcedens for denne sag.

(100) Endvidere oplyses det, at grunden til, at der er gået så lang tid, i vid udstrækning er, at de spanske myndigheder ikke har samarbejdet. Ved brev af 19. januar 1996 til Spaniens Faste Repræsentation udbad Kommissionen sig detaljerede oplysninger om, hvem foranstaltningerne eventuelt kunne gavne. Ved fax af 16. februar 1996, bekræftet ved brev af 19. februar 1996, anmodede Spaniens Faste Repræsentation om en forlængelse af fristen på to uger. Ved brev af 21. marts 1996 anmodede Spaniens Faste Repræsentation om en ny forlængelse af fristen på 30 dage. Selv om de spanske myndigheder havde anmodet om disse forlængelser, hvilket gav anledning til at formode, at de havde tænkt sig at svare, mod-

tog Kommissionen aldrig svar på sin anmodning fra de spanske myndigheder. Endvidere oplyser Kommissionen, at de spanske myndigheder i denne periode blev informeret om de procedurer, den havde indledt som følge af de klager, der blev indgivet i 1996 over støtte til Demesa⁽⁷⁶⁾ og i 1997 over støtte til Ramodín SA⁽⁷⁷⁾, i forbindelse med de skattelettelser⁽⁷⁸⁾, der blev indført i Álava i 1996, og som disse virksomheder blandt andet nød godt af. Da begge sager blev afsluttet med, at skattelettelserne fra 1996 blev erklæret for ulovlige og uforenelige, gav de oplysninger, som de spanske myndigheder modtog, ikke anledning til en berettiget forventning om, at skattefritagelsen skulle være forenelig, men lod snarere ane, at den kunne være uforenelig.

(101) Under disse omstændigheder finder Kommissionen, at den ikke har givet nogen berettiget forventning om, at skattefritagelsen kunne blive betragtet som forenelig. Derfor kan støttemodtagerne ikke påberåbe sig tilsidesættelse af berettiget forventning eller retssikkerheden i forbindelse med skattefritagelsen. I denne forbindelse mindes der om, at »efter fast praksis står adgangen til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning åben for enhver i forbindelse med begrundede forventninger, som en fællesskabsinstitution har givet anledning til [...]. Omvendt kan ingen påberåbe sig tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, såfremt administrationen ikke har afgivet præcise løfter«⁽⁷⁹⁾.

(102) På baggrund af de fremførte argumenter finder Kommissionen, at støttemodtagerne ikke kan påberåbe sig generelle fællesskabsretlige principper som princippet om berettiget forventning eller retssikkerhed i forbindelse med den uforenelige støtte, der allerede er tildelt. Derfor er der intet i vejen for at anvende artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 659/1999, hvori det hedder: »i negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren«. Derfor bør de spanske myndigheder i denne sag træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at geninddrive den støtte, der allerede

⁽⁷⁶⁾ Undersøgelse af statsstøtte til Demesa (se fodnote 52), endelig beslutning 1999/718/EF (se fodnote 5).

⁽⁷⁷⁾ Undersøgelse af statsstøtte til Ramodín, beslutning af 30.3.1999 om at indlede procedure (EFT C 194 af 10.7.1999, s. 18, endelig beslutning 2000/795/EF (se fodnote 27)).

⁽⁷⁸⁾ Støttesag C-49/99, C-50/99 og C-52/99 vedrørende støtteordningerne i form af skattelettelser i medfør af artikel 26 i hver af følgende regionallove: Norma Foral 24/1996 af 5. juli (Álava), Norma Foral 7/1996 af 4. juli (Guipúzcoa) og Norma Foral 3/1996 af 26. juni (Vizcaya).

⁽⁷⁹⁾ Præmis 300 i den dom, der er nævnt i fodnote 56.

⁽⁷⁵⁾ Se fodnote 24.

er udbetalt, med henblik på at genoprette den økonomiske situation, støttemodtagerne ville have befundet sig i uden den ulovlige tildeling af støtten. Tilbagebetalingen af støtten skal ske efter de procedurer og bestemmelser, der er fastsat i spansk lov, og omfatte alle forfaldne renter beregnet fra den dato, hvor støtten blev tildelt, til den faktiske tilbagebetalingsdato på grundlag af den referencerentesats, der blev brugt på denne dato til at beregne nettosubventionsækvivalenten for regionalstøtte i Spanien ⁽⁸⁰⁾.

- (103) Denne beslutning omhandler ordningen og skal efterkommes øjeblikkeligt, blandt andet skal enhver individuel støtte, der er tildelt under ordningen, tilbagebetales. Kommissionen minder ligeledes om, at denne beslutning ikke udelukker, at individuelle støttetildelinger kan betragtes helt eller delvis som forenelige med fællesmarkedet i kraft af deres egne karakteristika, enten i kraft af en tidligere kommissionsbeslutning eller en gruppefritagelsesforordning.

7. KONKLUSIONER

- (104) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen:
- at Spanien ulovligt har indrømmet visse nyoprettede virksomheder i Alava en fritagelse for selskabsskatten i strid med traktatens artikel 88, stk. 3
 - at denne fritagelse for selskabsskatten er uforenelig med fællesmarkedet
 - at de spanske myndigheder skal indstille udbetalingen af en eventuel støttesaldo, som nogle støttemodtagere kan have til gode; at de spanske myndigheder skal træffe alle nødvendige forholdsregler for, at den uforenelige støtte, der allerede er udbetalt, tilbagebetales for at genoprette den økonomiske situation, støttemodtageren ville have befundet sig i uden den ulovlige støtte —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den statsstøtte i form af en nedsættelse af beskatningsgrundlaget, som Spanien ulovligt tildelte provinsen Territorio

Histórico de Álava i strid med traktatens artikel 88, stk. 3, ved artikel 14 i Norma Foral (regionallov) nr. 18 af 5. juli 1993, er uforenelig med fællesmarkedet.

Artikel 2

Spanien afskaffer den støtteordning, der er omhandlet i artikel 1, hvis den fortsat har virkninger.

Artikel 3

1. Spanien træffer alle nødvendige forholdsregler for, at støttemodtagerne tilbagebetaler den støtte, der er omhandlet i artikel 1, og som er tildelt ulovligt. Spanien indstiller al udbetaling af udestående støtte.

2. Tilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, den blev stillet til rådighed for støttemodtagerne, og indtil den er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af den referencesats, der anvendes til at beregne subventionsækvivalenten for regionalstøtte.

Artikel 4

Spanien underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Spanien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. december 2001.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen

⁽⁸⁰⁾ Kommissionens brev til medlemsstaterne SG(91) D/4577 af 4. marts 1991. Se også Domstolens dom af 21. marts 1990 i sag 142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 959.

KOMMISSIONENS BESLUTNING

vaf 17. juli 2002

om bemyndigelse af Det Forenede Kongerige til at yde støtte til otte kulproduktionsenheder i 2001 og i perioden 1. januar til 23. juli 2002

(meddelt under nummer K(2002) 2609)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2003/29/EKSF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab,

under henvisning til Kommissionens beslutning nr. 3632/93/EKSF af 28. december 1993 om fællesskabsordningen for statsstøtte til kulindustrien ⁽¹⁾, særlig artikel 9, stk. 4, og

ud fra følgende betragtninger:

- I
- (1) Ved brev af 28. maj 2002 meddelte Det Forenede Kongerige Kommissionen, hvilken økonomisk støtte det i henhold til artikel 9, stk. 1, i beslutning nr. 3632/93/EKSF agter at yde til kulindustrien i 2001 og i perioden 1. januar til 23. juli 2002.
- (2) Ved brev af 5. juni 2002 meddelte Det Forenede Kongerige desuden Kommissionen, hvilken økonomisk støtte det i henhold til artikel 9, stk. 1, i beslutning nr. 3632/93/EKSF agter at yde til kulindustrien i 2001.
- (3) På baggrund af disse oplysninger fra Det Forenede Kongerige skal Kommissionen træffe beslutning om en driftsstøtte på 5 588 000 GBP til dækning af driftstab i fem produktionsenheder for perioden 1. januar til 31. december 2001. Kommissionen skal også træffe beslutning om driftsstøtte på 326 500 GBP til dækning af driftstab i tre produktionsenheder for perioden 1. januar til 23. juli 2002. Kommissionen skal træffe beslutning om en samlet driftsstøtte på 5 914 500 GBP.
- (4) De finansielle foranstaltninger er omfattet af artikel 1 i beslutning nr. 3632/93/EKSF. Kommissionen skal derfor

i henhold til den nævnte beslutnings artikel 9, stk. 4, træffe beslutning herom. Kommissionens godkendelse er betinget af, at foranstaltningerne er i overensstemmelse med de generelle mål og kriterier i artikel 2 og de specifikke kriterier i artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF, og mere generelt set, at støtten er forenelig med det fælles markeds funktion. Efter nævnte beslutnings artikel 9, stk. 6, skal Kommissionen desuden vurdere, om de meddelte foranstaltninger er forenelige med den plan for modernisering, rationalisering og omstrukturering af den britiske kulindustri, som Kommissionen godkendte ved beslutning 2001/114/EKSF ⁽²⁾ og 2001/597/EKSF ⁽³⁾ (herefter benævnt »omstruktureringsplanen«).

II

- (5) Det beløb på 5 914 500 GBP, som Det Forenede Kongerige påtænker at yde til kulindustrien i medfør af artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF, skal dække forskellen mellem produktionsomkostningerne og den salgspris, som de kontraherende parter frit har aftalt under hensyntagen til betingelserne på verdensmarkedet for kul af tilsvarende kvalitet fra tredjelande.
- (6) Den støtte, som den britiske regering påtænker at yde for perioden 1. januar til 31. december 2001, er bestemt til følgende produktionsenheder:
- a) 3 819 000 GBP til produktionsenheden »Tower Colliery«, som tilhører Tower Colliery Ltd
- b) 387 000 GBP til produktionsenheden »Scotland«, som tilhører Hall Construction Services Ltd
- c) 521 000 GBP til produktionsenheden »New Albion OCCS«, som tilhører Hall Construction Services Ltd
- d) 184 000 GBP til produktionsenheden »Nantyglo OCCS«, som tilhører F. Parnell Ltd
- e) 677 000 GBP til produktionsenheden »Elwyn Mining Complex«, som tilhører Merthyr Mining Co. Ltd.

⁽¹⁾ EFT L 329 af 30.12.1993, s. 12.

⁽²⁾ EFT L 43 af 14.2.2001, s. 27.

⁽³⁾ EFT L 210 af 3.8.2001, s. 32.

- (7) Ved beslutning 2001/597/EKSF har Kommissionen i medfør af artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF allerede bemyndiget Det Forenede Kongerige til at yde en driftsstøtte til Tower Colliery på 3 589 000 GBP for perioden 17. april til 31. december 2000. Kommissionen fandt, at den støtte, som Det Forenede Kongerige påtænkte at yde, tog sigte på i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i beslutning nr. 3632/93/EKSF at forbedre den pågældende produktionsenheds økonomiske levedygtighed ved at nedbringe produktionsomkostningerne. I overensstemmelse med omstrukturingsplanen forventedes støtten at bidrage til at gøre minen rentabel, således at minen efter 2002 ville kunne fortsætte driften uden yderligere offentlige tilskud.
- (8) Oplysningerne fra Det Forenede Kongerige i brevet af 28. maj 2002 bekræfter undersøgelserne og konklusionerne i beslutning 2001/597/EKSF. Reduktionerne af produktionsomkostningerne gør det muligt for Tower Colliery at blive rentabel i 2002. Produktionsomkostningerne i 2002 forventes at beløbe sig til [...] (*) GBP/GJ⁽⁴⁾.
- (9) Den foreslåede støtte forventes også at gøre det muligt for produktionsenhederne Scotland, New Albion OCCS, Nantyglo OCCS og Elwyn Mining Complex at forbedre deres rentabilitet ved at reducere deres produktionsomkostninger. Det forventes, at produktionsomkostningerne for disse miner falder til henholdsvis [...] GBP/GJ, [...] GBP/GJ, [...] GBP/GJ og [...] GBP/GJ i 2002, hvilket er under de 1,15 GBP/GJ, som regnes for at være kulindustriens loft for økonomisk levedygtighed i Det Forenede Kongerige.
- (10) Det forventes også, at de ovennævnte produktionsenheder ifølge prognoserne for perioden frem til 2004 fortsat vil forbedre deres økonomiske levedygtighed. Produktionsomkostningerne skulle derfor forblive under 1,15 GBP/GJ.
- (11) Den støtte, som den britiske regering påtænker at yde for perioden 1. januar til 23. juli 2002, er bestemt til følgende produktionsenheder:
- 151 000 GBP til produktionsenheden »Blaentillery No. 2«, som tilhører Blaentillery Mining Ltd
 - 131 000 GBP til produktionsenheden »Eckington Colliery«, som tilhører Moorside Mining Co. Ltd
 - 44 500 GBP til produktionsenheden »Nant-Hir No. 2«, som tilhører M. & W. A. (Anthracite) Ltd.
- (12) Ved beslutning 2001/597/EKSF og 2001/807/EKSF⁽⁵⁾ har Kommissionen i medfør af artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF allerede bemyndiget Det Forenede Kongerige til at yde en driftsstøtte til Blaentillery No. 2 på henholdsvis 113 000 og 217 000 GBP for perioden 17. april til 31. december 2000 og hele 2001. Ved beslutning 2001/597/EKSF og 2001/807/EKSF har Kommissionen i medfør af artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF allerede bemyndiget Det Forenede Kongerige til at yde en driftsstøtte til Eckington Colliery på henholdsvis 88 000 og 286 000 GBP for perioden 17. april til 31. december 2000 og hele 2001. Desuden har Kommissionen ved beslutning 2002/786/EKSF⁽⁶⁾ i medfør af artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF allerede bemyndiget Det Forenede Kongerige til at yde en driftsstøtte til Nant-hir No. 2 på 44 000 GBP for 2001.
- (13) Kommissionen fandt, at den støtte, som Det Forenede Kongerige påtænkte at yde, tog sigte på, i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i beslutning nr. 3632/93/EKSF, at forbedre de pågældende produktionsenheds økonomiske levedygtighed ved at nedbringe produktionsomkostningerne. I overensstemmelse med omstrukturingsplanen forventedes støtten at bidrage til at gøre de tre produktionsenheder økonomisk levedygtige, således at de ville kunne fortsætte driften uden yderligere offentlige tilskud. På grund af forbigående driftsvanskeligheder forventedes det, at produktionsomkostningerne for Blaentillery No. 2 i 2002 ville ligge over kulindustriens loft for økonomisk levedygtighed på 1,15 GBP/GJ. Disse forbigående problemer skulle dog blive løst i løbet af 2002, således at produktionsomkostningerne falder til 1,15 GBP/GJ i slutningen af 2002. Kommissionen mener derfor ikke, at de gennemsnitlige produktionsomkostninger for Blaentillery No. 2 for hele 2002 vil true minens rentabilitet.
- (14) Oplysningerne fra Det Forenede Kongerige i brevet af 28. maj 2002 bekræfter undersøgelserne og konklusionerne i beslutning 2001/597/EKSF, 2001/807/EKSF og 2002/2016/EKSF. Udviklingen i produktionsomkostningerne for Eckington Colliery og Nant-hir No. 2 gør det muligt for disse miner at blive rentable i 2002. Det Forenede Kongerige har også bekræftet, at produktionsomkostningerne for Blaentillery No. 2 skulle falde gradvist til ca. [...] GBP/GJ i slutningen af 2002.
- (15) Desuden forventes de ovennævnte produktionsenheder ifølge prognoserne for perioden frem til 2004 fortsat at forbedre deres økonomiske levedygtighed. Produktionsomkostningerne skulle derfor forblive under 1,15 GBP/GJ.

(*) Fortrolige oplysninger.

⁽⁴⁾ 1 tske = 29,302 GJ.⁽⁵⁾ EFT L 305 af 22.11.2001, s. 27.⁽⁶⁾ EFT L 282 af 19.10.2002, s. 66.

III

- (16) I overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i beslutning nr. 3632/93/EKSF skal den støtte, som Det Forenede Kongerige påtænker at yde de pågældende produktionsenheder, forbedre selskabernes økonomiske levedygtighed ved at reducere produktionsomkostningerne.
- (17) I overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, første led, i beslutning nr. 3632/93/EKSF overstiger den anmeldte støtte pr. ton for de pågældende produktionsenheder ikke forskellen mellem produktionsomkostningerne og de forventede indtægter i henholdsvis 2001 og i perioden 1. januar til 23. juli 2002.
- (18) De moderniserings-, rationaliserings- og omstruktureringsforanstaltninger, der gennemføres i hver af produktionsenhederne, vil, især fordi den økonomiske støtte, der er nødvendig for at gennemføre foranstaltningerne, er af midlertidig karakter, muliggøre en gradvis nedsættelse af støtten i overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, første led, i beslutning nr. 3632/93/EKSF.
- (19) Efter anmodning fra Det Forenede Kongeriges myndigheder har en uafhængig ekspert udarbejdet tekniske rapporter med undersøgelser af, i hvor høj grad den modernisering, rationalisering og omstrukturering, der er planlagt for de forskellige produktionsenheder, kan opfylde målsætningen om økonomisk levedygtighed. Ved udarbejdelsen af denne rapport tog eksperten hensyn til de geologiske og tekniske driftsvilkår og til kvaliteten af de producerede kul. Af rapporternes konklusioner fremgår det, at de forskellige påtænkte foranstaltninger er konsekvente og realistiske, hvad angår opnåelsen af økonomisk levedygtighed.
- (20) En revisor har attesteret, at de økonomiske oplysninger, som Det Forenede Kongerige har meddelt for hver produktionsenhed, giver et nøjagtigt billede af selskabernes regnskaber. Revisoren har også erklæret, at prognoserne er udarbejdet under anvendelse af de samme regnskabsprincipper, som var i brug før den periode, der er omfattet af støtten.
- (21) Kommissionen noterer sig, at den støtte, der blev godkendt den 28. maj 2002, sammen med den af Kommissionen allerede bemyndigede støtte i forbindelse med omstruktureringsplanen for Det Forenede Kongeriges kulindustri ligger under det loft for driftsstøtte på 170 000 000 GBP, som er fastsat i omstruktureringsplanen.
- (22) På baggrund af ovenstående og på grundlag af oplysningerne fra Det Forenede Kongerige er den støtte, som det påtænkes at yde til de i betragtning 6 og 11 nævnte otte produktionsenheder for 2001 og perioden 1. januar til 23. juli 2002, forenelig med beslutning nr. 3632/93/EKSF, særlig artikel 2 og 3.

IV

- (23) Det Forenede Kongerige skal sikre, at støtten hverken medfører konkurrencefordrejning eller forskelsbehandling mellem Fællesskabets producenter, opkøbere og forbrugere af kul.
- (24) I overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, tredje led, i beslutning nr. 3632/93/EKSF og bestemmelserne i beslutning 2001/114/EKSF træffer Det Forenede Kongerige alle fornødne foranstaltninger til at sikre, at de støtteleb, der ydes til de enkelte produktionsenheder, ikke indebærer, at EF-kul bliver billigere end kul af tilsvarende kvalitet fra tredjelande.
- (25) Desuden skal støtten i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i beslutning nr. 3632/93/EKSF opføres på Det Forenede Kongeriges offentlige budgetter på nationalt, regionalt eller lokalt plan eller være underkastet fuldstændig ækvivalente mekanismer.
- (26) I henhold til medlemsstaternes forpligtelser i artikel 9, stk. 2 og 3, i beslutning nr. 3632/93/EKSF skal Kommissionen kontrollere, at den godkendte støtte udelukkende anvendes til de i beslutningens artikel 3 nævnte formål. Det Forenede Kongerige skal senest den 30. september hvert år oplyse størrelsen af den faktisk udbetalte støtte i det foregående år og gøre rede for eventuelle reguleringer i forhold til de oprindeligt meddelte beløb. Denne årlige opgørelse skal desuden indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere, at kriterierne i artikel 3 er opfyldt.
- (27) Det Forenede Kongerige skal begrunde eventuelle afvigelser fra moderniserings-, rationaliserings- og omstruktureringsplanen og fra de økonomiske og finansielle overslag, som blev anmeldt til Kommissionen den 28. maj 2002. Hvis det viser sig, at betingelserne i artikel 3, stk. 2, i beslutning nr. 3632/93/EKSF ikke kan opfyldes, er Det Forenede Kongerige ansvarligt for at foreslå Kommissionen korrigerende foranstaltninger, som må træffes —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Det Forenede Kongerige bemyndiges til under overholdelse af betingelserne i artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF i 2001 at yde en driftsstøtte på 5 588 000 GBP til følgende produktionsenheder: Tower Colliery, Scotland, New Albion OCCS, Nantyglo OCCS og Elwyn Mining Complex.

Det Forenede Kongerige bemyndiges til under overholdelse af betingelserne i artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF for perioden 1. januar til 23. juli 2002 at yde en driftsstøtte på 326 500 GBP til følgende produktionsenheder: Blaentillery No. 2, Eckington Colliery og Nant-hir No. 2.

Artikel 2

Det Forenede Kongerige sikrer, at den godkendte støtte udelukkende anvendes til de formål, der er angivet i meddelelsen af 28. maj 2002, og at ethvert annulleret, utilstrækkeligt udnyttet eller ukorrekt anvendt beløb vedrørende et af de elementer, der er nævnt i denne beslutning, tilbagebetales.

Artikel 3

Ud over forpligtelserne i henhold til artikel 9, stk. 2 og 3, i beslutning nr. 3632/93/EKSF meddeler Det Forenede Kongerige senest den 30. september 2002 Kommissionen en opgørelse over de i 2001 faktisk udbetalte støttebeløb.

Ud over forpligtelserne i henhold til artikel 9, stk. 2 og 3, i beslutning nr. 3632/93/EKSF meddeler Det Forenede Kongerige senest den 30. september 2003 Kommissionen en opgørelse over de faktisk udbetalte støttebeløb for perioden 1. januar til 23. juli 2002.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. juli 2002.

På Kommissionens vegne
Loyola DE PALACIO
Næstformand